

המכתב

לספר הקדוש

לקוטי מוהר"ן

על התורה ומועדי השנה

עם לקוטי התפילות

גליון 190

פרשת תולדות

שנת תשפ"ג לפ"ק

לזכר עולם יהיה צדיק

לע"נ הרה"צ חו"פ
רבי אשר יעקב
בהגה"ק רבי רפאל זצוק"ל

נלב"ע כ"ד תמוז תשמ"ט
תנצב"ה

לע"נ הרה"ג איש צדיק תמים
רבי אהרן גרשון מנחם
ב"ר אפרים שמואל זצ"ל

נלב"ע ח' אלול תשע"ח
תנצב"ה

לרפואת
מלכה בת ברכה אסתר
לרפואה שלימה בקרוב

האזרה האודות

רבינו נחמן מברסלב
זיע"א

לחיורת באור הפרשה

עם תורה
דעתיקא סתימאה

דעתידא
לאתגליא
לעתיד לבא

יו"ל בעז"ה ע"י
מכון אור האורות
רבינו נחמן מברסלב זיע"א
052.763.1800
B48148@gmail.com

פְּרִשְׁת תּוֹלְדוֹת

**"וְאֵלֶּה תּוֹלְדוֹת יִצְחָק בֶּן אַבְרָהָם, אַבְרָהָם
הוֹלִיד אֶת יִצְחָק" (בְּרֵאשִׁית כה, יט)**

"יַעֲקֹב וַעֲשׂוּ הָאֲמֹרִים בְּפִרְשָׁה" (רש"י)

"לְכִי שִׁהְיוּ לִיצְנֵי הַדּוֹר אֲמָרִים מֵאֲבִימֶלֶךְ נִתְעַבְּרָה
שָׂרָה וְכוּ'. צַר קִלְסָתָהּ פָּנָיו שֶׁל יִצְחָק דּוֹמָה
לְאַבְרָהָם, וְהַעֲיִדוּ הַכֹּל: אַבְרָהָם הוֹלִיד אֶת יִצְחָק"
(רש"י: תַּנְחומָא תּוֹלְדוֹת א)

א.

(ח"א עד)

צָרִיךְ כָּל אָדָם לְרַפְאוֹת נַפְשׁוֹ, דְּהֵינּוּ:
לְהַעֲלוֹתָהּ לְמָקוֹם שְׂרָשָׁה. וְזֶה עַל־
יְדֵי שְׂמִתִּיגַע בַּתּוֹרָה, עַד שְׂזוֹכָה לִידַע אוֹתָהּ
וּלְהַבִּינָהּ.

כִּי יֵשׁ שְׁנֵי מֵינֵי דֵינִים: (א) דֵּינָא דְּמִסְאָבָא,
בְּחִינַת: "נָחַשׁ הִטִּיל זָהָמָא בְּחוּזָה" (שַׁבָּת
קמו. יבמות קג:). (ב) דֵּינָא קַדִּישָׁא, בְּחִינַת: "אֵת
אֲשֶׁר יֶאֱהַב ה' יוֹכִיחַ" (מְשָׁלִי ג, יב).

וְזֶהוּ בְּחִינַת הַתְּרַחֲקוֹת שֶׁהוּא הַתְּחַלַּת
הַהֲתַקְרְבוֹת - דְּהֵינּוּ: כְּשֶׁאָדָם רוֹצֵה
לְהִתְקַרֵּב לְהַשֵּׁם-יִתְבָּרֵךְ, אֲזִי נִמְשָׁכִים עָלָיו
דֵּינִים וַיְסוּרִים שֶׁנֶּרְאִין כְּהִתְרַחֲקוֹת, כְּאֵלוֹ
רוֹצִים לְהִרְחִיקוֹ.

וּבַאֲמַת הוּא עֹקֵר הַהֲתַקְרְבוֹת - כִּי הֵם
לְטוֹבָתוֹ, בְּדֵי שִׁיעֲמַד בְּנַסְיוֹן,
וַיִּתְגַּבֵּר וַיִּתְאַמֵּץ לְהִתְקַרֵּב יוֹתֵר. וְהוּא בְּחִינַת
'דֵּינָא קַדִּישָׁא' - רַק שֶׁהוּא בְּחִינַת 'מַחֲיִן'
דְּקַטְנוֹת, שֶׁמִּשָּׁם עֹקֵר אַחֲזִיזַת הַדִּין.

וְזֶהוּ בְּחִינַת (בְּרֵאשִׁית כה, יט): "אַבְרָהָם
הוֹלִיד אֶת יִצְחָק" - כִּי 'אַבְרָהָם' הוּא
בְּחִינַת 'חֶסֶד', וְ'יִצְחָק' הוּא בְּחִינַת 'גְּבוּרָה'.

הֵינּוּ: שְׂזָה הַדִּין הַקְּדוֹשׁ בְּחִינַת 'יִצְחָק' -
נוֹלָד וְנִמְשָׁךְ מֵאַבְרָהָם בְּחִינַת
'חֶסֶד'. כִּי בַאֲמַת, בְּזֶה הַדִּין מְלַבֵּשׁ 'חֶסֶד'
גְּדוּלָּה, כִּי הוּא לְטוֹבָתוֹ כַּנֵּ"ל.

אַבְל צָרִיךְ כָּל־אֶחָד לְרִאוֹת לְהַמְתִּיק זֶה
הַדִּין, כִּי הַדֵּינִים הֵם מִבְּחִינַת 'מַחֲיִן'
דְּקַטְנוֹת - וְצָרִיךְ לִילְכֵךְ מִ'קַטְנוֹת' לְ'גְדֻלוֹת',
וְעַל־יְדֵי־זֶה יִמְתִּיק הַדִּין בְּחִינַת 'יִצְחָק',
שֶׁבָּא מִבְּחִינַת 'מַחֲיִן-דְּקַטְנוֹת'.

כִּי 'יִצְחָק' בְּחִינַת 'דִּין', נוֹלָד מִ'שָׂרָה' שֶׁהִיא
בְּחִינַת 'מַלְכוּת' בְּחִינַת 'מַחֲיִן-דְּגְדֻלוֹת',
כְּמוֹ שֶׁפִּרְשׁ רַש"י (בְּרֵאשִׁית יז, טו - עַל־פִּי בְּרָכוֹת
יג:): "שֶׁנִּקְרְאָת 'שָׂרָה', עַל־שֵׁם 'שְׂשָׂרָה עַל
כָּל הָעוֹלָם כְּלוּ". וְ'מַלְכוּת' הוּא בְּחִינַת 'דִּין',
בְּחִינַת (גִּיטִין י:): "דֵּינָא דְּמַלְכוּתָא דֵּינָא".

וְצָרִיךְ לִילְכֵךְ מִ'קַטְנוֹת' לְ'גְדֻלוֹת' - עַל־יְדֵי
הַחֲכָמָה, בְּחִינַת 'מַחֲיִן-דְּגְדֻלוֹת',
שֶׁהוּא 'יְדִיעַת הַתּוֹרָה' - כִּי עֹקֵר הַהֲמַתְקָה
הוּא עַל־יְדֵי־זֶה.

וְסִימָן שִׁידַע הָאָדָם אִם הוּא בְּבְחִינַת
'דֵּינָא דְּמִסְאָבָא', אוֹ בְּחִינַת 'דֵּינָא
קַדִּישָׁא', סִימָן לְדַבֵּר: 'תְּפִלָּה'. כְּשֶׁאִין בּוֹ
'בְּטוֹל תְּפִלָּה'.

כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ חַז"ל (בְּרָכוֹת ה:): "אֵיזָה יְסוּרִין
שֶׁל אַהֲבָה, כָּל שֶׁאִין בּוֹ בְּטוֹל תְּפִלָּה,
שֶׁנֶּאֱמַר (תְּהִלִּים סו, כ): 'בְּרוּךְ ה' אֲשֶׁר לֹא הִסִּיד
תְּפִלָּתִי וְחֶסְדּוֹ מֵאֵתִי".

נִמְצָא: שֶׁ'יִצְחָק' הוּא בְּחִינַת 'דֵּינָא
קַדִּישָׁא', שֶׁנִּמְשָׁךְ מִצֶּד הַחֶסֶד,
בְּחִינַת: "אַבְרָהָם הוֹלִיד אֶת יִצְחָק" כַּנֵּ"ל.

וְזֶה מִה שֶׁפָּרַשׁ רַש"י עַל פְּסוּק זֶה: "לְפִי שֶׁהָיוּ לִי צַנִּי הַדּוֹר אוֹמְרִים מֵאֲבִימֶלֶךְ נִתְעַבְרָה שָׂרָה" - הֵינּוּ: שֶׁהַדִּין שֶׁל יִצְחָק שֶׁנּוֹלַד מִ'שָׂרָה', נִמְשָׁךְ מִ'סְטָרָא דְמִסְאָבָא' חֲסִידוֹשְׁלוֹם, בְּחִינַת 'אֲבִימֶלֶךְ'.

"וְעַל-כֵּן צָר הַקְדוּשָׁה בְּרוּחֵהּ הוּא קְלִסְתָּר פְּנִים שֶׁל יִצְחָק דּוֹמָה לְ'אֲבָרָהם', וְהָיוּ הַכֹּל מוֹדִים: שֶׁ'אֲבָרָהם הוֹלִיד אֶת יִצְחָק" - פְּרוּשׁ: שֶׁהַדִּין הוּא בְּחִינַת 'דִּינָא קַדִּישָׁא', וּמִסְטָרָא דְ'אֲבָרָהם' בְּחִינַת 'חֶסֶד' - נוֹלַד 'יִצְחָק' בְּנִ"ל.

וְהַמְתַּקְתֵּהוּ הַדִּין שֶׁל יִצְחָק, עַל-יְדֵי הַחֲכָמָה שֶׁהוּא יְדִיעַת הַתּוֹרָה בְּנִ"ל - זֶה בְּחִינַת 'יַעֲקֹב' שֶׁנּוֹלַד מִ'יִצְחָק'.

כִּי מִבְּחִינַת הַדִּין הַזֶּה, בְּחִינַת 'יִצְחָק', שֶׁהוּא בְּחִינַת הַנְּפֶשׁ - נוֹלָדִים שְׂתֵי בְּחִינּוֹת: (א) 'יַעֲקֹב', (ב) וְעֵשָׂו.

(א) 'יַעֲקֹב' - הוּא בְּחִינַת הַחֲכָמָה, בְּחִינַת: דְּבוּר בִּידִיעָה, בְּחִינַת 'הַמְתַּקְתֵּהוּ הַדִּין' שֶׁל 'יִצְחָק'.

(ב) וְעֵשָׂו - הוּא בְּחִינַת הַפִּיגִים וְהַפְּסֻלֹת גְּמוּר' שֶׁמִּשְׁתַּלְשְׁלִין וַיּוֹרְדִין מִבְּחִינַת הַדִּין.

וְזֶהוּ: "אַלֶּה תוֹלְדוֹת יִצְחָק בֶּן אֲבָרָהם", וּפְרַשׁ רַש"י: "יַעֲקֹב וְעֵשָׂו".

הֵינּוּ בְּנִ"ל: כִּי 'הַמְתַּקְתֵּהוּ הַדִּין' שֶׁל 'יִצְחָק', הוּא עַל-יְדֵי בְּחִינַת 'יַעֲקֹב', שֶׁהוּא בְּחִינַת דְּבוּר בְּדַעָה. כִּי 'יַעֲקֹב' הוּא בְּחִינַת 'חֲכָמָה' וְכו'.

כִּי יֵשׁ דְּבוּר בְּלֹא דַעָה, וַיֵּשׁ דְּבוּר בְּדַעָה. בְּחִינַת 'הוֹשַׁעְנָא רַבָּא' וְשִׁמְחַת-תּוֹרָה, בְּחִינַת 'יִצְחָק' וְ'יַעֲקֹב' וְכו'.

דְּבוּר בְּלֹא דַעָה הוּא בְּחִינַת 'דִּין', בְּחִינַת 'יִצְחָק', שֶׁנִּמְשָׁךְ מִ'מַּחֲיֵין-דְּקַטְנוֹת', בְּחִינַת (זַהַר קְדוּשִׁים פַּה): "מִי שֶׁעוֹסֵק בַּתּוֹרָה וְאֵינוֹ יְכוֹל לְהַבִּין, שָׂגֵם זֶה טוֹב מְאֹד, וְכָל דְּבוּר עוֹלָה לְמַעַלָּה" וְכו'.

דְּבוּר בְּדַעָה, הוּא הַחִיּוֹת שֶׁל הַנְּפֶשׁ - שֶׁהוּא "עַל-יְדֵי שְׂמִתִּיגַע בַּתּוֹרָה עַד שֶׁזוֹכָה לִידַע אוֹתָהּ וְלְהַבִּינָה" (זַהַר שָׁם), בְּחִינַת 'יַעֲקֹב', בְּחִינַת 'חֲכָמָה', בְּחִינַת 'מַחֲיֵין-דְּגַדְלוֹת', בְּחִינַת 'רְפוּאת הַנְּפֶשׁ' - שֶׁעַל-יְדֵי-זֶה מֵרַפָּא אֶת נַפְשׁוֹ, וּמַעַלָּה אוֹתָהּ לְמִקּוֹם שְׂרָשָׁה, וּמְמַתִּיק כָּל הַדִּינִים (עֵינֵי בְּפָנִים עֵינֵי הוֹשַׁעְנָא רַבָּא וְשִׁמְחַת-תּוֹרָה).

וְזֶה בְּחִינַת (תַּחֲלִים פַּד, יב): "שֶׁמֶשׁ וּמִגֵּן ה' אֱלֹקִים". "ה' אֱלֹקִים" זֶה בְּחִינַת 'רַחֲמִים וְדִין', בְּחִינַת 'יַעֲקֹב וְיִצְחָק', בְּחִינַת 'שֶׁמֶשׁ וּמִגֵּן'.

וְזֶה בְּחִינַת (יִשְׁעִיָּה ל, כו): "וְהָיָה אוֹר הַלְּבָנָה כְּאוֹר הַחֲמָה". הַלְּבָנָה הִיא בְּחִינַת 'יִצְחָק', וְהַחֲמָה הִיא בְּחִינַת 'יַעֲקֹב'.

וְצָרִיךְ לְהַמְתִּיק הַדִּין שֶׁל יִצְחָק, בְּחִינַת 'לְבָנָה' - עַל-יְדֵי בְּחִינַת 'שֶׁמֶשׁ', בְּחִינַת 'יַעֲקֹב' - עַד שֶׁיְהִיָּה אוֹר הַלְּבָנָה כְּאוֹר הַחֲמָה.

וְזֶהוּ בְּחִינַת (תַּחֲלִים יט, ח): "תּוֹרַת ה' תְּמִימָה מְשִׁיבַת נֶפֶשׁ". "תּוֹרַת ה' תְּמִימָה" - הֵינּוּ: חֲכָמַת הַתּוֹרָה, בְּחִינַת דְּבוּר בְּדַעָה - זֶהוּ עֵקֶר הַהַמְתַּקָּה, בְּחִינַת 'רְפוּאת הַנְּפֶשׁ', בְּחִינַת "מְשִׁיבַת נֶפֶשׁ".

וּכְשֶׁזוֹכָה הַנְּפֶשׁ לְחֲכָמַת-הַתּוֹרָה, זֶהוּ בְּחִינַת הַדּוּשֵׁה-עוֹלָם - כִּי הַדּוּשׁ כָּל הָעוֹלָמוֹת הֵיחָד עַל-יְדֵי 'חֲכָמָה' שֶׁהוּא הַתּוֹרָה.

וְאָזִי כְּשִׁזְכוּכָה לְחֶכְמָה, אֲזִי נִתְגַּלָּה כְּבוֹדוֹ יִתְבַּרְךָ, שֶׁזָּהוּ עֵקֶר הַתְּכָלִית שֶׁל כָּל עֲבוּדוֹת הָאָדָם - כִּי תְּכָלִית כָּל הָעֲבוּדוֹת, הוּא רַק כְּדֵי שִׁתְּגַלֶּה 'כְּבוֹדוֹ, וְהַ'כְּבוֹד' נִתְגַּלָּה עַל-יְדֵי הַ'חֶכְמָה' וְכוּ'.

וְזֶה פְּרוּשׁ הַפְּסוּק (תהלים טז, ז): "רוּמָה עַל הַשָּׁמַיִם אֱלֹקִים, עַל כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדֶךָ". 'שָׁמַיִם' זֶה בְּחִינַת 'יעקב'. כִּשְׁהוּא מַעֲלָה בְּחִינַת 'נֶפֶשׁ', בְּחִינַת 'אֱלֹקִים', דִּינָא קוּדִישָׁא - לְבַחֲנִית 'יעקב', בְּחִינַת 'שָׁמַיִם', בְּחִינַת 'חֶכְמָה' - אֲזִי: "עַל כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדֶךָ", שֶׁנִּתְגַּלָּה כְּבוֹדוֹ.

ג.

(ח"ב עט - ראשי-פרקים טל
רַבְּנוֹ ז"ל, עִם בְּאוּר מוֹהֲרֵי"ת ז"ל)

"הַקָּל קוֹל יַעֲקֹב" (בראשית כז, כב). כְּרוּז.
"עֲשׂוּ וַיִּשָּׂא קוֹלוֹ" (שם שם, לח).
"יִצְחָק זָמַן קוֹף צְדִיק יִשְׁנִים" וְכוּ'. "וְשִׁבְתָּ עַד ה' אֱלֹקֶיךָ וְשָׁמַעְתָּ בְּקוֹלוֹ" (דברים ד, ל; ל, ב).
"יִצְחָק בֶּן אֲבֵרָהֶם" (בראשית כה, יט) זָמַן נִתְאַחַד. "אֲבֵרָהֶם אֲהַבִּי" (ישעיה מא, ח).
"בְּעֵינָיו כְּיָמִים אֲחָדִים בְּאַהֲבָתוֹ" (בראשית כט, ט). "וַיִּשְׂאֵר יִשׁוּב בְּנֵהוּ" (ישעיה ז, ג). "אִם תִּשׁוּב וְאֲשִׁיבֶךָ לְפָנַי תַּעֲמֹד" (ירמיה טו, יט).

כָּל-זֶה מְצָאנוּ מִכְּתַב-יַד רַבְּנוֹ ז"ל (הַעֲתִקְנוּ רַק הַשְּׂיָכִים לְפָרֶשֶׁת הַשְּׁבוּעַ) וְכוּ', כְּתָבָם בְּדַרְךְ רְאִישֵׁי-פְּרָקִים בְּרִמְזוֹ בְּעֶלְמָא לְזַפְרוֹן וְכוּ' - מַה שֶּׁאֲפָשֶׁר לְהַבִּין מַעֲט עַל-פִּי הַהַקְדָּמָה שֶׁהִבְנֵיתִי מִדְּבָרָיו, אִמְרָתִי לְבָאֵר מַה שֶּׁבִּידֵי וְכוּ'.

וְהִנֵּה מַה שֶּׁהֵאִיר הַשֵּׁם עֵינַי הוּא: כִּי רַבְּנוֹ ז"ל רוּצָה לְגַלּוֹת: שֶׁ'תְּשׁוּבָה' וּבְחִינַת לְמַעַלְה־מַהֲזָמָן, דְּהִינּוּ בְּטוּלַת-הַזְּמַנִּים, הֵם

בְּחִינַת אַחַת, וְעַל-יְדֵי-זֶה זוֹכִין לְשִׁמְעַת הַקּוֹל דְּקַדְשָׁה, וְלִהְכַנִּיעַ הַקּוֹל דְּסִטְרָא-אַחְרָא.

וְכֵן מְבֹאֵר בְּהַאֲלָף-בֵּית הַחֲדָשׁ (סִפְרֵי-הַמִּדּוֹת, תְּשׁוּבָה א): "יּוֹם שֶׁהָאָדָם עוֹשֶׂה תְּשׁוּבָה הוּא לְמַעַלְה־מַהֲזָמָן, וּמַעַלָּה כָּל הַיָּמִים לְמַעַלְה־מַהֲזָמָן". נִמְצָא מְבֹאֵר: שֶׁ'תְּשׁוּבָה' הוּא לְמַעַלְה־מַהֲזָמָן. וְכוּ'.

"הַקָּל קוֹל יַעֲקֹב" (בראשית כז, כב). כְּרוּז.
"עֲשׂוּ וַיִּשָּׂא קוֹלוֹ" (שם שם, לח) - הִינּוּ: שֶׁצְּרִיכִין לְהַגְבִּיר "הַקּוֹל קוֹל יַעֲקֹב", עַל הַקּוֹל דְּסִטְרָא-אַחְרָא שֶׁהוּא בְּחִינַת 'עֲשׂוּ', שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ "וַיִּשָּׂא קוֹלוֹ", שֶׁהוּא מִתְגַּבֵּר לְהַעֲלִים חֲסוּזְשָׁלוֹם הַקּוֹל שֶׁל יַעֲקֹב. וְצְרִיכִין לְהַתְּגַבֵּר לְהַכְנִיעַ הַקּוֹל שֶׁל עֲשׂוּ, כְּדֵי שֶׁנִּזְכָּה לְשִׁמְעַת הַקּוֹל שֶׁל יַעֲקֹב.

וְזֶה זוֹכִין עַל-יְדֵי 'תְּשׁוּבָה', שֶׁהוּא בְּטוּלַת-הַזְּמַנִּים בְּנ"ל.

וְזֶהוּ: "יִצְחָק זָמַן קוֹף צְדִיק יִשְׁנִים" וְכוּ' - הִינּוּ: שֶׁ'יִצְחָק' מְרַמֵּז עַל 'זָמַן', כִּי "יִצְחָק אוֹתִיּוֹת 'ק"ץ ח"י"' (זֶהוּ בְּרֵאשִׁית כג: בְּהַשְּׁמָטוֹת). "קָצָה" מְרַמֵּז עַל הַזְּמַן, שֶׁהוּא בְּחִינַת "אַחֲרֵית הַיָּמִים" (דְּבָרִים ד, ל).

וְזֶה מַה שֶּׁאִיתָא: "שְׂאוֹתִיּוֹת 'קו"ף' צְדִיק"ק' [הֵם בְּחִינַת] יִשְׁנִים" וְכוּ' - שֶׁזֶה מְרַמֵּז עַל הַזְּמַן, כִּמְבֹאֵר בְּמָקוֹם אַחֵר (לְקוּטִי-מוֹהֲרֵי"ן ח"ב סא): "שֶׁעֵקֶר הַזְּמַן הוּא בְּבַחֲנִית שְׁנָה".

"וְשִׁבְתָּ עַד ה' אֱלֹקֶיךָ וְשָׁמַעְתָּ בְּקוֹלוֹ" (דְּבָרִים ד, ל) - הִינּוּ: עַל-יְדֵי 'תְּשׁוּבָה', זוֹכִין לְשִׁמְעַת 'קוֹלוֹ יִתְבַּרְךָ', הִינּוּ הַקּוֹל-דְּקַדְשָׁה - כִּי 'תְּשׁוּבָה' הִיא בְּחִינַת 'בְּטוּלַת-הַזְּמַן', שֶׁעַל-יְדֵי-זֶה שׁוֹמְעִין הַקּוֹל בְּנ"ל.

וְעָתָה הוֹלֵךְ וּמְבָאֵר: ש'תשובה' הוא בחינת 'בטול-הזמן', דהיינו: ש'הזמן' נתאחד - ש'הזמן' עולה ונתקשר ונכלל בבחינת 'למעלה-מהזמן'.

וְזָהוּ ש'מבאר בלשוננו הקדוש: "יצחק בן אברהם, זמן נתאחד. אברהם אהבי. בעיניו פנים אחדים באהבתו. ושאר ישוב בנך" וכו'.

היינו: ש'אברהם' הוא בחינת 'למעלה מן הזמן' - פי מדתו של 'אברהם' היא 'אהבה', כמו שכתוב (ישעיה מא, ח): "אברהם אהבי", ו'אהבה' הוא בחינת 'התאחדות-הזמן', כמו שכתוב (בראשית כט, כ): "בעיניו פנים אחדים באהבתו".

וְזָהוּ בחינת 'תשובה', שעליזה מרמז תבת 'בן', כמו שכתוב (ישעיה ז, א): "ושאר ישוב בנך". פי 'תשובה' היא 'למעלה-מהזמן', כמו שכתוב (ירמיה טו, יט): "אם תשוב ואשיבך לפני תעמד" - ולפניו יתברך הוא בודאי 'למעלה-מהזמן', פי השם-יתברך הוא 'למעלה-מהזמן'.

נמצא: ש"יצחק בן אברהם" (בראשית כה, יט), מרמז על 'התאחדות-הזמן' על-ידי 'תשובה'.

פי 'יצחק' שהוא בחינת 'הזמן' פנ"ל, עולה ונתאחד ונכלל בבחינת 'אברהם', שהוא בחינת 'אהבה', בחינת 'למעלה-מהזמן' - על-ידי בחינת 'בן' שהוא בחינת 'תשובה'.

ואזי מתגבר ה'קול יעקב', על 'קול של עשו' וכו' פנ"ל - פי על-ידי 'תשובה' שהוא בחינת 'בטול-הזמן', שומעין ה'קול-דקדשה', שהוא בחינת 'קול יעקב' פנ"ל. [ליתר באור - עין ב'לקוטי-הלכות', ראשי-השנה ה].

ג.

(ח"ב קיז)

דע: שלפעמים יש באדם 'טמאה טמונה', שאין יודעין לה שום תקון, מחמת שהיא טמונה ונסתרת בו.

ועל-כן זהו טובה מה שארע לו בפשמתקרב אל הקדשה, שאזי דיקא יקרה לו "מקרה בלתי טהור" (שמואל-א כ, כו) חסו-שלום - פי יוצאת מפנו ה'טמאה הטמונה' הנ"ל - פי אזי בפשיצאת, יכולין למצא לה תקון, מה-שאין-כן מקדם בפשיטה טמונה.

ומחמת-זה לא הוליד אברהם את יצחק, עד שהוליד תחלה את ישמעאל. וכן יצחק הוליד את עשו, ואחר-כך את יעקב - כדי להוציא הזהמא תחלה, כמובא (תקוני-זהר קכח: - עץ-הדעת טוב' לרבי חיים וויטאל, פרשת תולדות).

"ויעתר יצחק לה לנכח אשתו, פי עקרה הוא, ויעתר לו ה'" (בראשית כה, כא)

מפני מה היו אבותינו עקורים, מפני שהקדוש ברוך-הוא מתאנה לתפלתן של צדיקים. (במות סד. זהר תולדות קלז.)

ד.

(ח"א י, ד)

"הקדוש ברוך-הוא מתאנה לתפלתן של צדיקים" (במות סד. הלין ס: זהר תולדות קלז), ומשגך תפלה סדורה בפיו (עין ברכות פ"ה מ"ה) - כדי שיהנה מתפלתו.

זהר תולדות קלז). "כִּי חֲפֵץ חֶסֶד הוּא" (מיכה ז, יח), וְרוֹצֵה תָּמִיד לְהַשְׁפִּיעַ הַשְּׁפָעוֹת וּבְרָכוֹת. וְאִין הַשְּׁפָעָה יִכּוֹלָה לִירֵד, רַק עַל־יְדֵי כְּלֵי הַנִּקְרָא 'אָנִי', שְׁנֵאמַר (בַּמִּדְבָּר ו, כז): "וְאָנִי אֲבָרְכֶם".

וְהַכְּלֵי הַנִּלְכָּד, נַעֲשֶׂה עַל־יְדֵי כָּל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל, כְּשֶׁמִּתְפַּלֵּל בְּאֶפֶן שְׁמֻקְשָׁר הַמְּחַשְׁבָּה לְהַדְבּוֹר'.

כִּי כָּל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל נִקְרָא 'צְדִיק', שְׁנֵאמַר (ישעיה ס, כא): "וְעַמּוֹד בְּלִמְעַד צְדִיקִים".

וְהַצְּדִיק' - נִקְרָא 'אֶלֶף', מְלָשׁוֹן (תהלים קמד, יד): "אֲלוֹפֵינוּ מְסֻבִּים".

וְהַנּוֹן' - נִקְרָא 'דְּבוֹר', כִּי הַדְּבוֹר' הוּא 'מְלָכוֹת', עַל דְּרָךְ (תְּקוּנַת־זֶהר יז. פְּתַח־אֲלִיָּהוּ): "מְלָכוֹת־פָּה".

וְהַמְּלָכוֹת' - נִקְרָא 'נוֹן', כְּמוֹ שְׁכָתוֹב (תהלים עב, יז): "יְנוּן שְׁמוֹ", וּפְרֻשׁ רַש"י: "לְשׁוֹן מְלָכוֹת".

וְהַיּוֹד' - נַעֲשֶׂה עַל־יְדֵי הַמְּחַשְׁבָּה שְׁמֻקְשָׁר לְהַדְבּוֹר', כִּי הַמְּחַשְׁבָּה נִקְרָא 'יוֹד', כְּמוֹ שְׁכָתוֹב (שְׁמוֹת טו, א): "אֲזַ יִשִּׁיר מֹשֶׁה", וּפְרֻשׁ רַש"י: "יּוֹד עַל־שֵׁם הַמְּחַשְׁבָּה נֶאֱמָרָה".

וְנִגְמָר הַכְּלֵי הַנִּקְרָא 'אָנִי', וְהַשְּׁפָע יוֹרֵד, וְנִשְׁלַם חֲפֵץ הַשֵּׁם־יִתְבָּרַךְ, "כִּי חֲפֵץ חֶסֶד הוּא" (מיכה ז, יח), וְלִפְיֶכָּה "הַשֵּׁם־יִתְבָּרַךְ מִתְאַוֶּה לְתַפְלָתָן".

ה.

(ח"א י, בַּסּוּף)

'גְּאוֹת', "מוֹדַעַת זֹאת בְּכָל הָאָרֶץ" (עַל־פִּי לְשַׁעֲיָה יב, ה): שֶׁהִיא 'מִדָּה מְגַנָּה', וְצָרִיךְ לְבָרַח מִמֶּנָּה.

אָבֵל יֵשׁ בְּנֵי־אָדָם שְׂרוּדִים אַחַר כְּבוֹד, וְרוֹצִים לְמַלְךְ וּלְהַנְהִיג אֶת הָעוֹלָם, וְאוֹמְרִים: "שִׁישׁ לֹא־יֵיָדָם לַעֲשׂוֹת פְּדִיוֹנוֹת וּלְהַתְפַּלֵּל תַּפְלוֹת!"

כִּי זֶה יְדוּעַ: שֶׁ"הַקְּדוֹשׁ־שִׁבְרוּךְ־הוּא מִתְאַוֶּה לְתַפְלָתָן שֶׁל צְדִיקִים" (יְבָמוֹת סד. חָלִין ס; זֶהר תּוֹלְדוֹת קלז), וְצָרִיךְ לִיְלֹךְ אֲצֵלָם, שֶׁיִּתְפַּלְלוּ עֲלֵינוּ עֲלֵיהֶם.

אָבֵל 'בְּעַל־יְגָאוֹה' - אִין הוֹלְכִים אֶל צְדִיקִים לְבַקֵּשׁ שֶׁיִּתְפַּלְלוּ עֲלֵיהֶם, וְגַם אִין מְנִיחִים שָׂאָר בְּנֵי־אָדָם שֶׁיִּלְכוּ אֲצֵל צְדִיקִים שֶׁיִּתְפַּלְלוּ עֲלֵיהֶם, כִּי אָמְרוּ אֵלֶּיךָ בְּעַל־יְגָאוֹה: "שָׁגַם הֵם צְדִיקִים, וַיְכַלְכְּלוּ לְהַתְפַּלֵּל, וְאִין צְדִיק בְּאָרֶץ יוֹתֵר מֵהֶם!"

ו.

(ח"א טו, ה)

"הַקְּדוֹשׁ־שִׁבְרוּךְ־הוּא מִתְאַוֶּה לְתַפְלָתָן שֶׁל יִשְׂרָאֵל" (חולין ט:). וְכַשִּׁיִּשְׂרָאֵל מִתְפַּלְלִין לְפָנָיו וּמִמְלֵאִין תְּאוֹתוֹ - אָזִי נַעֲשֶׂה כְּבִיכּוֹל בְּבַחֲיַנַּת 'אִשָּׁה', שֶׁהוּא מְקַבֵּל תַּעֲנוּג מֵעַמּוֹנוּ, כְּמוֹ שְׁכָתוֹב (בַּמִּדְבָּר כח, ח): "אִשָּׁה רִיחַ נִיחַח לָהּ" - עַל־יְדֵי הַרִיחַ נִיחַח' שְׁמֻקְבֵּל, נַעֲשֶׂה בְּבַחֲיַנַּת 'אִשָּׁה'.

ז.

(ח"א עג)

"הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ־הוּא מִתְאַוֶּה לְתַפְלָתָן שֶׁל צְדִיקִים" (יְבָמוֹת סד. חָלִין ס; עג)

"וַיִּתְרַצְצוּ הַבָּנִים בְּקַרְבָּה" (בְּרֵאשִׁית כה, כב)

"בְּשִׁהֲיָתָהּ עוֹבְרֵת עַל פִּתְחֵי תוֹרָה שֶׁל שָׁם וְעֵבֶר, יַעֲקֹב רִץ וּמִפְרָנֶם לְצֵאת. עוֹבְרֵת עַל פִּתְחֵי עֲבוֹדַת־אֱלִילִים, עָשׂוּ מִפְרָנֶם לְצֵאת."
(רש"י: בְּרֵאשִׁית־רַבָּה סג,ו)

"וַתִּלְךָ לְדָרֶשׁ אֶת ה'" (בְּרֵאשִׁית כה, כב)

"וַתִּלְךָ לְדָרֶשׁ - לְבֵית מְדָרְשׁוֹ שֶׁל שָׁם"
(רש"י: בְּרֵאשִׁית־רַבָּה סג,ו)

ח.

(אֲבָנֵי־בְרֻזָּל, שִׁיחוֹת וְסִפּוּרִים מִרְבֵּנוֹ ז"ל לח)

פַּעַם־אַחַת הָיָה רַבֵּנוֹ ז"ל עַל חֲתָנָהּ, וְהָיָה שָׁם 'בְּדַחַן', וְהַחֲלִיף אֶת בְּגָדָיו, פַּעַם עַל 'כְּמוֹ', וּפַעַם עַל 'מִפְרָנֶם' (רבי). אַז אָמַר רַבֵּנוֹ ז"ל: **"אֵט אִיז מַעַן אַ מְלֶאֶךָ, אֵט אִיז מַעַן אַ גְּלָח!"** [פַּעַם מִתְנַהֲגִים כְּמוֹ מְלֶאֶךָ, וּפַעַם כְּמוֹ כְּמוֹ]. (עֵינֵי תִּנְחוּמָא מִשְׁפָּטִים י).

"וַיַּעֲתֵר יִצְחָק לֵה" (בְּרֵאשִׁית כה, כא)

"רַבִּי יוֹחָנָן אָמַר: שִׁשְׁפָּה תִּפְלוֹת בַּעֲשֵׂר"
(בְּרֵאשִׁית־רַבָּה סג,ה)

ט.

(סִפְרֵי־הַמִּדּוֹת, צְדָקָה ח"ב יד; תִּפְלָה ח"ב ט)

יֵשׁ תִּפְלוֹת שְׂאִינָם נִתְקַבְּלִים לְמַעְלָה, אֲלָא עַד שְׁנוֹתָנִים כָּל כֶּךָ מְעוֹת לְצְדָקָה, כְּפִי מִסְפֵּר הָאוֹתִיּוֹת שֶׁל הַתִּפְלָה הַשִּׁיף לְזֶה הַדָּבָר.

לְמַשָּׁל: בְּשִׁמְת־פֶּלֶל אֵלוֹ הַתְּבוֹת: **"תָּן לִי בָנִים,"** צְרִיף לְתֵן צְדָקָה כְּמִסְפֵּר אוֹתִיּוֹת: **"תָּן לִי בָנִים."**

[זֶה לְשׁוֹן הָרַב מִטְּשַׁעְהֲרִין ז"ל, כָּאֵן בְּמֵרָאִי־הַמְּקוֹמוֹת: עֵינֵי תוֹלְדוֹת ס"ג (בְּרֵאשִׁית־רַבָּה ה"ל, עַל בְּרֵאשִׁית כה, כא): **"וַיַּעֲתֵר יִצְחָק - שִׁשְׁפָּה תִּפְלוֹת בַּעֲשֵׂר."** יֵשׁ לֹאמֹר: הֵינּוּ: שֶׁהֲרֵבָה בַּתִּפְלוֹת, וּבְכָל־פַּעַם נָתַן מְעוֹת לְצְדָקָה, בְּמִסְפֵּר הָאוֹתִיּוֹת שֶׁל הַתִּפְלָה, עַד שֶׁעָלָה סֵף הַמְּעוֹת לְעֵשָׂר רַב].

[**שִׁיחוֹת־הָר"ן לֵד:** אֲמוּנָה חָשׁוּב כְּצְדָקָה, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (בְּרֵאשִׁית טו, ו): **"וַהֲאֵמֵן בָּהּ וַיַּחֲשֹׁבָהּ לֹא צְדָקָה,"** וְעַל־יַד־יִזְחָה זֹכָה לְבָנִים. 'אֲמוּנָה' בְּגִימְטְרִיא בְּנִי"ם].

(לְקוּטֵי־הַלְכוּת, בְּצִיעַת־הַפֶּתַח ה, יז)

בְּשִׁמְת־חֲבָרִים רַבִּים יַחַד, וּבוֹנִין בֵּית־הַמְּדָרֶשׁ לְעֶסֶק בּוֹ בַּתוֹרָה, וְכוּנְתָם אֶל הָאֲמֵת־לְאֲמֵתוֹ: לְהַפְּלִל עַל־יַדֵּי עוֹסְקִים בַּתוֹרָה וּתְפִלָּה, בְּצַדִּיקֵי־אֲמֵת שֵׁישׁ לָהֶם כַּח לְהַאִיר וּלְעוֹרֵר כָּל נְשִׁמוֹת יִשְׂרָאֵל. בּוֹדָאֵי "הֵן אֵל כְּבִיר לֹא יִמָּאס" (אִיּוֹב לו, ה), כִּי **"זְכוּתָא דְרַבִּים עֲדִיף"** (בְּרַכּוֹת ח).

גַּם מִחֲמַת שָׁהִם רַבִּים, וְכָל אֶחָד יֵשׁ לוֹ שָׂרֵשׁ בַּתוֹרָה - עַל־יַד־יִזְחָה נִתְעוֹרְרִים וּמְאִירִים הַרְבֵּה אוֹתִיּוֹת־הַתוֹרָה, וּמְאִירִים זֶה לְזֶה - עַד שֶׁנּוֹלְדִין נְשִׁמוֹת הַגֵּרִים, וְנִתְעוֹרְרִין הַפּוֹשְׁעֵי־יִשְׂרָאֵל.

וְעַל־כֵּן רָגִיל בְּדַבְרֵי רַז"ל לְקֹרֵא שֵׁם הַבֵּית־הַמְּדָרֶשׁ, עַל־שֵׁם הַצְּדִיק וְהַרְבֵּי שֶׁל הַתְּלַמִּידִים שְׁלוֹמֵדִים שָׁם.

כְּמוֹ שֶׁמְצִינּוּ בְּכֶמֶה מְקוֹמוֹת שֶׁאָמְרוּ: "בְּבֵית־מְדָרְשׁוֹ שֶׁל רַבִּי," וְ"בְּבֵית מְדָרְשׁוֹ שֶׁל רַבִּי פְּלוֹנִי". וְכְמוֹ שֶׁדָּרְשׁוּ (בְּרֵאשִׁית־רַבָּה סג, ו): עַל פְּסוּק (בְּרֵאשִׁית כה, כב): **"וַתִּלְךָ לְדָרֶשׁ אֶת ה'" - "שֶׁהִלְכָה לְדָרֶשׁ בְּבֵית מְדָרְשׁוֹ שֶׁל שָׁם וְעֵבֶר."**

כִּי עֵקֶר שְׁלֵמוֹת הַבֵּית־הַמְּדָרֶשׁ - כְּשֶׁנִּקְרָא עַל־שֵׁם 'צְדִיקֵי־אֲמֵת', שֶׁיְכוּלִים לְעוֹרֵר שְׂרָשֵׁי נְשִׁמוֹת יִשְׂרָאֵל עַל־יַדֵּי תוֹרָתָם.

"וְלֹאִים מְלֹאִים יֵאֲמָר" (בְּרֵאשִׁית כה, כג)

"כְּשֶׁזָּה קָם זֶה נוֹפֵל" (רש"י - על-פי פְּסָחִים מ.ב.)

יא.

(ח"א א)

צָרִיךְ כָּל אֶחָד לָתֵן פֶּחַ לְבַחֲיֵינָת מְלֻכּוֹת־
דְּקֻדְשָׁהּ, לְהִתְגַּבֵּר עַל מְלֻכּוֹת
דְּסִטְרָא־אֲחָרָא. וְעַל-יָדֵי מַה? - עַל-יָדֵי
הַתּוֹרָה שֶׁהוּא עוֹסֵק בְּכַח.

וְאִזִּי מְקַבֵּלֵת ה'מְלֻכּוֹת' שֶׁהִיא בְּחִינַת
'נו"ן', 'חִיּוּת' מִן ה'הֶכְמָה' שֶׁהִיא
בְּחִינַת 'חִי"ת'. וְנִתְחַבֵּר וְנִתְקַשֵּׁר הַח' וְהַנ',
וְנַעֲשֶׂה "אֹר הַלְּבָנָה בְּאֹר הַחֶמֶה" (יְשַׁעְיָה ל,
כו).

ו"כְּשֶׁזָּה קָם זֶה נוֹפֵל" (רש"י בְּרֵאשִׁית כה, כג -
על-פי פְּסָחִים מ.ב.), וְאִזִּי נוֹפֵל
וְנִתְבַטֵּל מְלֻכּוֹת־הַרְשָׁעָה, מְלֻכּוֹת דְּסִטְרָא־
אֲחָרָא [עֵינֵינוּ עוֹד לְהַלְוֵן בְּפִסּוּק (בְּרֵאשִׁית כה, לד): "וַיִּבֶזַע
עֵשָׂו אֶת הַבְּכֹרָה"].

יב.

(ח"א כה, א)

צָרִיךְ כָּל אָדָם לְהוֹצִיא עֲצֻמוֹ מִה'מִדְּמָה',
וְלַעֲלוֹת אֶל הַשָּׁכֵל [שְׁלֵא יִלְךְ אַחַר
הַתְּאוֹנוֹת הַמִּדְּמִיּוֹת, תְּאוֹנוֹת הַבְּהֻמִּיּוֹת. קַצּוֹר לְקוּטֵי-
מוֹהַר"ן]. - וְכִשְׁנִמְשֵׁךְ אַחַר ה'מִדְּמָה', זֶה
בְּחִינַת "שְׂרִירוֹת לֵב" (דְּבָרִים כט, יח), שֶׁהוּא
הוֹלֵךְ אַחַר ה'מִדְּמָה שֶׁבַלְב'.

וְעַל-יָדֵי שֶׁכָּבַד שֶׁבַר הַמִּדְּמָה, אִז
נִתְקוּמָם תְּכוּנַת שֶׁכֵּלּוֹ, כִּי
"כְּשֶׁזָּה קָם זֶה נוֹפֵל" (רש"י בְּרֵאשִׁית כה, כג - על-
פי פְּסָחִים מ.ב.).

אָבֵל הַשָּׁכֵל עֵדִין בְּכַח. וְצָרִיךְ לְהַשְׁתַּמֵּשׁ
ב'שֶׁכֵּלּוֹ', הֵינּוּ: לְחַקֵּר וּלְחַשֵּׁב בּוֹ
בַעֲבוּדַת־הַשֵּׁם - וְאִזִּי הַשָּׁכֵל בַּפֶּעַל.

יג.

(ח"א לה, ח)

כְּשֶׁאָדָם עוֹסֵק ב'מִשְׁאֵל־וּמַתָּן בְּאִמּוּנָה' -
אִזִּי כָּל נִיצוּצוֹת הַקְּדוּשָׁה שְׂיִישׁ
בְּתוֹךְ הָעֵבוֹם וְה'אַרְצוֹת שְׁפִיבוֹת
'ירוּשָׁלַיִם" (יחזקאל ה, ח), עוֹלָיִם לְבַחֲיֵינָת
'אִמּוּנָה' הַנִּקְרָא 'ירוּשָׁלַיִם' ו'מְלֻכּוֹת'.
"כְּשֶׁזָּה קָם זֶה נוֹפֵל" (רש"י בְּרֵאשִׁית כה, כג - על-
פי פְּסָחִים מ.ב.).

כִּי 'חֲרַבְּן אִמּוּנָה' נִקְרָא 'חֲרַבְּן יְרוּשָׁלַיִם',
כְּמוֹ שֶׁדִּרְשׁוּ חַז"ל (שַׁבָּת קיט:): "לֹא חֲרַבָּה
ירוּשָׁלַיִם, עַד שֶׁפָּסְקוּ מִמְּנָה אַנְשֵׁי אִמּוּנָה".
(וְכוּנְתָם עַל מִשְׁאֵל־וּמַתָּן בְּאִמּוּנָה).

וְכִשְׁ'ירוּשָׁלַיִם', הֵינּוּ ה'אִמּוּנָה', הֵינּוּ
'מִשְׁאֵל־וּמַתָּן', מִתְּנַבְּרַת
- אִזִּי אֵלּוֹ הָעֵבוֹם וְה'אַרְצוֹת נוֹפְלִים,
וְעוֹלָיִם מִמְּנָה כָּל הַנִּיצוּצוֹת הַקְּדוּשִׁים
שֶׁבְּתוֹכָם, בְּסוּד אַחַד־עֶשֶׂר סְמָמֵי הַקְּטָרֵת.

וְזֶהוּ שֶׁאָמְרוּ חַז"ל (סְנֵהֲדָרִין כ:): "שְׁלֹשָׁה
מִצְוֹת נִצְטוּ יִשְׂרָאֵל בְּכַנִּיסָתָן
לְאָרֶץ: הַעֲמַדַת הַמִּלֵּךְ, וְכַרִּיתוֹת זֵרְעוֹ שֶׁל
עַמְּלֵק, וּבְנִיין בֵּית־הַמִּקְדָּשׁ" וכו'.

וְהָא בְּהָא תִּלְיָא - כִּי ה'הַעֲמַדַת הַמִּלֵּךְ' -
הִיא בְּחִינַת 'אִמּוּנָה', בְּחִינַת 'מְלֻכּוֹת'.
ו"כַרִּיתוֹת זֵרְעוֹ שֶׁל עַמְּלֵק" - הֵם ה'נִיצוּצוֹת'
שֶׁעוֹלָיִם מִבֵּין הָעֵבוֹם וְה'אַרְצוֹת וְכו'.

ו"כְּשֶׁזָּה קָם זֶה נוֹפֵל" - וְעַל-יָדֵי־זֶה זוֹכִין
לְהַמְצִיחַ "לְבָנוֹת בֵּית־הַמִּקְדָּשׁ
וְירוּשָׁלַיִם", הֵינּוּ: ה'אִמּוּנָה'. וְאִזִּי נִתְחַדֵּשׁ
וְנִתְעַלָּה 'מַחוּ' בְּבַחֲיֵינָת 'בְּנִיין בֵּית־הַמִּקְדָּשׁ'.
(עַל-פי קַצּוֹר לְקוּטֵי־מוֹהַר"ן).

י.ד.

(ח"א נז, בסוף)

"שאלו את רבי יוסי בן קסמא: אימתי בן דוד בא. והשיב להם: כשיפל זה השער [של ארם] וכו' (סנהדרין צח). - ועקר הדבר: "שיפל שלשה פעמים, ואין מספיקין לבנותו עד שבו דוד בא" (שם בגמרא).

כי 'שער ארם' זה בחינת 'שער דסטרא' אחרא. וכשיפל נפילה אחר נפילה - אז יבא בן דוד ויבנה 'שערי הקדשה'.

הינו: כשאין 'אמונות חכמים', ואין שומע להם, בבחינת (ישעיה כט, כא): "ולמוכיח בשער יקשון" - על-ידיזה באים לחלי עד אין מרפא, בבחינת (תהלים קז, יח): "ויגיעו עד שערי מות".

אבל כשיש להם 'אמונה' - אזי נפתחים להם 'שערי הקדשה', בבחינת (ישעיה כו, ב): "פתחו שערים וכו' שמר אַמְנִים". ו"כשזה קם זה נופל" (רש"י בראשית כה, כג - על-פי פסחים מב). - ואז נופל 'שער ארם' פעם אחת.

ו'הקמת אמונה' - היא על-ידי 'עדר', ואז נהיר ב'נהירו דאבהן'.

ואז נבנה פעם שניה 'שער-דקדשה', בבחינת (תהלים כד, ז): "שאו שערים ראשיכם", כי ה'אבות' הן ה'ראשים', בבחינת (שמות ז): "אלה ראשי בית אבתם" (שמות ו, יד).

ו"כשזה קם זה נופל" - וזה בחינת: "נפילת פעם שנית 'שער של ארם'".

ועל-ידי 'האורות האבות', זוכה ל'שבת', "להשבת אויב" (תהלים ח, ג), וזוכה ל'שלום'.

ואז נבנה פעם שלישי 'שער-דקדשה', בבחינת (זכריה ח, טז): "ומשפט שלום שפטו בשעריכם", ובבחינת 'צדקה', "אל תדפא עני בשער" (משלי כב, כב).

ומכניעים השונאים היונקים מ'שער ארם', בבחינת (תהלים סט, יג): "ישיחו בי ישבי שער". כי נכנע "כבד פועס" (ברכות סא:), שהיא "עשו אדם" (זהר פנחס רלד), שהוא "כאדרת שער" (בראשית כה, כה).

וזהו: "נפילת פעם שלישי 'שער של ארם'".

טו.

(ח"ב ה, ד)

ודע: שעל-ידי 'נפילת-האמונה', נעשה ונתחזק 'אמונות-פזביות', 'אמונות העבודה-זרה' וכיוצא, כמו שכתוב (יחזקאל כו, ב): "אמלאה החרבה", "כשזה קם זה נופל" וכו' (רש"י בראשית כה, כג - על-פי פסחים מב: מגלה ג).

כי עקר קיום וחיזוק 'אמונות-פזביות', הוא מ'נפילת האמונה הקדושה'. - וכשמעלין ה'אמונה-הנפולה', מזה נעשין 'גרים' וכו'.

אבל הוא רק לפי שעה, ולבסוף פלה
ונאבד, "ומסער" גופיה ונשמתי" (תקוני-זהר לה:)
של הנאחזים בו.

ועל-כן הרשעים והחולקים על צדיקים,
"בחייהם קרויים מתים" (ברכות יח:)
- כי אין להם רוח-חיים האמתי
דקדשה, שנמשך רק על-ידי 'צדיקי-אמת'
דיקא.

וזהו בחינת 'שלש-עשרה מדות' וכו'.
והינו (שמות לד, ו): "ורב חסד ואמת" -
שמקבלין ה'רוח-חיים, מהצדיק
'רב-דקדשה', שהוא 'רב חסד' - הפך 'עשו',
'רב-דקלפה', שהוא "אדמוני" (בראשית כה,
כה), 'תקף-הדין'.

והינו (שם): "נצר חסד לאלפים".
"לאלפים" - זה בחינת "אלופי
עשו", "רברבי עשו", שהם 'רב-דקלפה'.

וזהו: "נצר חסד" - ש'חסד', בחינת ה'רב
דקדשה', 'נוצר' וממתיק בחינת
"אלופי עשו", "רברבי עשו" וכו'.

וזהו בחינות ארבע ציצית, שהם בחינת
ה'רוח-חיים', כמו שכתוב (יחזקאל לו,
ט): "מארבע רוחות באי הרוח" - שעל-ידי-
זה מכניעין ה'רוח-סערה', ה'רוח' של
ה'מתנגדים' החולקים על הצדיקים-
אמתיים, שממשיכין אריכת הרוח שלהם
מה'רב-דקלפה', בחינת: "עשו איש שער".

ועל-כן 'ציצית' הוא לשון 'שער', כמו
שכתוב (שם ח, א): "ויקחני בציצת
ראשי" - כי על-ידם נכנע "עשו איש
שער", בחינת 'רוח-סערה'.

וזה בחינת 'טלית לבן', שנתעטף
הקדוש-ברוך-הוא וסדר שלש-עשרה

"ויצא הראשון אדמוני בלו באדרת שער,
ויקראו שמו עשו" (בראשית כה, כה)
- וענין 'קלפת עשו הרשע' -

"בלו באדרת שער - מלא שער, כטלית של צמר"
(רש"י)

טז.

(ח"א ח, ב-ג-ד-ח)

כל החסרונות שיש לאדם, הן בפרנסה הן
בבריאות הגוף וכו' - כלם אי-אפשר
להשלימם, כי-אם על-ידי הצדיק והרבי-
האמת שנלווה אליו.

כי 'שלמות החסרונות' - הוא על-ידי
'אנחה' וכו', שעל-ידיה ממשיכין ה'רוח-
חיים' להשלים ה'חסרון' שמתאנח עליו.
אבל זה ה'רוח-חיים' להשלים ה'חסרון',
מקבלין רק מהצדיק והרב שבדור שדבוק
ב'תורה', ששם ה'רוח-חיים'. [על-פי 'קצור
לקוטי-מוהר"ן].

והמתנגדים והרשעים החולקים על
הצדיקים-אמתיים - מקבליים
ה'רוח-חיים' שלהם מה'רב דקלפה'.

כי יש 'רב' בקלפה וסטרא-אחרא, כנגד
ה'רב-דקדשה' - והוא בחינת 'עשו',
כמו שכתוב (בראשית לג, ט): "יש לי רב".

והוא בחינת (בראשית לו, מ): "אלופי עשו",
וכמו שתרגם אונקלוס: "רברבי
עשו", בחינת ה'רב-דקלפה', ומהם מקבלין
הרשעים ה'רוח'.

והוא בחינת 'רוח הטמאה', בחינת 'רוח-
סערה', כמו שכתוב (שם כז, יא): "הן
עשו אחי איש שער" - ועל-כן ה'רוח'
שלהם גדול ותקיף לפי שעה, כמו 'רוח-
סערה' שהוא גדול בשעתו.

מדות" (ראש-השנה יז): - פי ה'שִׁלְשֵׁעֶשְׂרֵה מדות, הן בחינות ה'רוח-חיים דקדושה' (ענין בפנים). וזהו בחינת 'טלית', שהוא ארבע פנפות, בחינות "הרוח מארבע רוחות" כנ"ל.

והינו 'טלית לבן' - הפך בחינות 'רוח-דקלפה', בחינת 'עשו', שהוא "אדמוני כלו באדרת שער" (בראשית כה, כה), ופרש רש"י: "כְּטֹלִית". בחינת 'טלית דקלפה', שהוא בחינת 'טלית אדום' - שמשם נמשך ה'רוח של הרשעים'.

ועל-ידי 'טלית דקדושה', בחינת 'טלית לבן', מכניעין אותו - פי משם נמשך ה'רוח-חיים דקדושה', שהוא בחינת 'שִׁלְשֵׁעֶשְׂרֵה מדות של רחמים' כנ"ל.

ועל-כן "נתעטף הקדוש-ברוך-הוא ב'טלית לבן" דיקא וכו' - פי על-ידי 'טלית דקדושה', בחינות 'מקיף', בחינת ה'רוח-חיים', בחינות (קהלת א, ז): "סובב סבב הולך הרוח" - נכנע 'טלית דקלפה', בחינת ה'רוח דקלפה' וכו'.

וזהו (בבא-בטרא עג): "דהו דמו כמבסמי" [והיו פניהם צהובות כשתני יין], פרש רשב"ם: "כשתני יין". בחינת: "עשו אדמוני", שהוא ה'רב-דקלפה' - אשר משם מקבלין הרשעים ה'רוח-חיים' שלהם להשלים החפרון.

יז

(ח"א טז)

תרין אמין עשו וישמעאל, אנון תרין ענין דמכסין על העינין" (זהר פנחס רנב), שאין [העינים] יכולין להאיר תמיד בבחינת 'שמש'. ובשביל זה צריך הצדיק לביטל דבקותו, כדי שלא יתגברו האמין

עשו וישמעאל על עיניו, ויתבטל חס-ושלום חכמתו לגמרי.

אבל על-ידי תרין משיחין שיפוצו מעינותיהם חוצה, ויהפך לכלם 'שפה ברורה' (צפניה ג, ט) - אז יתקיים (ישעיה ל, כו): "והיה אור הלבנה פאור החמה", ואז לא יצטרך לביטל מדבקותו.

יח

(ח"א לו)

'עשו', הוא "בן רשע" (של הארבעה בנים, בהגדה של פסח).

יט

(ח"א נז, רח)

על-ידי ה'צום', אויביו נופלים לפניו! - פי על-ידי ה'פעס' הבא מה'כבד', בחינת: "כבד פועס" (ברכות סא): - נתעורר המקטרג הגדול, שהוא 'עשו', הוא 'אדום' - "שאחיזתו ב'כבד'" (זהר פנחס רלד. תקוני-זהר נב. נג. קז); והוא "אדמוני" (בראשית כה, כה), שהוא בחינת 'כבד', שהוא 'מלא דם'.

ומן ה'מקטרג העליון' - נתעוררים ונשתלשלים 'מקטרגים וצרים' למטה, על אדם הפועס, ושולטים עליו, ואינם יראים מלפניו. פי על-ידי ה'פעס', נדמה להם כ'בהמה', בבחינת (תהלים מט, יג): "נמשל פבהמות נדמו".

פי עקר ה'מזרא' שמתיראין מן האדם, בבחינת (בראשית ט, ב): "ומזראכם וחתכם" - אינו אלא על-ידי ה'צלם אלקים' שבפני האדם (שם א, כז), ועל-ידי ה'צלם', ה'אדם' הוא אדם'.

וכש"סר צלם" (במדבר יד, ט - אותיות 'צלם') - אזי יוצא מ'גדר אדם' לגדר

בהמה, ואז "סר מוראו" (שבת קנא: זהר משפטים
קכה: בראשית דב"ה לז, יב).

ועל-ידי ה'פעם' - "אם חכם, הוא חכמתו
מסתלקת" (פסחים סו:), ואז 'צלו'
סר', ו'פניו נופלים', בבחינת (בראשית ד, ו):
"למה חרה לך ולמה נפלו פניך". וכש'אין
לו 'פני אדם' - אזי 'מוראו סר', כי "נמשל'
ב'המות" (תהלים מט, יג), וצ'ריו מצרים לו.

ועל-ידי ה'צום' וה'תענית' - מתקן את
'פניו', ומחזיר לעצמו 'חכמתו',
שהיא 'צלמו' המאיר ב'פניו'. ואז הכל
יראים ממנו, ו'אויביו נופלים לפניו'. 'לפניו'
דיקא - פי עקר נפילתם, מחמת ה'פנים'.

פי על-ידי ה'צום' - נכנע ה'כבד' לפני
ה'מח'. פי ביום שאדם אוכל - ה'כבד'
נזון תחלה, ואחר-כך שולח לה'מח'.

נמצא: ביום האכילה - הגדלה והממשלה
לה'כבד'. וכשמתענה - אזי נזון
ה'מח' תחלה, וה'מח' שולח מזון אחר-כך
לה'כבד'. ונכנע ה'כבד' לפני ה'מח', והגדלה
והממשלה לה'מח'.

וזהו תקון למה שפגם בתחלה בה'חכמה',
שהיא ה'מח', שהיא ה'צלם' המאיר
ב'פניו' - שעל-ידי ה'צום' נכנע ה'כבד',
ונתתקן 'מח' החכמה, שהיא ה'צלם', ומאיר
בפני אדם.

וכשנכנע ה'כבד', שהוא ראש
המקטרגים' - אזי נכנעים כל
האויבים האחוזים בה'כבד'.

אבל כשזוכה לבחינת 'ענג שבת' - אז אין
צריך ל'צום' - פי פועל באכילתו, מה
שפעל על-ידי ה'צום', הינו: "להשבית אויב"
(תהלים ח, ג). פי 'אכילת שבת', קדש היא,

"וכל זר לא יאכל קדש" (ויקרא כב, י) - ואז
נכנע ה'כבד', ונתבטל כחו.

ועל-ידי 'הארות האבות' - זוכה ל'שבת',
"להשבית אויב" - וזוכה
ל'שלום'. ומכניעים השונאים היונקים
מ'שער ארם', בבחינת (תהלים סט, יג): "ישיחו
בי ישבי שער" - פי נכנע "כבד בועס",
שהיא "עשו אדם", שהוא "כאדרת
שער" (בראשית כה, כה).

כ.

(ח"א עד)

'עשו' - הוא בחינת ה'סיגים' וה'פסלת'
גמור', שמשתלשלין ויורדין
מבחינת ה'דין'.

כא.

(ח"ב ה, יא)

'עונות המשפט' נעשה, על-ידי בחינת
'תפלין רעים'. פי יש בחינת
'תפלין-מחין' שיש בהם 'פסלת' - פי
ה'תפלין-מחין' נעשין על-ידי שמעלין
'לחות' ושמנונית הגוף' מבחינת "החתים
בשרו" (ויקרא טו, ג), לבחינת 'חותם-דקדשה',
בחינת 'תפלין-מחין'.

ויש 'לחות' שצריכין לצאת, בבחינת
'טפת עשו וישמעאל'.

וכשמעלין בחינת אלו ה'שמנונית' אל
ה'מח' - אזי נתערב 'פסלת'
בה'מחין' וה'תפלין', ועל-ידיזה נעשה
'קלקול-המשפט', בבחינת (חבקוק א, ד):
'רשע מכתיר את הצדיק' - הינו: ה'פסלת'
שמתערב ומסבב את ה'מח'.

נב.

(שיחות ה'ר"ן פט)

דע: שיש חבילות חבילות של עברות רחמנא-לצלן, פי "עברה גורת עברה" (אבות פ"ד מ"ב).

הינו: כשאדם עובר עברה חסוֹשֶׁלום - אזי 'עברה ראשונה' גורת אותו לעשות 'עברות אחרות' השיכים לה. וכן כשעושה עברה אחרת חסוֹשֶׁלום - אזי גורת גם כן עברות השיכים לה.

ומכל חבילה וחבילה, נבראת פת אחת של מחבלים ומקטרגים (אבות פ"ד מ"א). והמחבלים צועקים: "הב לנא חיי, הב לנא מזוני" [תן לנו חיים, תן לנו מזון]. פי הוא ה'פעל-עברה', הינו שהוא ה'פעל של העברה', וצריך לתן להם חיי ומזוני.

פי עברה הראשונה עשה בלי הכרה, וצריך בודאי לתן לה מזונות. ואפלו העברות האחרות השיכים לעברה הראשונה שנגררו אחריה, צריך לתן להם גם כן מזונות.

ואף-על-פי שהיה כמו מכרח לעשותן, פי עברה הראשונה גררה אותן, פי יש להם טענה: "היה לה לעשות מצוה תקף אחר עברה הראשונה, והיתה המצוה מגנה עליו!" - על-כן צריך לתן לכלם מזונות וחיות.

והתקון הוא: שילמד לעשות ולקיים ה'שלש-עשרה מדות של רחמים וחסדים! - דהינו: שיהיה לו רחמנות, וירבה לעשות חסד, ויקים כל ה'שלש-עשרה מדות של רחמים'.

ועל-ידי-זה מעורר למעלה, כל ה'שלש-עשרה מדות העליונים של רחמים'.

ועל-ידי-זה נכנעין ועוברין המחבלים שנעשו על-ידי העברות, בבחינת (סליחות): "אל מלך יושב על פסא רחמים וכו', מוחל עוונות עמו מעביר ראשון ראשון".

הינו: שעל-ידי ה'שלש-עשרה מדות של רחמים' - מעביר הקדוש-ברוך-הוא עברות הראשונים שבכל חבילה וחבילה.

ואזי 'שאר העוונות שבחבילה', שבים אל השם-יתברך, והוא נותן להם חיות! - אך מאין הקדוש-ברוך-הוא נותן להם חיות?!

דע: פי יש בפטרא-אחרא בחינת 'ראשון לראשונים', בחינת 'אדום' שנקרא 'ראשון' (פסחים ה.), כמו שכתוב (בראשית כה, כה): "ויצא הראשון אדמוני".

והוא בחינת 'ראשון לראשונים' - שהוא 'ראשון' לה'עברות הראשונים' הנ"ל - פי בכלם נמשכים ובאים על-ידו.

פי באמת לפי גדל קדשת ישראל, אין ראוי להם בכלל לעשות עברות חסוֹשֶׁלום, רק מחמת תקף הגלות שפובלים מהאמות על-ידי מסים וארנוניות, מחמת זה באים לעברות.

נמצא: שכל העברות נמשכים על-ידי 'אדום', שאנו מסורים בגלות אצלו, והוא בחינת 'ראשון לראשונים' כנ"ל.

ועל-כן הקדוש-ברוך-הוא נותן העוונות עליו, ונמשך להם חיות מפנו.

וְזֶה בְּחִינַת (תהלים סט, כח): "תָּנָה עֵינַי עַל עֹנָם" - הֵינּוּ: שֶׁהַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא נוֹתֵן עָלָיו הַעֲוֹנוֹת שֶׁל יִשְׂרָאֵל, וְנִמְשָׁךְ לָהֶם חַיּוֹת מִמֶּנּוּ.

"וַיִּדּוּ אַחֲזַת בַּעֲקֵב עֵשׂו" (בראשית כה, כו)

כג.

(ח"ב ח, א)

כְּשֶׁהַמּוֹכִיחַ אֵינוֹ רְאוּי לְהוֹכִיחַ - אָזִי לֹא דִי שְׂאִינוֹ מוֹעִיל בְּתוֹכְחָתוֹ, אֲפֹּי גַם הוּא מְבַאֵשׁ רֵיחַ שֶׁל הַנְּשֻׁמוֹת הַשּׁוֹמְעִים תּוֹכְחָתוֹ וְכוּ'. וְעַל-יְדֵיזֶה מַחְלִישׁ נִשְׁמָתָם, וְנִפְסַק הַשְּׁפַע מִכָּל הָעוֹלָמוֹת הַתְּלוּיִים בָּהֶם.

אָבֵל כְּשֶׁהַמּוֹכִיחַ רְאוּי לְהוֹכִיחַ - אָזִי אֲדַרְבֵּא, מוֹסִיף וְנוֹתֵן 'רֵיחַ-טוֹב' בְּהַנְּשֻׁמוֹת עַל-יְדֵי תּוֹכְחָתוֹ וְכוּ'. בְּבַחֲבִינַת ה'תּוֹכְחָה שֶׁל מֹשֶׁה וְכוּ'.

כִּי עַל-יְדֵי 'קוֹל הַמּוֹכִיחַ הָרְאוּי', נוֹתֵן 'רֵיחַ-טוֹב' בְּהַנְּשֻׁמוֹת, בְּבַחֲבִינַת 'מְזוֹנָא-דְנִשְׁמָתָא', כִּי עֵקֶר יְנִיקַת ה'נִשְׁמָה' הִיא מִה'רֵיחַ' וְכוּ'.

כִּי יֵשׁ 'מְזוֹנָא-דְנִשְׁמָתָא' ו'מְזוֹנָא-דְגּוֹפָא', וְעַל-יְדֵי 'מְזוֹנָא-דְגּוֹפָא', אֲכִילָה וְשִׁתִּיָּה, נִחְלָשׁ 'מְזוֹנָא-דְנִשְׁמָתָא', וּמַגְדִּילִין בְּבַחֲבִינַת 'עֵקֶב דְסִטְרָא-אֲחָרָא', בְּבַחֲבִינַת (תהלים מא, י): "אוֹכֵל לֶחֶמִי הִגְדִּיל עָלַי עֵקֶב" - כִּי עַל-יְדֵי ה'אֲכִילָה' נִתְחַזְקִין ה'עֵקֶבִים' וְה'רְגָלִין'.

וְאִזּוּ כְּשֶׁנִּתְגַּדֵּל חִסְדוֹשְׁלוֹם 'עֵקֶב דְסִטְרָא-אֲחָרָא' - נִחְלָשׁ חִסְדוֹשְׁלוֹם בְּבַחֲבִינַת 'עֵקֶב דְקִדְשָׁה', שֶׁהוּא בְּבַחֲבִינַת (משלי כב, ד): "עֵקֶב עֲנֹה יֵרָאֵת ה'", שֶׁהִיא בְּבַחֲבִינַת 'רֵיחַ',

בְּבַחֲבִינַת (ישעיה יא, ג): "וְהִרְיָחוּ בְיָרְאֵת ה'", שֶׁהוּא 'מְזוֹנָא-דְנִשְׁמָתָא'.

וְהַתְקוּן לָזֶה: הוּא עַל-יְדֵי בְּבַחֲבִינַת 'קוֹל', בְּבַחֲבִינַת 'קוֹל הַמְּשַׁקָּה אֶת הַגֶּן' שֶׁשָּׁם גְּדָלִים כָּל הַרִיחוֹת וְהִירְאוֹת, בְּבַחֲבִינַת (בראשית ג, י): "אֶת קוֹלְךָ שָׁמַעְתִּי בְּגֵן וָאֵדָרָא".

כִּי זֶה ה'קוֹל', מְשַׁקָּה אֶת הַגֶּן, שֶׁעַל-יְדֵיזֶה גְּדָלִים שָׁם כָּל הַרִיחוֹת, שֶׁהֵם בְּבַחֲבִינַת 'רֵיחָה', בְּבַחֲבִינַת 'מְזוֹנָא-דְנִשְׁמָתָא' וְכוּ'. כִּי עַל-יְדֵיזֶה ה'קוֹל' נִכְנַע בְּבַחֲבִינַת 'עֵקֶב דְסִטְרָא-אֲחָרָא' - כִּי זֶה ה'קוֹל' הוּא בְּבַחֲבִינַת (שם כז, כב): "הַקֹּל קוֹל יַעֲקֹב".

וְעַל-כֵּן זָכָה 'יַעֲקֹב' לְבַחֲבִינַת ה'רֵיחַ', בְּבַחֲבִינַת (שם שם, כז): "רֵיחַ רֵיחַ בְּנֵי כְרִיחַ שְׂדֵה" הַנֶּאֱמָר ב'יַעֲקֹב' - וְהוּא מִכְּנִיעַ 'עֵקֶב דְסִטְרָא-אֲחָרָא', בְּבַחֲבִינַת (שם כה, כו): "וַיִּדּוּ אַחֲזַת בַּעֲקֵב עֵשׂו".

וְזֶה ה'קוֹל', הוּא בְּבַחֲבִינַת 'קוֹל הַמּוֹכִיחַ הָרְאוּי הַנִּלְכָּל, בְּבַחֲבִינַת (ישעיה נח, א): "הָרֶם כְּשׁוֹפֵר קוֹלְךָ וְהִגַּד לְעַמִּי פִשְׁעֵם" וְכוּ'.

וְהוּא בְּבַחֲבִינַת 'קוֹל הַנְּגוּן' שֶׁל ה'שִׁיר שִׁיתַּעַר לְעֵתִיד' כְּשִׁיחַדֵּשׁ אֶת עוֹלָמוֹ.

וְזֶהוּ (בְּרִכּוֹת נד:): "וּמַחֲיָה בְּקַרְסְלָהּ וּקְטִלָּהּ" [וְהִפְכָה מִשָּׁה רַבְּנִי לְעֵוֹג מְלֹךְ הַבָּשָׂן בְּקַרְסוֹלוֹ, וְהִרְגוּ] - שֶׁהִפְכָה וְהִכְנִיעַ 'עֵקֶב דְסִטְרָא-אֲחָרָא', עַל-יְדֵי בְּבַחֲבִינַת 'קוֹל הַנְּגוּן' הַנִּלְכָּל, שֶׁהוּא בְּבַחֲבִינַת "קוֹל יַעֲקֹב" - שֶׁהוּא מִכְּנִיעַ 'עֵקֶב דְסִטְרָא-אֲחָרָא', בְּבַחֲבִינַת: "וַיִּדּוּ אוֹחֲזַת בַּעֲקֵב עֵשׂו" כְּנִלְכָּל.

"ויעקב איש תם ישב אהלים" (בראשית כה, כז)

נד.

(ח"א א)

נמצא להלן בפסוק (בראשית כה, לד): **"ויבז עשו את הבכרה."**

נה.

(ח"א ו, ה"ז)

'משה' הוא בחינת נקדה העליונה של האל"ף. ויהושע הוא בחינת נקדה התחתונה של האל"ף. והוא שבתוך האל"ף, הוא ה'רקיע', הוא בחינת ה'אהל'.

כמו שכתוב (שמות לג, יא): **"ויהושע בן נון לא ימיש מתוך האהל";** ו'אהל' הוא 'רקיע', כמו שכתוב (ישעיה מ, כב): **"וימתחם פאהל לשבת" וכו'.**

וזה פרוש: "את גאון יעקב" (תהלים מז, ה - עגן שם בפנים פרוש כל הפסוק) - זה בחינת זא"ו שבתוך האל"ף, בחינת אהל, בחינת אור' ש'משה' מאיר ל'יהושע' - כמו שכתוב (בראשית כה, כז): **"ויעקב איש תם ישב אהלים."**

והוא ענין שאמרו חז"ל (סנהדרין כ:): **"שקדם בניסת ישראל לארץ, הזהרו לקיים שלש מצוות: א) להכרית זרעו של עמלק. ב) ולבנות להם בית הבחירה. ג) ולמנות מלך."**

"להכרית זרעו של עמלק" - היא בחינת יהושע, נקדה התחתונה - כי עקר מחית עמלק תלוי ב'יהושע', כמו שכתוב (שמות יז, ט): **"צא הלחם בעמלק."**

"ולבנות בית הבחירה" - הוא בחינת משה, נקדה העליונה - פי

"מי שיש בו דעה, כאלו נבנה בית המקדש בימיו" (ברכות לג), ו'משה' הוא בחינת 'הדעת' (זהר פקודי רכא).

"ולמנות מלך" - הוא בחינת 'רקיע', ה'זא"ו שבתוך האל"ף' - כמו שכתוב (במדבר כד, יז): **"דרך פוכב מיעקב, שקאי על שיקום מלך מיעקב. ודרך פוכב, הוא בחינת 'רקיע' שיש בו פוכבים ומזלות."**

והינו: "מיעקב" - פי "יעקב איש תם ישב אהלים", בחינת 'רקיע', כמו שכתוב: **"וימתחם פאהל" פנ"ל - כמבאר בזהר** (אחרי סו: ועוד): **"שיעקב הוא בחינת זא"ו"** [בחינת (ויקרא כו, מב): **"וזכרתי את בריתי יעקוב"**] - **פי 'שלש מצוות' אלו, הם בחינת 'תשובה'.**

נו.

(ח"א כג, א"ד)

אלו הנזכרים ב'תאות-ממון', ואינם מאמינים שהקדוש-ברוך-הוא יכול לפרנס האדם בסבה קלה, ורודפים אחר פרנסתם ביגיעות גדולות, והם "אוכלי לחם בעצבון" (על-פי תהלים קכז, ב), כמו שכתוב (בראשית ג, יז): **"בעצבון תאכלנה, ועצבות' הוא מרה-שחורה."**

אלו בני-אדם - נקשרים ב'פנים דסטרא-אחרא', אנפין-חשוכין, מרה-שחורה, בחינת עבודת-אלילים, "אלקים אחרים", בחינת מיתה.

אבל אלו בני-אדם שמשאם ומתנם באמונה - הם דבקים ב'אור-הפנים' דקדשה, אנפין-נהורין, בחינת חיים, כמו שכתוב (משלי טז, טו): "באור פני מלך חיים," בחינת 'שמחה', כמו שכתוב (תהלים טז, יא):

נז.

(ח"א נט, גיה)

לפי הלא־תעשה שעוברים, פן מעוררין וגורמין דם נדה' לה'שכינה', וגורמין אפרשותא בין קדשא־בריה'הוא ושכינתה חס־ושלום.

בכך צריך להמתיק ה'דמים' האלו, הינו: לתקן ה'לאוין' שהם ה'גידין', ולהמשיך להם 'לבנונית'.

ולתקן כל העברות בפרטיות - הם רבים מאד וכבד על האדם, ואי־אפשר לתקן אותם, כי יש דקדוקים ופרטים רבים בכל לאו ולאו. על־כן צריך לתקן 'תקון־הכללי' שהוא 'תקון־הברית', ועל־ידי־זה יתתקנו ממילא 'כל הלאוין' שעבר.

ואז על־ידי 'תקון־הברית', שהוא 'פְּלִיטוּת' הגידין' - נתתקן ממילא 'כל הלאוין' שעבר, ונמשך להם 'לבנונית', בבחינת: "דם נעבר ונעשה חלב" (בכורות : נדה ט).

ועל־שם־זה נקרא ה'ברית־קדש', 'שד"י' (זהר פנחס רנז), על־שם "ששדי ויורה פחץ" (חגיגה טו. נדה מג.) 'לבנונית' ו'תקונים' לכל פרט ופרט פפי צרכו, ואפלו למקומות הצרים והדקים שאי־אפשר לבוא לשם שום תקון פיאם על־ידי 'תקון הכללי'.

ועל־שם־זה נקרא 'ברית': "זהר הרקיע" (דניאל יב, ג). כי קדם התקון - אזי ה'רקיע' הוא בבחינת (איוב כ, כז): "יגלו שמים עינו". ואחר התקון - אזי 'מזהיר' ומטהר את ה'רקיע', בבחינת: "לשון של 'זהרית' שמלבין עוונותיהן" (יזמא סח).

ו'יעקב' שהמשיך 'לבנונית', בבחינת (בראשית ל, לו): "מחשף חלבון",

"שבע שמחות את פניך". וכתיב (בראשית מה, כז): "ותחי רוח יעקב". כי אין "אמונה בלא אמת" (זהר בלק קצח:). "ואמת" (שמות לד, ו) - "הוא אור־הפנים", כידוע.

וזה שאמרו חז"ל (שבת לג: על בראשית לג, יח): "ויחן פני העיר - חד אמר: מטבע תקן להם, וחד אמר: מרחצאות תקן להם".

הינו הך ולא פליגי - פי 'יעקב' הוא בחינת 'אמת', כמו שכתוב (מ"כ ז, כ): "תתן אמת ליעקב", והוא בחינת 'אור־הפנים'. ותכף בשבא, נתתקן 'אמונה'.

וזה: "מטבע תקן" - שתקן 'תאות־ממון'. וכשתקן 'תאות־ממון', נתתקן פגם 'עבודת־אלילים'.

וזה: "מרחצאות תקן להם" - כמו שכתוב (שמות ב, ה): "ותרד בת פרעה לרחץ", ודרשו חז"ל (מגלה יג. סוטה יב:): "לרחץ מגלולי בית אביה".

וזה: "ויחן פני העיר" - 'פני' דיקא, שהיא 'פנים' דסטרא־אחרא', שהיא 'מטבע', הינו: 'תאות־ממון' - פי כל עבודות־זרות תחובים ב'ממון'.

וזה בחינת (בראשית כה, כז): "יעקב איש תם" - פי על־ידו: "ויחן פני העיר" - על־ידו 'תקון המטבע' פנ"ל.

וזה בחינת מזוזה וכו' - על־ידי 'מזוזה' נתבטל 'חמדת הממון' וכו'.

וזה שאמרו רז"ל (שבת קג: מנחות לד. - על דברים ו, ט): "וכתבתם [וכתבתם] - שיהא כתיבה תמה".

וזה בחינת (בראשית כה, כז): "יעקב איש תם" - פי על־ידו: "ויחן פני העיר" (שם לג, יח), שעל־ידו 'תקון המטבע'.

על־ידי 'תקוּן־הַכְּלִי', כְּמוֹ שְׁכַתּוֹב (שם מט, א): "ראשית אוני" - נאמר בו (שם כה, כז):
"יֹשֵׁב אֱהָלִים".

הֵינּוּ בְּחִינַת 'שָׁמַיִם', כְּמוֹ שְׁכַתּוֹב (ישעיה מ, כב): "וַיִּמְתָּחֵם כָּאֵהָל לְשַׁבַּת", הֵינּוּ בְּחִינַת: "דֶּרֶךְ הַנְּשֹׂר בַּשָּׁמַיִם" (משלי ל, יט), בְּחִינַת: "זֶהַר הַרְקִיעַ" (דניאל יב, ג), בְּחִינַת: "לְשׁוֹן שֶׁל 'זְהוּרִית' שֶׁמְלַבֵּין עוֹנוֹתֶיהֶן" וְהַדְּמִים שֶׁל שֵׁם־הַגִּידִין, בְּבְחִינַת (ישעיה א, יח): "אִם יֵאָדִימוּ כִּתּוּלַע כְּצֶמֶר יִהְיוּ".

נח.

(ח"א ל, ו)

'יעקב' הוא בְּחִינַת 'בֵּן תָּם' (שֶׁל הָאֲרֻבָּעָה בְּנִיִּם, בְּהַגְדָּה שֶׁל פֶּסַח), כְּמוֹ שְׁכַתּוֹב (בראשית כה, כז): "וַיַּעֲקֹב אִישׁ תָּם".

[לְקוּטֵי־הַלְכוּת, נְטִילַת־יָדַיִם לְסַעֲדָה ו, לֹא - הַעֲקָר הוּא 'תְּמִימוֹת וּפְשִׁיטוֹת', וְלִבְלִי לִכְנֵס בַּחֲקִירוֹת וְקִשְׁיוֹת, שֶׁזֶהוּ בְּחִינַת 'בֵּן תָּם', שֶׁהוּא בְּחִינַת (בראשית כה, כז): "יעקב איש תם" - כְּמוֹ שְׁכַתּוֹב בְּהַתּוֹרָה "מִיִּשְׂרָאֵל" סִימָן ל].

נט.

(ספורי־מעשיות, מעשה ט מחכם ותם)

מַעֲשֵׂה: שְׁנֵי בְּעַל־בָּתִּים הָיוּ בְּעִיר אַחַת, וְהָיוּ גְדוֹלִים בְּעִשְׂרוֹת, וְהָיָה לָהֶם בָּתִּים גְּדוֹלִים, וְהָיוּ לָהֶם שְׁנֵי בָּנִים - לְכָל אֶחָד בֶּן אֶחָד. וְלָמְדוּ שְׁנֵיהֶם בְּחֹדֶר אֶחָד.

וַאֲלוֹ הַשְּׁנַיִ בָּנִים - הָיוּ אֶחָד מֵהֶם בֶּרֶב־הַבְּנָה. וְהָאֶחָד הָיָה 'תָּם', לֹא שֶׁהָיָה טָפֵשׁ, אֲלָא שֶׁהָיָה לוֹ שֶׁכָּל פְּשׁוּט וְנִמּוּד וְכוּ'.

וְהָאֶחָד הָיָה 'תָּם', וּמַחוּ הָיָה נִמּוּד וְכוּ'. וּמַחֲמַת שֶׁהָיָה 'תָּם', לָמַד הַרְבֵּה עַד שֶׁקָּבַל, וְלֹא הָיָה בָּקִי בְּהָאֲמָנוֹת בְּשִׁלְמוֹת. וְנִשָּׂא אִשָּׁה, וְהָיָה מִתְפָּרֵס מִן הַמְּלָאכָה.

וּמַחֲמַת שֶׁהָיָה 'תָּם', וְלֹא הָיָה בָּקִי בְּהַמְּלָאכָה כָּל־כָּד, עַל־כֵּן הָיָה פְּרִנְסָתוֹ בְּדַחֲק גְּדוֹל וּבְצִמְצוּם וְכוּ'.

וּמִנְהַגוֹ הָיָה: שֶׁהָיָה תְּמִיד בְּשִׂמְחָה גְּדוֹלָה מְאֹד, וְהָיָה רַק מְלֵא שִׂמְחָה תְּמִיד. וְהָיוּ לוֹ כָּל הַמְּאָכְלִים וְכָל הַמְּשַׁקָּאוֹת וְכָל הַמְּלַבּוּשִׁים וְכוּ'.

וְשַׁבַּח מְאֹד אֶת אוֹתוֹ הַמְּאָכָל: "כִּפְמָה הוּא מִתְקֵן וְטוֹב!" כְּאִלוֹ הָיָה אוֹכֵל אוֹתוֹ הַמְּאָכָל מִמֶּשׁ.

וּבְאַמַּת הָיָה מְרַגֵּשׁ בְּאֲכִילָתוֹ הַלֶּחֶם, טַעַם כָּל מְאָכָל וּמְאָכָל שֶׁהָיָה רוֹצֵה, מִחֲמַת תְּמִימוֹתוֹ וְשִׂמְחָתוֹ הַגְּדוֹלָה וְכוּ'. וְהָיָה רַק מְלֵא שִׂמְחָה וְחִדּוּהַ תְּמִיד.

כְּשֶׁהָיָה גּוֹמֵר הַמְּנַעֵל, וּמִן־הַסֶּתֶם הָיָה לוֹ שְׁלֹשׁ קְצוּוֹת וְכוּ', הָיָה לוֹקַח הַמְּנַעֵל בְּיָדוֹ וְהָיָה מְשַׁבַּח אוֹתוֹ מְאֹד, וְהָיָה מְתַעַנֵּג מְאֹד מִמְנוֹ וְכוּ'.

וְאַצֵּל הָעוֹלָם הָיָה לְלַעַג וְכוּ'. וְהָיָה אוֹתוֹ ה'תם' אוֹמֵר: רַק בְּלִי לִיצְנוֹת! וְכוּ'.

וּכְשֶׁהָיָה רוֹאֵה, שֶׁכּוֹנְנֵתָם לְלִיצְנוֹת, הָיָה אוֹמֵר: "מַה יִּהְיֶה כְּשֶׁתִּהְיֶה חֶכֶם מִמְּנִי? הֲלֹא אֲזִי תִהְיֶה שׁוֹטֵה, כִּי מַה אֲנִי נֹחֵשֵׁב?! וּכְשֶׁתִּהְיֶה חֶכֶם מִמְּנִי, אֲדַרְבֵּא, אֲזִי תִהְיֶה שׁוֹטֵה! וְכוּ'.

וְהָיָה בְּעֵינֵי ה'חֶכֶם' לְשַׁחוּק, וְנִדְמָה בְּעֵינָיו לְמִשְׁגָּע. וְאָמַר לוֹ ה'תם': "הֲלֹא סָתֵם בְּנֵי־אָדָם שֶׁמְתַלּוֹצְצִים מִמְּנִי, הֵם שׁוֹטִים, כִּי אִם הִפְּמָה חֶכְמִים מִמְּנִי, הֲלֹא אֲדַרְבֵּה הֵם שׁוֹטִים, מִכָּל־שִׁכּוֹן חֶכֶם כְּמוֹתְךָ, וּמַה תִּהְיֶה אִם אֶתָּה חֶכֶם מִמְּנִי?!"

עָנָה ה'תָּם לְהַחֲכֵם: "מִי יִתֵּן שִׁתְּבוּא אֶתְּךָ
עַל מַדְרֵגָה שְׁלִי!"

הַשִּׁיב ה'חֲכָם: זֶה אֲפָשֶׁר לְהִיּוֹת שְׂאֲנִי
אָבוֹא עַל שְׁלֶךְ, שִׁינְטֵל מִמֶּנִּי
הַשִּׁכֵּל, אוֹ אֶהְיֶה חוֹלָה, וְאֶהְיֶה נֶעֱשֶׂה מְשַׁעַע,
כִּי הֲלֹא מָה אֶתְּךָ? אִישׁ מְשַׁעַע! – אָבֵל שְׂאֶתְךָ
תְּבוּא עַל שְׁלִי, זֶה אִי־אֲפָשֶׁר בְּשׁוּם אִפֹּן,
שְׂתֵהִיָּה אֶתְךָ חֲכָם כְּמוֹנִי!"

הַשִּׁיב ה'תָּם: "אֲצֵל הַשֵּׁם יִתְּבַרְךָ הַכֹּל
אֲפָשֶׁר, וְיִכּוֹל לְהִיּוֹת כְּהַרְף־עֵינַי
שְׂאֲנִי אָבוֹא עַל שְׁלֶךְ!" – וְשַׁחַק הַחֲכָם מִמֶּנּוּ
מְאֹד וְכוּ'.

כִּי ה'חֲכָם' אֵינָם רוֹצִים לַעֲשׂוֹת מְמֻנָה עַל
הָאוֹצְרוֹת' – פֶּן עַל יְדֵי חֲכָמְתוֹ וְשִׁכְלוֹ
יִוָּכַל לְבַבֵּז הָאוֹצְרוֹת, עַל־כֵּן עוֹשִׂין מְמֻנָה
עַל הָאוֹצְרוֹת – תָּם' דּוֹקָא.

וְעַתָּה שְׁנַתְרוּמָם מְזֻלוֹ, וְבֹא לוֹ קֶצֶת הַבְּנָה
– אֶף־עַל־פִּי־כֵן לֹא הִשְׁתַּמֵּשׁ בְּכֹל
בְּחֲכָמְתוֹ, רַק נָהַג בְּתַמִּימוֹתוֹ כְּבָרָאשׁוּנָה,
וְהִנְהִיג אֶת הַמְּדִינָה בְּתַמִּימוֹת בְּאַמֶּת וּבִישָׁר,
וְעוֹלָה לֹא נִמְצָא בּוֹ וְכוּ', כִּפִּי תַמִּימוֹתוֹ
בְּאַמֶּת, בְּלִי שׁוּם עֲרָמָה וּמְרָמָה וְכוּ'.

וְתַכֵּף עָלָה עַל דַּעְתּוֹ: שֶׁחֲבָרוֹ הַחֲכָם אָמַר
לוֹ: "שְׂאִי־אֲפָשֶׁר בְּשׁוּם אִפֹּן שֶׁהוּא
יָבוֹא עַל שְׁלוֹ!" – וְהִנֵּה עַתָּה כְּבָר בֹּא עַל
חֲכָמְתוֹ!

וְאֶף־עַל־פִּי־כֵן, אֶף־עַל־פִּי שֶׁכְּבָר הָיָה
יֹדֵעַ חֲכָמוֹת, לֹא הָיָה
מְשַׁתְּמֵשׁ עִם חֲכָמוֹת כְּכֹל, רַק נָהַג הַכֹּל
בְּתַמִּימוֹתוֹ כְּבָרָאשׁוּנָה וְכוּ'.

וְדַבֵּר הַמֶּלֶךְ עִם ה'תָּם' בְּתַחֲלָה מִהִנְהַגְת
הַמְּדִינָה, וְהוֹטֵב בְּעֵינֵי הַמֶּלֶךְ מְאֹד
מְאֹד, כִּי רָאָה: שֶׁהוּא מִתְּנַהֵג בִּישָׁר וְאַמֶּת

גְּדוֹל, בְּלִי שׁוּם עוֹלָה וּמְרָמָה וְכוּ'. וְאָמַר:
"אֲנִי רוֹאֶה שֶׁהוּא חֲכָם כְּזֶה, וְאֶף־עַל־פִּי־כֵן
מִתְּנַהֵג בְּתַמִּימוֹת כְּזֶה!"

וַיֵּיטֵב בְּעֵינֵי הַמֶּלֶךְ מְאֹד מְאֹד. וּמִנָּה הַמֶּלֶךְ
אוֹתוֹ: שִׁיְהִיָּה מִיְנִי־סְטֵעַר (ש"ד) עַל
כָּל הַמִּיְנִי־סְטֵעַרִים (שָׂרִים) וְכוּ'.

עַל־זֶה הַמַּעֲשֶׂה נֶאֱמָרָה הַתּוֹרָה (לְקוּטֵי
מוֹהַר"ן ח"ב יט) הַמְּדַבֵּרַת מִחֲכָמוֹת
וְתַמִּימוֹת: שֶׁעַקֵּר הַשְּׁלָמוֹת הוּא רַק תַּמִּימוֹת
וּפְשִׁיטוֹת וְכוּ'.

[עֲנִין־שֵׁם כָּל הַסְּפוּר הַנּוֹרָא שֶׁל ה'תָּם' הַקְּדוֹשׁ, שֶׁזָּכָה בְּסוֹף
לְמָה שֶׁזָּכָה בְּזָכוֹת תַּמִּימוֹתוֹ, וְה'חֲכָם' עָבַר מִה שֶׁעָבַר עַל־
יְדֵי חֲכָמוֹתָיו הַמְּדָמוֹת, עַד שֶׁבְּסוֹף הוֹצִיא אוֹתוֹ ה'תָּם'
מִמְקוֹמוֹ, וְהִכְרִחַ לְהוֹדוֹת לוֹ עַל הַכֹּל וְכוּ'. וְתִלְמַד מִזֶּה גְּדֹל
מַעֲלַת הַתַּמִּימוֹת וְגִגְנוֹת הַחֲכָמוֹת].

כָּל עֲנִינֵי 'תַּמִּימוֹת' – נִמְצָאִים בְּפִרְשַׁת שׁוֹפְטִים,
בְּפָסוּק (דְּבָרִים יח, יג): "תַּמִּים תִּהְיֶה עִם ה' אֱלֹהֶיךָ"

"וַיֵּאָהֵב יִצְחָק אֶת עֵשָׂו, כִּי צִיד בְּפִיּוֹ"

(בְּרָאשִׁית כה, כח)

"הָיָה מְרָמָה אֶת אָבִיו בְּדַבְּרָיו, וְהָיָה שׁוֹאֵל:
אָבֹא אֵיךְ מַעֲשִׂינִי אֶת הַמֶּלֶךְ" וְכוּ'.
(רש"י: בְּרָאשִׁית י"ד, סג, י; תַּנְחוּמָא תוֹלְדוֹת ח)

ל

(ח"א ט, ג; ח"א קיב)

כְּשֶׁאָדָם עוֹמֵד לְהַתְּפַלֵּל, אֲזִי בָאִים
מִחֲשָׁבוֹת־זָרוֹת וְקַלְפּוֹת
וּמְסַבְּבִין אוֹתוֹ, וְנִשְׁאָר בְּהַשְׁךְ, וְאֵינּוּ יִכּוֹל
לְהַתְּפַלֵּל.

וְתַכְלִית הַתְּקֵנָה לְזֶה: שֶׁתִּרְאֶה שִׁיִּצְאוּ
הַדְּבוּרִים מִפִּיךָ בְּאַמֶּת, וְעַל־יְדֵי
ה'תְּבִיחַ' הַיּוֹצֵאת מִפִּיךָ בְּאַמֶּת, הִיא תִּשִּׂים
לְךָ פֶּתַח בְּהַשְׁךְ שֶׁאֶתְּךָ 'נִצּוֹד' בּוֹ, וְתִזְכָּה
לְהַתְּפַלֵּל הַיָּטֵב.

וְזֶה (בראשית ו, טז): "וּפְתַח הַתְּבֵה בְּצִדָּה תְּשִׂים" - הִינֵנו: ה'תְּבֵה' הַיּוֹצֵאת בְּאֵמֶת, הִיא תְּשִׂים לָךְ 'פְּתַח' בַּחֲשֵׁךְ שְׂאֵתָה 'נְצוּד' בּוֹ.

וְזֶה: "בְּצִדָּה" - הִינֵנו: הַקְּלִפָּה 'הַצַּד צִיד', כְּמוֹ שְׂכֵתוֹב (שם כה, כח): "כִּי צִיד בְּפִיו" - הִינֵנו: הַיִּצְרָה־הָרַע וְהַסְטְרָא־אֲחֵרָא.

הִינֵנו: שְׁה'תְּבֵה' הַיּוֹצֵאת בְּאֵמֶת, הִיא תְּשִׂים לָךְ 'פְּתַח' בַּחֲשֵׁךְ שְׂאֵתָה 'נְצוּד' בּוֹ, בְּהַסְטְרָא־אֲחֵרָא וְהַחֲשֵׁךְ הַמְּסַבֵּיךְ מִכָּל צִד'.

כְּלוֹמֵר: שְׂאֵתָה צְרִיךְ לְזַהֵר לַעֲשׂוֹת 'פְּתַח' מִכּוֹן מִמֶּשׁ 'בְּצִדָּה', כְּנֶגֶד הַסְטְרָא־אֲחֵרָא שֶׁנִּקְרָאת 'צִדָּה' - כְּמוֹ הַתְּגַבְרוֹת הַצִּדָּה וְהַסְטְרָא־אֲחֵרָא, כֵּן לִפְנֵי זֶה מִכּוֹן מִמֶּשׁ אֵתָה צְרִיךְ לַעֲשׂוֹת 'פְּתַח הַתְּבֵה', הִינֵנו: דְּבוּרֵי־אֵמֶת'.

וְאַחֲרֵי־כֵן הָיָה 'יִצְחָק' גַּם־כֵּן הוֹלֵךְ בְּדֶרֶךְ זֶה, וְהָיָה "מְגִיר גַּם־כֵּן גָּרִים הַרְבֵּה" (בראשית יד, ד), וְחָפַר גַּם־כֵּן סְפָרִים הַרְבֵּה מְאֹד בְּעֵינֵי חַזוֹק ה'אֱמוּנָה־הַקְּדוּשָׁה'.

וְהָיָה מִתְבוֹנֵן גַּם־כֵּן לְמִי מִבְּנֵי יַנִּיחַ סְפָרָיו וְחֻכְמָתוֹ, כִּי גַם 'עֲשׂוֹ' הוֹטֵב בְּעֵינָיו וְהִטְעָה אוֹתוֹ עַד שֶׁהָיָה אוֹהֵבוֹ, כְּמוֹ שְׂכֵתוֹב (בראשית כה, כח) "וַיֵּאָהֵב יִצְחָק אֶת עֲשׂו כִּי צִיד בְּפִיו", כְּמוֹ שֶׁפָּרַשׁ רַש"י: "שֶׁהָיָה מְרַמֵּה אֶת אָבִיו בְּדַבְרָיו, וְהָיָה שׂוֹאֵלוֹ: אָבִיא אִיךְ מְעֲשִׂיךְ אֶת הַמְּלַח" וְכו' (בראשית יד, ד). סג, י; תַּנְחוּמָא תוֹלְדוֹת ח).

אָבֵל אֲהֵ־עַל־פִּי־כֵן הַתְּבוֹנֵן יִצְחָק בְּדַעְתּוֹ, עַד שֶׁנִּתְבָּרַר לוֹ: שֶׁהַעֲקָר הוּא 'יַעֲקֹב', וּמִסֵּר לוֹ הַכֹּל.

וְכֵן 'יַעֲקֹב', הָיָה גַם־כֵּן עוֹסֵק בְּזֶה וְכו'.

"הַלְעִיטְנִי נָא" (בראשית כה, ל)

לב.

(חיי־מוֹהַר"ן תַּקטו)

הַזְהִיר רַבֵּנוּ ז"ל: שֶׁלֹּא לֵאכֹל ב'הַלְעֵטָה', הִינֵנו ב'מַהִירוֹת' בְּדֶרֶךְ 'גְּרָגְרָן' - כִּי זֶהוּ בַחֲיִנַת (בראשית כה, ל): "הַלְעִיטְנִי נָא!"

רַק לְהַרְגִיל עֲצֻמוֹ לֵאכֹל בְּמַתִּינּוֹת בְּיִשׁוּב־הַדַּעַת וּבְדֶרֶךְ־אֲרִץ - בְּדֶרֶךְ שְׂאוּכְלִין בְּדֶרֶךְ־אֲרִץ כְּשִׂיּוֹשֵׁב אָדָם חָשׁוּב עַל הַשְּׁלָחוֹ, כֵּךְ יֵאָכֵל תָּמִיד אֶפְלוֹ כְּשִׂאוּכֵל לְבָדוֹ.

לג.

(לקוטי־עֲצוֹת, אֲכִילָה א - עַל־פִּי לקוטי־מוֹהַר"ן ח"א יז, ב-ג)

עַל־יְדֵי אֲכִילָה בְּפִשְׁרוֹת כְּרֵאוּי, שְׂאוּכֵל בְּמַתִּינּוֹת, וְאֵינּוֹ אוֹכֵל בְּדֶרֶךְ

לא.

(חיי־מוֹהַר"ן שִׁצָה)

וְהָיָה 'אֲבָרְהָם אָבִינוּ' עוֹסֵק בְּזֶה הַרְבֵּה, לְגַלוֹת ה'אֱמוּנָה־הַקְּדוּשָׁה' בְּעוֹלָם. וְהָיָה מִחֲפַר סְפָרִים הַרְבֵּה מְאֹד עַל זֶה, אֲלָפִים סְפָרִים. וְהָיוּ לוֹ פָּנִים הַרְבֵּה.

וּמִסְתַּמָּא מֵאַחַר שֶׁהָיוּ בְּנָיו, הָיוּ כָּלֵם הוֹלְכִים בְּדֶרֶךְ הַיִּשָּׁר, כִּי אֶפְלוֹ "יִשְׁמַעֵאל עָשָׂה תְּשׁוּבָה" (בְּבֵא־בְתָרָא טז): אִךְ אַחֲרֵי־כֵן כְּשֶׁרָצָה לְהִשְׁאִיר סְפָרָיו וְחֻכְמָתוֹ בְּעוֹלָם, הָיָה חוֹקֵר וּמִתְבוֹנֵן בְּעֲצֻמוֹ לְמִי מִבְּנָיו יַנִּיחַ סְפָרָיו וְחֻכְמָתוֹ.

עַד שֶׁנִּסְפַּח אֶצְלוֹ: לְהַנִּיחַ הַכֹּל לְיִצְחָק אָבִינוּ, וּמִסֵּר לוֹ הַכֹּל (בראשית כה, ה): "וַיִּתֵּן אֲבָרְהָם אֶת כָּל אֲשֶׁר לוֹ לְיִצְחָק".

ה'לעטה' - נתתקן ה'שכל', ונכנע
ה'כסילות'.

אבל כשאוכל כ"זולל וסבא" (דברים כא, כ) -
על-ידי-זה מתגבר ה'כסילות' על
ה'שכל', ועל-ידי-זה נחשך אצלו אור-
הצדיק, ואינו יכול לקבל ממנו 'יראה
ואהבה'.

לד.

(טיח-טרפי-קדש החדש ח"ג יז)

רבנו ז"ל אמר: לברר ולדקדק באוכל מזה
בן ומה לא' (מה טוב וטעים ומה לא), זה
נקרא 'תאות-אכילה'! [פרעבעדעווען אין עסן
'וואס יא און וואס נישט', דאס הייסט 'תאות-אכילה'].

גם אמר רבנו ז"ל: זה שהאדם אוכל ממה
שרחוק ממנו, ולא מהמנח והמגש
לפניו - גם זה נקרא 'תאות-אכילה'! [אז מען
עסט פון ווייטער, דאס איז אויף 'תאות-אכילה'] - כי
צריך האדם לאכל במתינות ובנחת, מהמנח
קרוב וסמוך לו [עסן נעבן זיך].

"וימכר את בנותו ליעקב וגו'. ויבז
עשו את הבכרה" (בראשית כה, לג-לד)

לה.

(ח"א א)

איש הישראלי צריך תמיד להסתכל
בה'שכל' של כל דבר, ולקשר עצמו
אל ה'חכמה' וה'שכל' שיש בכל דבר - כדי
שיאיר לו ה'שכל' שיש בכל דבר, להתקרב
להשם-יתברך על-ידי אותו הדבר.

כי ה'שכל' הוא אור גדול, ומאיר לו בכל
דרכיו, כמו שכתוב (קהלת ח, א): "חכמת
אדם תאיר פניו". וה'חכמה' וה'שכל' הוא

ה'חיות' של כל דבר, כמו שכתוב (שם ז, יב):
"החכמה תחיה" וכו'.

וזה בחינת 'יעקב' - פי 'יעקב' זכה
ל'בכורה' (בראשית כה, לג), "שהוא
'ראשית', שהוא בחינת 'חכמה'" (זהר משפטים
קכא: תקוני-זהר ל), כמו שכתוב (תהלים קיא, י):
"ראשית חכמה".

וזה בחינת (בראשית כז, לו): "ויעקבני זה
פעמים", ותרגום אונקלוס:
"וחכמני". - וזהו בחינת 'מלכות-דקדשה'
וכו'.

אבל מי שאינו מקשר עצמו אל ה'שכל'
וה'חכמה' וה'חיות' שיש בכל דבר -
זה בחינת 'עשו' שבזה את ה'בכורה', כמו
שכתוב (בראשית כה, לד): "ויבז עשו את
הבכרה", דהינו: ה'שכל' כנ"ל - בחינת
(משלי יח, ב): "לא יחפץ כסיל בתבונה, כי אם
בהתנלות לבו". - וזה בחינת 'מלכות-
הרשעה' וכו'.

וצריך כל אחד לתן פח לבחינת 'מלכות-
דקדשה', להתגבר על 'מלכות
דסטרא-אחרא. ועל-ידי מה? - על-ידי
התורה שהוא עוסק בכה.

ואזי מקבלת ה'מלכות', שהיא בחינת
'נו"ך', 'חיות' מן ה'חכמה' שהיא
בחינת 'חי"ת'. ונתחבר ונתקשר הח' והנ',
ונעשה "אור הלבנה פאור החמה" (ישעיה ל,
כו) - ו"כשזה קם זה נופל" (רש"י בראשית כה,
כג - על-פי פסחים מב), ואזי נופל ונתבטל
'מלכות-הרשעה', 'מלכות דסטרא-אחרא'.

וזהו (תהלים קיט, א): "אשרי תמימי דרך".
"אשרי" - לשון 'הסתכלות'. 'תמימי
דרך' - בחינת (בראשית כה, כז): "יעקב איש
תם", שהוא בחינת ה'שכל' כנ"ל.

הִינּוּ: לְזָכוֹת לְהִסְתַּכֵּל עַל ה'שֶׁכֶל' שֵׁישׁ
בְּכֹל דָּבָר, שֶׁהוּא בְּחִינַת: "יַעֲקֹב
אִישׁ תָּם" - זֶה זֹכֵיךְ עַל-יְדֵי ה'תּוֹרָה'.

וְזֶהוּ: "הַהוֹלְכִים בְּתוֹרַת ה'" - כִּי עַל-יְדֵי
שְׁלוֹמֵד תּוֹרָה בְּכַח, - נוֹתֵן כַּח
ל'מַלְכוּת-דְּקֹדֶשׁה', בְּחִינַת 'נו"ן' - לְקַבֵּל מִן
ה'שֶׁכֶל', שֶׁהוּא בְּחִינַת 'חֵי"ת'.

וְאִזִּי נַעֲשֶׂה 'ח"ן' - וְנִתְקַבְּלִים דְּבָרֶיךָ,
וְנִתְעַלָּה ה'ח"ן' וְהַחֲשִׁיבוֹת שֶׁל
יִשְׂרָאֵל, וְכָל הַתְּפִלוֹת וְהַבְּקָשׁוֹת נִתְקַבְּלִים.

"שֶׁכֶן בְּאֶרֶץ אֲשֶׁר אִמְרָה אֵלֶיךָ" (בְּרֵאשִׁית כו, ב)

"שֶׁכֶן אֶרֶץ וְרֵעָה אֲמוֹנָה" (תְּהִלִּים לז, ג)

לו.

(ח"א ז, א)

עֶקֶר אֲמוֹנָה, בְּחִינַת 'תְּפִלָּה', בְּחִינַת
נְפִישׁ - אֵינוֹ אֶלָּא ב'אֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל',
כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (תְּהִלִּים לז, ג): "שֶׁכֶן אֶרֶץ וְרֵעָה
אֲמוֹנָה".

לז.

(ח"א ט, ה)

עֶקֶר ה'נְפִישׁ', הִינוּ עֶקֶר ה'תְּפִלָּה' - אֵינוֹ
אֶלָּא ב'אֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל', כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב
(תְּהִלִּים לז, ג): "שֶׁכֶן אֶרֶץ וְרֵעָה אֲמוֹנָה";
וְאֲמוֹנָה זֶה 'תְּפִלָּה', כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (שְׁמוֹת יז,
יב): "וַיְהִי יְדִיו אֲמוֹנָה", כְּתִרְגוּמוֹ.

לח.

(ח"א נה, ח)

וְזֶהוּ (תְּהִלִּים לז, ג): "שֶׁכֶן אֶרֶץ וְרֵעָה
אֲמוֹנָה" - עַל-יְדֵי אֲמוֹנָה, שֶׁהִיא
ה'תְּפִלָּה', עַל-יְדֵי-זֶה בָּא לְבַחֲבֵינַת אֶרֶץ-
יִשְׂרָאֵל.

לט.

(ח"א עט)

אִימַתִּי יִכּוֹל לְרַאוֹת שְׁפִלוֹתוֹ? - בְּשַׁבָּת.
כְּשֶׁעוֹשֶׂה 'תְּשׁוּבָה-שְׁלֵמָה', שֶׁהִיא
שַׁבָּת. כִּי כְּשֶׁעוֹשֶׂה תְּשׁוּבָה שְׁלֵמָה וְנִדְחָה
הָרַע לְגַמְרֵי, וַיֵּשׁ לוֹ נִיחָא - זֶהוּ בְּחִינַת 'שַׁבָּת'
- שֵׁישׁ לוֹ נִיחָא.

כִּי "בָּא שַׁבָּת - בָּא מְנוּחָה" (רש"י בְּרֵאשִׁית ב, ב
- עַל-פִּי בְּרֵאשִׁית-דְּרַבָּה י, ט) - שֵׁישׁ לוֹ
מְנוּחָה מְכֹל וְכֹל, וְנִדְחָה הָרַע לְגַמְרֵי.

וְזֶה הוּא (תְּהִלִּים לז, ג): "בְּטַח בַּה'" - לְשׁוֹן
'הַשְּׁקֵט וּבְטַח', שֵׁישׁ לוֹ מְנוּחָה מְכֹל
וְכֹל. "וַעֲשֵׂה טוֹב" (תְּהִלִּים שָׁם) - הִינוּ:
שְׁנֵת־הַפָּךְ מ'רַע' ל'טוֹב-גְּמוּר'.

"שֶׁכֶן אֶרֶץ" (תְּהִלִּים לז, שָׁם) - הִינוּ בְּחִינַת
'נְפִישׁ', כְּמָה דָּאת אִמְרָה (שָׁם)
קמג, ו): "נְפִישִׁי בְּאֶרֶץ" וְכו' - הִינוּ: שֶׁה'נְפִישׁ'
יֵשׁ לוֹ נִיחָא, מִחֲמַת שְׁעֵשֶׂה 'תְּשׁוּבָה-שְׁלֵמָה'
בְּנ"ל.

וּכְשֶׁעוֹשֶׂה 'תְּשׁוּבָה-שְׁלֵמָה', הוּא בְּחִינַת
שַׁבָּת, וַיִּכּוֹל לְרַאוֹת שְׁפִלוֹתוֹ,
וְחֲשִׁיבוֹת וְגִדְלוֹת יִשְׂרָאֵל. וְזֶהוּ (תְּהִלִּים לז, שָׁם):
"וְרֵעָה אֲמוֹנָה" - הִינוּ: שֶׁיִּכּוֹל לְהִיזוֹת כְּמוֹ
דְּעִי'א-מְהִימָנָא, שֶׁיִּכּוֹל לְמַסֵּר אֶת נְפִישׁוֹ
בְּעַד יִשְׂרָאֵל.

מ.

(ח"א קכט)

כְּשֶׁמְקַרְב לְהַצְדִּיק, אֵף שְׁאֵינוֹ מְקַבֵּל
מִמֶּנּוּ כְּלָל, הוּא גַם-כֵּן טוֹב
מְאֹד, וְה'אֲמוֹנָה' לְבַדָּה שְׁמַאֲמִין בְּהַצְדִּיק,
מוֹעִיל לְעִבּוּדַת הַשָּׁם-יִתְבָּרֵךְ וְכו'.

וְזֶהוּ (בְּמִדְבָר יג, לב): "אֶרֶץ אֲכָלֶת יוֹשְׁבֵיהָ" -
כִּי 'אֶרֶץ' הוּא בְּחִינַת 'אֲמוֹנָה', כְּמוֹ

שְׁכֵתוֹב (תהלים לז, ג): "שְׁכֵן אֶרֶץ וְרֵעָה
אֱמוּנָה".

וְזֵהוּ: "אֹכֶלֶת יוֹשְׁבֵיהָ" - כִּי כִשְׁנֹכְנֶם
לְאֶרֶץ, שֶׁהִיא בְּחִינַת אֱמוּנָה -
נֹאכֵל אֶצְלָהּ, הֵינּוּ: שְׁנֵת־הַפֶּךְ לְמַהוּתָהּ.

הֵינּוּ: כִּשְׁדָּבוֹק לְהַצְדִּיק וּמֵאֲמִין בּוֹ, שֶׁהוּא
בְּחִינַת אֶרֶץ - נֹאכֵל לְהַצְדִּיק
וּנְתִיפֵךְ לְמַהוּת הַצְדִּיק מִמֶּשֶׁ; וְכֵן אֶרֶץ-
יִשְׂרָאֵל בְּעֶצְמָהּ, יֵשׁ לָהּ גַם-כֵּן הַכַּח הַזֶּה.

וְזֵהוּ: "שְׁכֵן אֶרֶץ וְרֵעָה אֱמוּנָה" - הֵינּוּ:
שְׂאֵתָה תְהִיָּה רוּעָה וּמְזִין אֶת
הָאֱמוּנָה, הֵינּוּ: שְׁתִּיחָה נֹאכֵל לְהָאֱמוּנָה,
בְּחִינַת הַמְזוּזוֹן שְׁנֵת־הַפֶּךְ לְנִזּוּן.

מג.

(ח"ב ה, טו)

עַל-כֵּן נִקְרָא לְמוֹד הָרַב עִם הַתְלַמִּידִים:
'יֹשִׁיבָה' - עַל-שֵׁם 'קְבוּץ הַלְקִי-'
הָאֱמוּנָה, שֶׁהוּא בְּחִינַת (שְׁמוֹת טז, לה): "אֶרֶץ
נוֹשֶׁבֶת", בְּחִינַת (תהלים לז, ג): "שְׁכֵן אֶרֶץ
וְרֵעָה אֱמוּנָה", הֶפְךְ (יְרֵמְיָה ב, ב): "אֶרֶץ לֹא
זְרוּעָה", שֶׁהִיא בְּחִינַת פְּגַם-אֱמוּנָה.

מד.

(פְּתִיחַ רַבְנוּ ז"ל הַשִּׁיחָה לְתוֹרָה
ח"א סב, הַנְּדָפֶס בְּסוּף הַסֵּפֶר)

'אֶרֶץ', בְּחִינַת אֱמוּנָה, 'שְׁכִינָה' - בְּחִינַת
(תהלים לז, ג): "שְׁכֵן אֶרֶץ".

"וְאֵהִיָּה עִמָּךְ וְאַבְרָכְךָ" (בְּרֵאשִׁית כו, ג)

מה.

(ח"א כד, ז)

בְּפָנִימִיּוֹת בְּרַכָּאן, שֶׁהוּא דְקוֹת הַבְּרַכָּאן,
נִתְבָּרַךְ מֵהֶם הַמְסַדֵּר וְהַמְיֻשָּׁב
אֶת הַשֶּׁכֶל, שֶׁהִיא בְּחִינַת 'פְּתֵר', בְּחִינַת
(בְּרֵאשִׁית כו, ג): "וְאֵהִיָּה עִמָּךְ וְאַבְרָכְךָ".

"וְהִקְמַתִי אֶת הַשִּׁבְעָה אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתִּי
לְאַבְרָהָם אָבִיךָ" (בְּרֵאשִׁית כו, ג)

מו.

(ח"ב פד)

עַל-יְדֵי 'תְּפִלָּה בְּכַח' - נִתְחַדֵּשׁ הַשְּׁבוּעָה
לְהָאָבוֹת, וְנַעֲשֶׂה כְּאֵלוֹ עֲבָשׁוּ
נִשְׁבַּע לְאָבוֹתֵינוּ.

מא.

(ח"א קנה)

'אֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל' הוּא בְּחִינַת אֱמוּנָה, כְּמוֹ
שְׁכֵתוֹב (תהלים לז, ג): "שְׁכֵן
אֶרֶץ וְרֵעָה אֱמוּנָה"; וְכֵמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַז"ל
(פְּתוּבוֹת קי): "כָּל הַדָּר בְּאֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל, דּוֹמָה
כְּמִי שֵׁישׁ לוֹ אֱלוֹקַי".

מב.

(ח"ב ה, א)

זְכוּת־אָבוֹת, נִתְגַּלָּה גַם-כֵּן רַק עַל-יְדֵי
אֱמוּנָה, בְּבְחִינַת (שִׁיר-
הַשִּׁירִים ב, יב): "הַנְּצַנִּים נִרְאוּ בְּאֶרֶץ". "הַנְּצַנִּים,
אֵלֶיךָ אָבִהוּ" (תְּקוּמַת־הַזֶּהָר א): הֵם נִרְאִין
וְנִתְגַּלִּין בְּאֶרֶץ, שֶׁהִיא בְּחִינַת אֱמוּנָה, כְּמוֹ
שְׁכֵתוֹב (תהלים לז, ג): "שְׁכֵן אֶרֶץ וְרֵעָה
אֱמוּנָה", בְּחִינַת (תְּקוּמַת־הַזֶּהָר קכ): "עֵפֶר מֵאֲנָא
דְּכֻלְהוּ".

(יא): "כִּי אֶמְרָתִי רַק אֵין יִרְאֵת אֱלֹקִים בְּמָקוֹם
הַזֶּה" וכו'.

וְאַחֲרֵיכֵן תִּקַּן אַבְרָהָם זֹאת, וְהִמְשִׁיךְ
'אֲרִיכוֹת־יָמִים', כְּמוֹ שְׁכָתוֹב
(שם כא, לד): "וַיִּגַּר אַבְרָהָם בְּאֶרֶץ פְּלִשְׁתִּים
יָמִים רַבִּים", בְּחִינַת (מְשַׁלֵּי י, כז): "יִרְאֵת ה'
תּוֹסִיף יָמִים", כַּנִּל.

וְאַחֲרֵיכֵן קִלְקְלוּ ה'פְּלִשְׁתִּים' כָּל
הַתְּקוּנִים שֶׁתִּקַּן 'אַבְרָהָם',
בְּחִינַת (בְּרֵאשִׁית כו, טז): "וְכָל הַבְּאֵרוֹת וְכו'
סִתְמוּם פְּלִשְׁתִּים".

וְעַל־כֵּן כָּשָׁבַא 'יִצְחָק' לְשֵׁם, הַצֶּרֶךְ גַּם־
כֵּן לְאַסֵּר זְוֹגוֹ בְּאַחֲזוֹתוֹ (בְּרֵאשִׁית
כו, ז) - עַד אֲשֶׁר הִמְשִׁיךְ שֵׁם 'אֲרִיכוֹת־יָמִים',
שֶׁהִיא בְּחִינַת 'רְאָה', שֶׁמְצַלֵּת מִזֶּה כַּנִּל.

וְאִז הִתְרַה לּוֹ, כְּמוֹ שְׁכָתוֹב (שם שם, ח):
"וַיְהִי כִּי אֶשְׂרַף אֲרֻכּוֹ לּוֹ שֵׁם הַיָּמִים,
וַיִּשְׁקֶף אַבְיִמֶלֶךְ" וכו'.

וְעַל־יְדֵי־זֶה שֶׁהִמְשִׁיךְ 'אֲרִיכוֹת־יָמִים',
זָכָה שֵׁם לְעֵשִׂירוֹת, כְּמוֹ
שְׁכָתוֹב (שם שם, יב): "וַיִּזְרַע יִצְחָק בְּאֶרֶץ
הַהוּא, וַיִּמְצָא בַשָּׁנָה הַהוּא מֵאָה שְׁעָרִים"
וכו'.

כִּי מִי שֶׁאֵין לוֹ 'רְאָה', וְאֵינוֹ נִשְׁמַר מִבְּחִינַת
"הֶבֶל הַיְפִי", עַל־יְדֵי־זֶה בָּא לְעֵנִיּוֹת'
וכו', כִּי 'עֵשִׂירוֹת' וְ"הֶבֶל הַיְפִי" הֵם שְׁנֵי
הַכִּסִּים, כִּי 'עֵשִׂירוֹת' הוּא מְאֲרִיכוֹת
הַנְּשִׂימָה, וְ"יְפִי" הוּא מְהַפְּסֵק הַנְּשִׂימָה' וכו'.

מת.

(לְקוּטֵי־הַלְכוֹת, תְּפִלַּת־עֲרֵבִית ד, לז)

אֵיתָא בְּסַפְרֵים (הַרִיקָאנְטִי פְרָשַׁת תּוֹלְדוֹת; הַצִּיּוּנִי
פְרָשַׁת תּוֹלְדוֹת; שְׁעָרֵי־צְדָק שְׁעַר א; מְגִלַּת־
עֲמֻקּוֹת פְרָשַׁת לֶדֶד לָהּ, וַיְחִי; לְקוּטֵי־תוֹרָה לְהַאֲרִיז"ל פְרָשַׁת

"וַיִּשְׁאַלֵּנוּ אֲנָשֵׁי הַמָּקוֹם לְאִשְׁתּוֹ, וַיֹּאמֶר אַחֲזֵנִי
הוּא וגו'. וַיְהִי כִּי אֲרֻכּוֹ לּוֹ שֵׁם הַיָּמִים, וַיִּשְׁקֶף
אַבְיִמֶלֶךְ וגו'. וַיִּזְרַע יִצְחָק בְּאֶרֶץ הַהוּא וַיִּמְצָא
בַשָּׁנָה הַהוּא מֵאָה שְׁעָרִים וגו'. וְכָל הַבְּאֵרוֹת
אֲשֶׁר חָפְרוּ עַבְדֵי אַבְיָו בְּיַמֵּי אַבְרָהָם אַבְיָו,
סִתְמוּם פְּלִשְׁתִּים" (בְּרֵאשִׁית כו, ז-ח-יב-טו)

מז.

(ח"א סג)

עַל־יְדֵי ה'רְאָה', זוֹכִין לְאֲרִיכוֹת־יָמִים,
בְּחִינַת 'זָקֵן', דְּהֵינּוּ: לְהִרְחִיב
וְלְהַאֲרִיךְ יָמָיו ב'תּוֹסֵפוֹת־קִדְשָׁה' בְּכָל־פְּעַם,
וּבְכָל יוֹם וַיּוֹם, בְּבְחִינַת (מְשַׁלֵּי י, כז) "יִרְאֵת ה'
תּוֹסִיף יָמִים".

וְעַל־יְדֵי־זֶה זוֹכִין לְעֵשִׂירוֹת' - כִּי
ה'רְאָה' שׁוֹמֵרֵת מִה'הַפֶּךְ
שֶׁל עֵשִׂירוֹת, דְּהֵינּוּ 'עֵנִיּוֹת'.

כִּי יֵשׁ כְּמָה מִיְנֵי 'חַן שֶׁל שְׁקָר' וְכו'. וְכָל
אֵלוֹ ה'חֲנוּת שֶׁל שְׁקָר, בָּאִים עַל־יְדֵי
"הֶבֶל הַיְפִי", בְּבְחִינַת (שם לא, ל): "שְׁקָר הַחַן
וְהֶבֶל הַיְפִי". דְּהֵינּוּ: מִי שֶׁאֵינוֹ נִשְׁמַר מ'יְפִי
הַנְּשִׂימָה, יֵשׁ לוֹ תְּאֻזוֹת שֶׁל אֵלוֹ ה'חֲנוּת שֶׁל
שְׁקָר'.

ו'רְאָה' הוּא הַפֶּךְ מִזֶּה, כְּמוֹ שְׁכָתוֹב (שם):
"שְׁקָר הַחַן וְהֶבֶל הַיְפִי, אִשָּׁה
יִרְאֵת ה' הִיא תִתְהַלֵּל".

וְעַל־כֵּן אַבְרָהָם וַיִּצְחָק' כְּשָׁבָאוּ
לְמָקוֹמוֹת שֶׁלֹּא הָיוּ שֵׁם 'יִרְאוֹת',
וְתִכְף כְּשֶׁרְצוּ לְכַנֵּס לְשֵׁם הַרְגִּישׁוּ זֹאת - עַל־
יְדֵי שֶׁהִתְחִילוּ לְהַרְגִּישׁ לְפִי עֶרֶךְ גָּדוֹל
קִדְשָׁתָם, 'יְפִי הַנְּשִׂימָה' - וְעַל־כֵּן הַרְגִּישׁוּ שֶׁאֵין
שֵׁם 'רְאָה'.

וְעַל־כֵּן אָסְרוּ עַל־עַצְמָן זְוֹג נְשׁוֹתֵיהֶן
בְּאַחֲזוֹתוֹ, כְּמוֹ שְׁכָתוֹב (בְּרֵאשִׁית כ,

ג.

(ח"א סב)

צָרִיף שִׁירָאָה: לְהֶאָרִיף וּלְהַגְדִּיל יָמָיו. כִּי כָּל יוֹם וַיּוֹם מִמְקוֹם שְׁמֵתְחִיל אֲצֹל כָּל אֶחָד, בְּוֹדָאֵי בִתְחִלָּה הוּא קָצָר. הֵינּוּ: שְׁבִתְחִלַּת הַיּוֹם, קָשָׁה עָלָיו מְאֹד הָעֲבוּדָה שְׁצָרִיף לַעֲשׂוֹת בְּאוֹתוֹ הַיּוֹם, כְּגוֹן לְהִתְפַּלֵּל וּלְלַמֵּד וּכְיוֹצֵא.

וְעַל-כֵּן הַיּוֹם בִּתְחִלָּתוֹ הוּא קָצָר, כִּי צָרִיף לְהִתְחִיל מְעַט מְעַט, וְאַחֲרֵי-כֵן מֵתְרַחֵב וְהוֹלֵךְ בְּעֲבוּדָתוֹ.

וְצָרִיף הָאָדָם לְרֵאוֹת: לְהַגְדִּיל וּלְהִרְחִיב וּלְהֶאָרִיף, כָּל שְׁעָה וְשְׁעָה שְׁבֵא אַחֲרֵי-כֵן, לְהַגְדִּילָהּ וּלְהִרְחִיבָהּ בְּתוֹסְפוֹת-קִדְשָׁה.

וְכֵן כְּשֵׁבֵא יוֹם הַשָּׁנָי, יִהְיֶה הוֹלֵךְ וּמֵתְרַחֵב בְּתוֹסְפוֹת קִדְשָׁה יִתְרָה. וְכֵן בְּכָל פְּעַם וּפְעַם, יִהְיוּ יָמָיו מֵתְרַחֲבִין בְּתוֹסְפוֹת קִדְשָׁה. וְזֶה בְּחִינַת 'אַרְיֵכוֹת-יָמִים'.

נא.

(ח"א עו)

בְּכָל יוֹם וַיּוֹם, צָרִיף 'הִתְחַדְּשׁוֹת-הַמִּזְחִין', כְּמָה שְׁכַתּוּב (אֵיכָה ג, כג): "חֲדָשִׁים לְבָקָרִים" וְכוּ', וְכְמָה שְׁכַתּוּב (תְּפִלַּת שְׁחֵרִית): "הַמְּחַדֵּשׁ בְּטוֹבוֹ" וְכוּ'.

כִּי 'חֲדוּשֵׁי-הַמִּזְחִין', דְּהֵינּוּ: שְׂזוּכָה לְשִׁכְלֵי-חֲדָשׁ, וְשִׁכְלוֹ "הַלֵּךְ וְגָדוֹל" (אֲסֵפֶר ט, ד) בְּכָל-פְּעַם - זֶהוּ בְּחִינַת 'רְאִיָּה'. כִּי 'יְדִיעַת-הַשִּׁכְלֵי' הוּא בְּחִינַת 'רְאִיָּה', שִׁיּוּדַע וּמִבִּין הַדָּבָר עַל בְּרִיּוֹ, כְּאִלּוּ רֹאֶה אוֹתוֹ בְּעֵינָיו בְּרְאִיָּה יְפָה וְכוּ'.

וּבְ'כַח-הָרְאוֹת' יֵשׁ שְׁתֵּי בְּחִינּוֹת: א) מִי שְׁ'כַח-הָרְאוֹת' שְׁלוֹ יְפָה -

תְּרוּמָה; וְעוֹד): שֶׁה"מָאָה שְׁעָרִים" (בְּרֵאשִׁית כו, יב), הֵם בְּחִינַת ה'מָאָה בְּרֵכוֹת'. וְ'יִצְחָק' דִּיקָא זָכָה לְמִצְאָם וְלִהְשִׁיגָם.

זֶה בְּחִינַת (דְּבָרִים י, יב): "מָה ה' אֱלֹהֶיךָ שָׂאֵל מֵעַמְּךָ כִּי אִם לִירָאָה" - שְׁדִיקָא עַל-יְדֵי 'ירָאָה', בְּחִינַת "פִּחַד יִצְחָק" (בְּרֵאשִׁית לא, מב) - זוֹכִין לְבְּחִינַת 'מָה'. הֵינּוּ: "אֵל תִּיקְרִי מָה אֵלָא מָאָה" (מְנַחוֹת מג: וּבְרֵשׁ"י וְתוֹסְפוֹת; זֶהר תְּרוּמָה קכז. קַרְח קעט. פְּנִיחַס רנד), בְּחִינַת 'מָאָה בְּרֵכוֹת', שֶׁהֵם בְּחִינַת: "מָאָה שְׁעָרִים".

"וַיַּגְדֵּל הָאִישׁ וַיֵּלֶךְ הַלּוֹךְ וַיַּגְדֵּל"

עַד כִּי גָדַל מְאֹד" (בְּרֵאשִׁית כו, יג)

- הָעֵנָן לְהִיּוֹת הוֹלֵךְ וְגָדוֹל בְּעֲבוּדַת-הַשָּׁם -

מט.

(ח"א לה, א)

בְּשַׁעַת 'הוֹלְכָה', הַשִּׁכְלֵי מְצַמְצֵם אֲצֹל כָּל אֶחָד וְאֶחָד, וּכְשִׁמְתְּחִילִין לְהַשְׁתַּמֵּשׁ בוֹ בְּהִתְבוֹנְנוֹת עֲבוּדַת הַשָּׁם-יִתְבָּרַךְ, אֲזִי שִׁכְלוֹ "הוֹלֵךְ וְגָדוֹל" (אֲסֵפֶר ט, ד).

וּכְשִׁאָדָם מְכַנִּים בְּתוֹךְ שִׁכְלוֹ-הַקִּדְשֵׁי, מְחַשְׁבוֹת-חִיצוֹנִיּוֹת, 'הַכְּמוֹת-חִיצוֹנִיּוֹת' - אֲזִי נִתְמַעַט קִדְשַׁת שִׁכְלוֹ, כְּפִי תְּפִיסַת הַמְּקוֹם שֶׁל 'הַכְּמָה-חִיצוֹנִיּוֹת', שִׁכְלֵי-חִיצוֹנִי, בְּתוֹךְ 'שִׁכְלֵי-הַקִּדְשֵׁי'.

וְה'חֲכָמָה-חִיצוֹנִי' הִיא נְעוּץ בְּתוֹךְ ה'שִׁכְלֵי-הַקִּדְשֵׁי' כְּקִנְיָה, וּמְחַסֵּר מְקוֹם הַקִּדְשָׁה. וְעַל זֶה ה'קִנְיָה', הֵינּוּ זֶה ה'שִׁכְלֵי' - מֵתְלַקְטִים וּמֵתְחַבְּרִים כָּל הַמְּדוּת רְעוּת וּמְגִנּוֹת.

יכול לראות מרחוק, ואין צריך להתקרב אל הדבר שצריך לראות. (ב) אבל מי שאין 'פח' הראות' שלו חזק - הוא צריך להתקרב להדבר שרוצה לראות, ולהסתכל בו יפה.

בן בעבודת השם יתברך: (א) יש מי שמחו צח, ויכול להתפלל או ללמד בלי עיון. ומי ששכלו צח - הוא בגדלות המחין, והוא בחינות רחמים וחסדים. (ב) ויש מי שצריך להעלות במחשבתו מקדם שיידבר. ואם ידבר מקדם שיעלה במחשבתו, יהיה הדבור בלא מחשבה. וזהו בחינת 'מחין דקטנות', בחינת 'דינים'.

גב.

(ח"א קנה)

עקר ה'עצבות' וה'עצלות', הוא מחמת 'חסרון אמונה'.

כמו למשל: כשמניחין חטה בארץ טובה - אזי הוא גדל וצומח יפה, ואינו מזיק לו שום רוח, ולא זיקים ורעמים. וזה מחמת שיש 'פח הצומח' ו'כח הגודל', על-כן אינו מזיק לו שום דבר.

אבל כשנותנין החטה בארץ שאינה טובה לזריעה - אזי הוא נרקב בארץ, מחמת שאין לו 'פח הצומח' ו'כח הגודל'.

ו'אמונה' היא בחינת 'פח הגודל' ו'כח הצומח'.

ועל-כן כשיש לו 'אמונה', שהיא בחינת 'פח הגודל' ו'כח הצומח' - אזי אין מזיק לו שום דבר, ואינו ירא משום אדם ושום דבר, ומתפלל בחיות פראו, ונוסע להצדיק, כי אינו מתירא ומתפחד משום ענין שבעולם.

אבל כשיש חסרון ב'אמונה' - אזי אין לו 'פח הגודל' ו'כח הצומח', ואזי הוא נרקב ממש, כמו החטה הנ'ל; ועל-כן יש לו 'עצבות' ו'עצלות' וכבדות, והוא נרקב ממש.

וזה בחינת (שמות לד, ו): "ארץ אפים" - הינו מה שאינו ירא משום דבר, ואינו משגיח על שום בטול ובלבול בעבודתו, רק עושה את שלו - כי לא אכפת לה שום דבר, רק עושה את שלו בעבודתו את השם יתברך.

כי "ארץ אפים" הוא תלוי בבחינת 'אמונה' וכו' - שכל-זה הוא בחינת "ארץ אפים", שזוכין על-ידי 'אמונה', שהוא בחינת 'פח הגודל' ו'כח הצומח'.

כי על-ידי-זה הוא גדל וצומח ומצליח בעבודתו, כי לא יוכל לבלבלו שום מונע להפילו בעצבות ועצלות חס ושלו, ולמנעו על-ידי-זה חס ושלו, רק יעשה את שלו בזריזות ושמחה, ולא יסתכל על כל הבלבולים כלל.

ודע: ש"ארץ אפים" תלוי ב'ארץ-ישראל' - כי שם זוכים לבחינת "ארץ אפים". כי 'ארץ-ישראל' הוא בחינת 'אמונה' וכו'.

גג.

(ח"ב ה, ב)

עקר 'גדול האמונה', הוא בבחינת (תהלים צב, א): "ואמונתך בלילות". דהינו: כל מה שנדחה והולך חלק מהפילה ונתקרב אל אור-היום - נתגדל האמונה ביותר. וכן הולכת ונגדלת מעט מעט, כפי מה שנדחה מהפילה ונתקרב יותר אל היום.

עד שבאור-היום - אז נתגדל האמונה בשלמות, בבחינת (איכה ג, כג): "חדשים לבקרים רבה אמונתך".

נד.

(ספר-המדות, יראה כו)

מי שיש בו 'יראה', אינו נופל מגדלותו ו"הולך וגדל" (שמואל-א ב, כו).

נה.

(לקוטי-הלכות, תפלת-המנחה ה, א-ט)

עקר עבודת האדם, לצאת מ'מחין' דקטנות ל'מחין-דגדלות'.

כי כמו שהאדם "הולך וגדל" בגשמיות, שבתחלה כשנולד הוא קטן מאד, וגם אין לו שום דעת, ואחר-כך "הולך ונתגדל" מעט מעט בימי היניקה, עד שבסוף ימי היניקה יש לו איזה דעת של קטנות.

ואחר-כך "הולך וגדל" יותר. עד אשר מגיע לבן חמש, ואז יש לו דעת ללמד מקרא, כמו שאמרו רז"ל (אבות פ"ה מכ"א): "בן חמש למקרא". ואחר-כך "הולך וגדול" (אסתר ט, ד) יותר, ודעתו נגדל יותר וכו'.

כמו-כן צריך האדם בעבודת-השם, להתנגע בעבודתו יתברך תמיד, עד שיזכה לצאת בכל-פעם מבחינת 'מחין' דקטנות, ל'מחין-דגדלות' - על-ידי שישבר כל התאוות והמדות רעות, שהם בחינת 'מחין-דקטנות'. ויעסק בעבודתו יתברך, שעל-ידי-זו יזכה לדעת אותו יתברך, בבחינת 'מחין-דגדלות'.

וזה עקר עבודת האדם כל ימי חייו. וכן מובן ומבאר בכתבי האריז"ל (פרי-עץ חיים, חג המצות, פרק א).

ועל-ידי ה'תענית' - מעלין כל ימי הקטנות ויניקה, שהם הימים הקודמים, שאז היה בבחינת 'קטנות'.

כי כל מה שהאדם "הולך וגדל" (שמואל-א ב, כו) - נגדל מחו יותר. והימים הקודמים, הם בחינת 'קטנות', נגד הימים שהוא גדל אחר-כך.

ובפרט שב'ימים הראשונים' פגם או לא עסק כל-כך בעבודת השם יתברך, ועכשו מתענה ועושה תשובה עליזה.

ועל-כן בודאי ימים הראשונים שפגם בהם, הם בחינת 'קטנות'. ועל-ידי ה'תענית', מעלה כל אלו הימים ומתקן אותם, עד שיכולין להעלות אפלו הימים של 'קטנות גמור' שהם 'ימי היניקה'.

נמצא: שעל-ידי ה'תענית' - מעלה ומתקן וממתיק כל ה'מחין' דקטנות, שהם בחינת הימים הקודמים'.

"ויהי לו מקנה צאן ומקנה בקר ועבדה רבה"
(בראשית כו, יד)

נו.

(חיי-מותר"ן תצט)

ספר מענין ה'בטחון'. ואמר: שיש צדיקים שאין מניחים אצלם ממון מיום לחברו.

כמו שמספרין מבמה צדיקים גדולים שהיו לפנינו, כגון: הבעל-שם-טוב ז"ל, והצדיק הקדוש מורנו הרב אלימלך ז"ל, וכיוצא בהם - שבכל יום ויום היו מפזרים כל הממון שהיה בידם, ולא הניחו אצלם שום ממון מיום לחברו.

נח.

(לקוטי הלכות, דברים הנוהגים בסעדה ד, יג)

וְעַל־כֵּן אַז [בהושענא רבא] חוֹזְרִין וּמְעוֹרְרִין בַּח הַהִתְחַלָּה שֶׁהִתְחַלְנוּ בְּרֹאשׁ־הַשָּׁנָה, לְחַפֵּר בְּאֲרוֹת מַיִם מִימֵי־הַתּוֹרָה, כְּדֵי לְזַכּוֹת לְאֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל - כִּי אַז חוֹזְרִין וְחוֹפְרִין אוֹתָם, כְּמוֹ שְׂאִיתָא בְּזִהְרֵי־הַקְּדוֹשׁ (צו לב): **"בַּהֲהוּא יוֹמָא, וַיֵּשֶׁב יִצְחָק וַיַּחְפֹּר אֶת בְּאֵרֵת הַמַּיִם"** וְכו' (בראשית כו, יח).

בְּזִהְרֵי־הַקְּדוֹשׁ (צו לב): **"בַּהֲהוּא יוֹמָא, וַיֵּשֶׁב יִצְחָק וַיַּחְפֹּר אֶת בְּאֵרֵת הַמַּיִם"** וְכו' (בראשית כו, יח) - **"יִצְחָק הוּא בְּחִינַת גְּבוּרָת וְדִינִים קְדוֹשִׁים"** (הקדמת הזוהר יא), בְּחִינַת ה'תְּפִלָּה שֶׁל הַבַּעַל־בַּח, שֶׁהוּא בְּבִחִינַת 'דִּין', בְּחִינַת "גְּבוּרָת יִצְחָק" (זוהר ויחי רכז): - שְׁעַל־יְדֵי־זֶה נִתְעוֹרְרִין וְנִתְגַּלִּין ה'בְּאֲרוֹת מַיִם קְדוֹשִׁים", שֶׁהֵם בְּחִינַת 'מִימֵי־הַדַּעַת' שֶׁנִּתְגַּלֶּה עַל־יְדֵי הַתְּפִלָּה הַזֹּאת.

וּבַהּוֹשַׁעְנָא רַבָּא חוֹזְרִין וְחוֹפְרִין הַבְּאֲרוֹת הַנ"ל בְּבִחִינַת: **"בַּהֲהוּא יוֹמָא, וַיֵּשֶׁב יִצְחָק וַיַּחְפֹּר אֶת בְּאֵרֵת הַמַּיִם"** - כִּי אַז חוֹזְרִין לְעוֹרֵר ה'תְּפִלָּה־בְּבִחִינַת־דִּין' הַקְּדוֹשׁ וְכו'.

נט.

(לקוטי הלכות, ספה ו, יג)

"וַיֵּשֶׁב יִצְחָק וַיַּחְפֹּר אֶת בְּאֵרֵת הַמַּיִם" וְכו' (בראשית כו, יח). **"יִצְחָק הוּא בְּחִינַת גְּבוּרָת וְדִינִים קְדוֹשִׁים"** (הקדמת הזוהר יא) - בְּחִינַת ה'תְּפִלָּה שֶׁל הַבַּעַל־בַּח, שֶׁהוּא בְּבִחִינַת 'דִּין' וְכו' - שְׁעַל־יְדֵי־זֶה נִתְעוֹרְרִין וְנִתְגַּלִּין ה'בְּאֲרוֹת מַיִם קְדוֹשִׁים', שֶׁהֵם בְּחִינַת 'מִימֵי־הַדַּעַת' שֶׁנִּתְגַּלֶּה עַל־יְדֵי הַתְּפִלָּה הַזֹּאת וְכו'.

וְאָמַר: שְׂצָרִיכִין לְהִיּוֹת לְזֶה בְּרִיָּה גְּדוּלָּה, לְהִיּוֹת חָזֵק בְּהַבְּטָחוֹן וְלַעֲמֹד עַל עַמְדוֹ, כִּי אִם שׁוֹגִים בְּזֶה תִּגְוַעַה קָלָה בְּעֵלְמָא, לֹא טוֹב.

אָבֵל יֵשׁ מַעֲלָה גְבוּהָ יִתְרָה בְּיִתְרָה, דְּהֵינּוּ: שֶׁהַצְּדִיק הָאֱמִתִּי יַחֲזִיק אֶצְלוֹ הַמְּמוֹן, וְזֶה קִשָּׁה וְכַבֵּד יוֹתֵר הַרְבֵּה, כִּי הוּא ז"ל לֹא הָיָה מִתְנַהֵג הַנְּהַגָּה הַנ"ל.

וְהוֹכִיחַ וְיִבְרַר לְעֵינֵינוּ: **"שֶׁהָאָבוֹת הָיוּ מַחֲזִיקִים אֶצְלָם מְמוֹן"** - כִּי אַבְרָהָם יִצְחָק וַיַּעֲקֹב, הָיוּ כֻּלָּם עֲשִׂירִים מַפְלְגִים. וַיַּעֲקֹב אָבִינוּ כְּשָׁבָא לְשָׂכָם, קָנָה מִיָּד "חֶלְקַת הַשָּׂדֶה" (בראשית לג, יט), וְהֵיכָן הָיוּ לוֹ מַעוֹת כָּל־כֶּד. וְכֵן 'אַבְרָהָם' כְּשִׁקְנָה 'מַעֲרַת הַמַּכְפֵּלָה'. וְכֵן מִבְּאֵר עוֹד מִהַפְּסוּקִים וּמִדְּרָשִׁים: **"שֶׁהָיָה מְנַח אֶצְלָם מַעוֹת"**.

וְאָמַר: שְׁעִבּוּדָה זֶה - גְּבוּהָה וְכַבֵּדָה יוֹתֵר, אֶצֶל גְּדוּלֵי הַצְּדִיקִים הָאֱמִתִּיִּים הַמַּפְלְגִים בְּמַעֲלָה גְבוּהָ בְּיִתְרָה.

"וַיֵּשֶׁב יִצְחָק וַיַּחְפֹּר אֶת בְּאֵרֵת הַמַּיִם אֲשֶׁר חָפְרוּ בִּימֵי אַבְרָהָם אָבִיו וְגו'. וַיִּמְצְאוּ שָׁם בְּאֵר מַיִם חַיִּים" (בראשית כו, יח-יט)
- עֲנִין חֲפִירַת הַבְּאֲרוֹת מַיִם -

בְּיוֹמָא שְׁבִיעָא דְחַג וְכו', בְּהַאי יוֹמָא וַיֵּשֶׁב יִצְחָק וַיַּחְפֹּר אֶת בְּאֲרוֹת הַמַּיִם. (זוהר צו לא: לב).

נד.

(ח"א נח, ב)

"בְּאֵר מַיִם חַיִּים" (בראשית כו, יט) - זֶה בְּחִינַת 'אַבְרָהָם', 'מִימֵי הַחֶסֶד'. וְ"אַבְרָהָם הִתְחִיל לְחַפֵּר בְּאֲרוֹת" (שם כא, כה; כו, יח).

ס.

(לקוטי הלכות, הושענא רבה ב, א"ג)

אִתָּא בַּזְהַר (צו לב): "בְּהֵוֹא יוֹמָא, וַיִּשְׁבּוּ יִצְחָק וַיַּחֲפֹר אֶת בְּאֵרֵת הַמַּיִם אֲשֶׁר חָפְרוּ בְיַמֵּי אַבְרָהָם אָבִיו וַיִּסְתַּמּוּם פְּלִשְׁתִּים" וכו' (בראשית כו, יח).

כִּי הָאֲבוֹת עָסְקוּ בַחֲפִירוֹת בְּאֵרוֹת - שָׂרְצוּ לַחֲפֹר וּלְהַשִּׁיג וּלְמַצֵּא בְּחִינַת "מַיִם טְהוֹרִים" (יחזקאל לו, כה), וְלַטְהַר מִן הַטְּנֵפֹת וְהַמּוֹתְרוֹת שֶׁעוֹלָה וּמַבְלִיב אֶת הַמַּחַ עַל-יַדֵּי 'פְּגַם אֱמוּנַת-חֲכָמִים'.

שְׁכַל-זֶה נִמְשָׁךְ, מ'חֲטָא אָדָם-הָרָאשׁוֹן' שֶׁפְּגַם ב'אֱמוּנָה', כִּידוּעַ (סנהדרין לח:), וְעַקֵּר הַפְּגָם שְׁלוֹ הָיָה בְּבַחֲיִנַת 'אֱמוּנַת-חֲכָמִים' וְכוּ'. וְנִפְגְּמָה עֲצָתָם וְכוּ'.

וְאַבְרָהָם וּשְׂאֵר הָאֲבוֹת שֶׁעָסְקוּ בְּתַקּוּן פְּגַם זֶה, עַל-כֵּן עָסְקוּ ב'חֲפִירוֹת בְּאֵרוֹת', בְּחִינַת תַּקּוּן הַנַּ"ל, בְּחִינַת "מַיִם טְהוֹרִים".

כִּי אַבְרָהָם וַיִּצְחָק וְכָל הָאֲבוֹת, הָיוּ עֲלֵיהֶם מְרִיבוֹת וּמַחְלֻקוֹת גְּדוֹלוֹת מִפְּרַעַה וְאַבִּימֶלֶךְ, וְכִיּוֹצֵא. וְכַל-זֶה הָיָה: מַחֲמַת 'פְּגַם חֲטָא אָדָם-הָרָאשׁוֹן', מַחֲמַת 'פְּגַם אֱמוּנַת-חֲכָמִים' פְּנַ"ל, עַל-כֵּן הָיוּ עוֹסְקִים בְּזֶה הַתַּקּוּן, וְעָשׂוּ תְּשׁוּבָה, וְחָפְרוּ בְּאֵרוֹת, בְּחִינַת "מַיִם טְהוֹרִים" הַנַּ"ל וְכוּ'.

וְעַל-כֵּן הָיוּ מְרִיבוֹת גְּדוֹלוֹת עַל הַבְּאֵרוֹת בְּיַמֵּי אַבְרָהָם וַיִּצְחָק, כְּמוֹ שְׁכַתּוּב וְאַבִּימֶלֶךְ עַל אֲדוֹת הַבְּאֵר אֲשֶׁר גָּזְלוּ" וְכוּ', וְכְמוֹ שְׁכַתּוּב (שם כו, טו): "וְכָל הַבְּאֵרֹת אֲשֶׁר חָפְרוּ בְיַמֵּי אַבְרָהָם אָבִיו סִתְּמוּם פְּלִשְׁתִּים" - כִּי ה'בְּאֵרוֹת' הֵם בְּחִינַת "מַי מְרִיבָה" (במדבר

כ, יג), שֵׁשׁ עֲלֵיהֶם מַחְלֻקוֹת גְּדוֹלוֹת בְּכָל פְּעַם.

כִּי בְּכָל-פְּעַם שֶׁחוֹלְקִין וּמְרִיבִין עַל הַצְּדִיקָה-הָאֵמֶת, וְהוּא מִתְּעוֹרֵר בְּתְשׁוּבָה וּמִתְקַן 'פְּגַם אֱמוּנַת-חֲכָמִים' וְכוּ', וְאִזִּי הוּא מַשִּׁיג וּמוֹצֵא בְּחִינַת "מַיִם טְהוֹרִים", "מַי מְרִיבָה" - אִזִּי אַחֲר־כֵּן הֵם חוֹלְקִין וּמְרִיבִין עָלָיו עוֹד פְּעַם אַחֵר פְּעַם, כְּלִזְמַן שֶׁלֹּא נִתְתַּקַּן הַפְּגַם הַנַּ"ל, וְהוּא צָרִיךְ בְּכָל-פְּעַם לְעַסֵּק בְּתַקּוּן זֶה, שֶׁהוּא בְּחִינַת 'חֲפִירוֹת בְּאֵרוֹת מַיִם חַיִּים', פְּעַם אַחֵר פְּעַם וְכוּ'.

וְעַל-כֵּן בְּכָל-פְּעַם שֶׁחָפְרוּ אַבְרָהָם וַיִּצְחָק בְּאֵר - הָיָה עֲלֵיהֶם מַחְלֻקַת יוֹתֵר.

כִּי כָּל מֵה שֶׁעָסְקוּ בְּתַקּוּן זֶה, וְרָצוּ לַחֲפֹר וּלְגַלּוֹת "בְּאֵר מַיִם חַיִּים" (בראשית כו, יט), לַהֲטָהֵר מִן הַטְּנֵפֹת הַנַּ"ל, וּלְגַלּוֹת דַּעַת וְשִׁכְל בְּעוֹלָם, בְּחִינַת 'מַיִם-הַדַּעַת', אִיךְ לְעַבֵּד לְהַשִּׁיג אֶת הַשֵּׁם-יִתְבָּרֵךְ - כְּמוֹ-כֵן נִתְגַּבְּרוּ הַמִּתְנַגְּדִים אֶל הַקֹּדֶשׁ, שֶׁהֵם ה'פְּלִשְׁתִּים אֲנָשֵׁי אַבִּימֶלֶךְ', וְרָצוּ לְקַלְקֵל וּלְסַתֵּם תַּקּוּן זֶה, לַהֲעֵלִים מִן הָעוֹלָם הַדָּרוֹךְ וְהַדַּעַת, שָׂרְצוּ 'אַבְרָהָם וַיִּצְחָק' לְגַלּוֹת בְּעוֹלָם אִיךְ לְהִתְקַרֵּב לְהַשֵּׁם-יִתְבָּרֵךְ.

וְכְמוֹ-כֵן בְּכָל-פְּעַם שֶׁהֵם הִתְגַּבְּרוּ עָלָיו, וְנִחְלְקוּ עַל ה'בְּאֵרוֹת' בְּמְרִיבוֹת וּמַחְלֻקַת - כֵּן נִתְעוֹרְרוּ הָאֲבוֹת בְּכָל-פְּעַם יוֹתֵר וַיּוֹתֵר, וְעָסְקוּ בְּתַקּוּן יוֹתֵר פְּעַם אַחֵר פְּעַם - הַכֹּל כְּדֵי לְגַלּוֹת בְּחִינַת "מַיִם טְהוֹרִים", בְּחִינַת "מַי מְרִיבָה" הַנַּ"ל - לְטָהֵר מִן ה'מוֹתְרוֹת', כְּדֵי לְזַכּוֹת לְעֵצָה שְׁלֵמָה'.

כִּי כְּלִזְמַן שֶׁלֹּא נִתְתַּקַּן 'פְּגַם אֱמוּנַת-חֲכָמִים' בְּשְׁלֵמוֹת, שֶׁהוּא 'חֲטָא אָדָם-הָרָאשׁוֹן' - אִזִּי יֵשׁ מַחְלֻקַת וּמְרִיבוֹת בְּכָל-

פעם שרוצין לגלות המים הנ"ל, שהוא תקון פגם הנ"ל.

אבל עקר גמר התקון, הוא בשמיני עצרת' וכו', כי "עקר התקרבות ישראל לאביהם שבשמים, הוא בשמיני עצרת" בידוע, ועל-כן ביום שקדם 'שמיני עצרת', הוא הושענא-רבה' וכו', ו"בההוא יזמא, וישב יצחק ויחפר את בארת המים" וכו' פנ"ל.

כי אז קדם גמר התקון בשלמות, צריכין לשוב ולחפר את "בארות המים" - להשיג ולמצא בחינת "מים טהורים", הנ"ל כדי לטהר בשלמות מכל בחינת ה'מוותרות', ואז זוכין ל'עצה-שלמה' וכו'. [עי' שם בפנים באריכות].

סא

(לקוטי-הלכות, ערלה ד, טז)

וזהו בחינת (זחר צו לב): "בההוא יזמא, וישב יצחק ויחפר את בארת המים" וכו' (בראשית כו, יח). דהינו: שבראש-השנה היה בחינת "הפירות בארות מים", ועכשו בהושענא-רבה חוזרין וחופרין ה"בארות מים".

הינו: כי "בארות מים", זה בחינת קולות וצעקות להשם-יתברך, בחינת (איכה ב, יט): "שפכי כמים לבך נכח פני ה'", בחינת "שבעה קולות שאמר דוד על המים" (תהלים כט), "שנמשכין ביום זה", פמובא.

הינו: שכל התקונים שגומרים ביום זה - הוא בחינת 'קולות', לצעק ולהתחנן לפני השם-יתברך תמיד מעמק הלב, בבחינת: "שפכי כמים לבך נכח פני ה'" וכו'.

סב

(לקוטי-הלכות, ערב ג, לח)

"בארת המים" (בראשית כו, יח) - זה בחינת 'פח הצדקה' שנקרא 'מים', בחינת (קהלת יא, א): "שלח לחמך על פני המים". ו'יצחק' הוא בחינת ה'יראה-הקדושה' שנעשה על-ידי ה'רצון', שנתגלה על-ידי ה'צדקה'.

סג

(עלים-לתרופה, הושענא-רבא תר"ב)

"וישב יצחק ויחפר את בארת המים" (בראשית כו, יח) - הם בחינת ה"מים עמקים עצה בלב איש" (משלי כ, כה), שחותרים אותם על ידי שצועקים באמת ובתמימות פשוט: "ממעמקים קראתיך ה'" (תהלים קל, א).

סד

(עלים-לתרופה, ב' תקת תר"ב)

והזכרנו קצת מה שכתוב בהתורה תקעו ב' (ח"ב ה): שצריכין לצעק מעמק הלב, בחינת (תהלים קל, א): "ממעמקים קראתיך ה'", כדי לחתור ה'מים', שמהם גדלה ה'אמונה-הקדושה'.

כי באותו היום ובעת הסמוך, נכנס בלבי בעמק מאד מאד, אלו הדבורים-הקדושים ששמעתי מפיו-הקדוש, כשגלה התורה הנוראה הנ"ל: "אז מ'מוז דעביווען דאס וואסער, וואס פון דארט וואקסט אמונה!" [שמכרחים לחתור אחר המים, שמשם גדלה האמונה] וכו'. מה אמר לך בני חביבי מה שמתנוצץ בלבי בענין זה.

[ועין עוד באריכות ב'לקוטי-הלכות' המובאים לעיל - הענין של 'הפירות הפארות' ביום ה'הושענא-רבא' דיקא].

"וַיְהִי כִּי זָקַן יִצְחָק, וַתִּבְהֶיךָ עֵינָיו מִרְאֵת"
(בראשית כז, א)

סה.

(ח"א נח, א"ב)

מִשָּׁה' הָיָה נִשְׁמָתוֹ כְּלוֹל מִשְׁלֹשָׁה אָבוֹת', וְהָיָה לוֹ כַּח לְהַמְשִׁיד אֵלָיו הַשְּׁלֹשָׁה הַשְּׁפָעוֹת: (א) בְּאֵר', (ב) וְעֵנָן', (ג) וּמֶן'. - כִּי "כָּלֶם [כל השלשה השפעות] הִזְרִו בְּזָכוֹת מִשָּׁה" (תענית ט.).

"בְּאֵר מַיִם חַיִּים" (בראשית כו, יט) - זָה בְּחִינַת אֲבָרָהִם, מִימֵי הַחֶסֶד'. וְ"אֲבָרָהִם הִתְחִיל לְחַפֵּר בְּאֵרוֹת" (שם כא, כה; כו, ט"ח).

וְעֵנָן' - זָה בְּחִינַת יִצְחָק', בְּחִינַת "חֹשֶׁךְ עֵנָן וְעֵרְפֶל" (דברים ד, יא), בְּחִינַת (בראשית כז, א): "וַתִּבְהֶיךָ עֵינָיו מִרְאֵת".

וּמֶן' - זָה בְּחִינַת יַעֲקֹב', בְּחִינַת (תהלים עח, עא): "לְרַעוֹת בֵּיעַקֵּב עִמּוֹ".

וּמִשָּׁה' שֶׁהָיָה כְּלוֹל מֵאָבוֹת', נֹאמַר בּוֹ (שמות ב, טו): "וַיֵּשֶׁב מֹשֶׁה עַל הַבְּאֵר", וּכְתִיב בָּהּ (שם כד, יח): "וַיֵּבֵא מֹשֶׁה בְּתוֹךְ הָעֵנָן"; וּכְתִיב בָּהּ (שם טז, טו): "וַיֵּאמֶר מֹשֶׁה אֲלֵהֶם, הוּא הַלֶּחֶם". "הוּא" דִּיקָא, קָאֵי עַל מִשָּׁה' בְּעֵצְמוֹ - שְׂבֻזְכוֹתוֹ אֶכְלוּ הַמֶּן'.

סו.

(ח"א עד)

כְּשֶׁה' מַלְכוּת' הִיא בְּבְחִינַת צֶדֶק', כְּמוֹ שְׂכָתוֹב: "צֶדֶק מַלְכוּתָא קוֹדִישָׁא" (פתיח אליהו, תקוני-זהר יז): - אִזּוּ הוּא בְּחִינַת מַחֲיַן דְּקִטְנוֹת', בְּחִינַת דִּינִים' - שְׂמִשָּׁם נִמְשָׁד הַדִּין' שֶׁל יִצְחָק', שֶׁהוּא בְּחִינַת חֹשֶׁךְ', בְּחִינַת (בראשית כז, א): "וַתִּבְהֶיךָ

עֵינָיו מִרְאֵת" - שֶׁהוּא בְּחִינַת לִילָה', בְּחִינַת (שם א, ה): "וְלַחֲשׂוֹךְ קָרָא לַיְלָה". וְצָרִיךְ כָּל אָדָם לִילֵךְ מִקִּטְנוֹת' לְגִדְלוֹת' וְכוּ'.

סז.

(ח"א רה)

תִּקְוֹן לְמִקְרַה־לִילָה' רַחֲמָנָא־לְצַלְךָ: לוֹמַר עֲשֶׂרָה קַפִּיטֵל תְּהַלִּים' בְּאוֹתוֹ הַיּוֹם - כִּי יֵשׁ כַּח בְּאֵמִירַת תְּהַלִּים', לְהוֹצִיא הַטְּפָה מִהַקְּלֵפָה שֶׁלְקָחָהּ אוֹתָהּ, כִּי תְּהַלִּים' בְּגִימַטְרִיא 'לִילִי"ת' עִם הַחֲמִשׁ אוֹתֵיזוֹת' שֶׁל שְׂמָה, שֶׁהִיא הַמְּמַנָּה עַל זָה (זהר בראשית יט: וַיִּשְׁלַח קַסֵּט: וְעוֹד).

וַיֵּשׁ כַּח בְּכָל לְשׁוֹן וְלְשׁוֹן שֶׁל "הָעֲשָׂרָה לְשׁוֹנוֹת שֶׁנֶּאֱמַר בָּהֶם סֵפֶר תְּהַלִּים" (גמרא פסחים קיז. זהר אמור קא. תקוני-זהר כז.), לְבִטֵּל כַּח הַקְּלֵפָה הַנִּל'.

כִּי אֲשֶׁרִי' הוּא לְשׁוֹן דְּרֵאִיָּה וְהַסְתַּכְלוּת' - הַפֶּךְ הַקְּלֵפָה שֶׁעָקַר כַּחֶה מִקְּלֵקוּל־הָרְאוֹת', מִבְּחִינַת (בראשית כז, א): "וַתִּבְהֶיךָ עֵינָיו מִרְאֵת", בְּבְחִינַת: "יְהִי מְאֹרֶת, חֶסֶד" (בראשית א, יד - הַקְּדַמַּת הַזֶּהָר א: יא. יב: זֶהָר בְּרֵאשִׁית יט: לג: וְעוֹד), וְדָרְשׁוּ רַז"ל (תקוני-זהר פב): "דָּא לִילִית".

נִמְצָא: שֶׁעָקַר כַּחֶה מִקְּלֵקוּל הָרְאִיָּה' - וְאֲשֶׁרִי' שֶׁהוּא לְשׁוֹן דְּרֵאִיָּה', הִיא הַפֶּךְ מִמְּנָה. - וְכֵן מִשְׁפִּיל' וְכוּ'. - וְכֵן הַלְלוּיָהּ וְכוּ'.

סח.

(ח"א פב)

מִשָּׁה־רַבְּנִי, כָּל מַה שֶׁעָלָה לְמַעְלָה יוֹתֵר עֲלִיוֹנָה, מְצָא שָׁם אֱלֹקִים, כְּמוֹ שְׂכָתוֹב (שמות יט, ג): "וּמִשָּׁה עָלָה אֶל הָאֱלֹקִים".

כי בגשמיות אנו רואים: שיש אדם שהוא למטה בדחקות, אזי הוא עובד השם ומכיר אותו. וכשנתעלה למעלה, שנתעשר, אזי שוכח בהקדוש־ש־ברוך־הוא וכו'.

והדבר תמוה: כי אדרבא, כל מה שאדם נתעלה ביותר, בודאי הוא יותר קרוב לאלקות, כי כל הטוב הוא אלקות, כמו שכתוב (תהלים קמה, ט): "טוב ה' לכל". ואנו רואים בהפך: כשאדם בא בעשירות, בטוב, אזי שוכח בהקדוש־ש־ברוך־הוא.

ותדע: שזה בחינת (בראשית כז, א): "ותכהין עיניו מראת" - מחמת שנתקרב ביותר אל האור אלקות, אזי האור מכהה עיניו ומזיק לו - כמו כשאדם מסתכל בעצם השמש, אור השמש מזיק לעיניו.

אבל יש בחינת 'סגול' וכו', שזהו בחינת (שמות לג, כב): "ושכתי כפי עליך" - כי בלא זה, היה עצם אור הכבוד מזיק למשה, כמו שכתוב (שם שם, כ"ג): "כי לא יראני האדם וחי, וראית את אחורי".

ובריאות אביו ואמו. [הרב מטשעהרין ז"ל ציין למדרש הנ"ל].

"ועתה שא נא בליך" (בראשית כז, ג)

ע.

(ח"א רעח)

דע: שעל 'חליף טוב', יכולין לראות כל 'כלים' של הבית־המקדש, איזה פנים יש להם.

וזה שכתוב כשאמר יצחק לעשו, שיבדק הספין וישחט יפה: "שא נא בליך" (בראשית כז, ג - ופרש"י; ובראשית־רבה' סה, יג) - רמז על 'כלים' של בית־המקדש, שהם נראים על הספין היפה.

וכן איתא במדרש (שם): "כליך, זה בבבל, שנאמר (דניאל א, ב): 'ואת הכלים הביא בית אוצר אלקיו'". נמצא: ש"כליך" מרמז: על 'כלים' של בית־המקדש.

[ספר־המדות, ראיה ח"ב יא; שוחט ח"ב ד: ה'זכיר הראות, יכולין לראות על החלפים של השוחטים, את הכלי בית־המקדש].

"ויאמר: הנה נא זקנתי לא ידעתי יום מותי" (בראשית כז, ב)

"ועשה לי מטעמים כאשר אהבתי" (בראשית כז, ד)

"מפוקדין דעשה" (תקוני־זוהר נא, נב, נה).

עא.

(ח"א צג)

כל העושה משא־זמתן באמונה, מקיים מצות עשה של "ואהבת" (דברים ו, ה), שהיא 'שרש לכל מצוות־עשה', כמו שכתוב בתקונים (תקוני־זוהר נא, נה): על פסוק

אמר רבי יהושע בן קרחה: הגיע אדם לפרק אבותיו, קדם לה' שנים, ולאחר חמט שנים - ידאג מן המיתה. שכן יצחק אמר: אם לטניו של אבא אני מגיע, עד עכשו מתבקש לי [יש לי צדון הרבה שנים לחיות, מן שלא הגעתי לטנותי. ור"י] אם לטנים של אמי אני מגיע, "ויאמר אליו: הנה נא זקנתי לא ידעתי יום מותי" [ששנה היתה קב"ז שנים, ויצחק היה באותו העת קב"ג שנים]. (בראשית־רבה' סה, יב)

סט.

(ספר־המדות, טבע ח"ב א)

בריאות הגוף וחיינו וטבעו של אדם - הכל הולך לפי טבע וחיי

(בראשית כז, ד): "ועשה לי מטעמים כאשר אהבתי" - "מפקודין דעשה" [דאיתייהבו מאהבה].

עב.

(ח"ב ה, יד)

ה'חמשה חושים' של ה'מוח', כלם נמצאים בבחינת 'ראשיהשנה', שהוא בחינת 'ראש ומחין' - כי יש חמשה חושים בהמוח: א) ראייה. ב) שמיעה. ג) ריח. ד) טעם. ה) משיש. - וכלם נמשכין מהמוח.

'חוש הטעם' - זה בחינת (בראשית כז, ד): "ועשה לי מטעמים כאשר אהבתי", "מפקודין דעשה" (תקוני-זחר נא. נב. נה.), היינו: מה שהשם יתברך טועם בראשיהשנה כל המעשים טובים של ישראל.

'חוש הראייה' וכו'. - 'חוש השמיעה' וכו'. - 'חוש הריח' וכו'. - 'חוש המשיש' וכו'. - נמצא: שב'ראשי השנה' הוא 'תקוני-המחין'.

עג.

(ח"ב פג)

על-ידי 'תקוני-הברית' וכו' - נעשה ב'ן חורין' וכו' וכו' - ונתבטל העצבות והליצנות הבאים ממרה-שחרה וכו', על-ידי 'יצרה טוב', שהוא בחינת (קהלת י, יב): "לב חכם לימינו".

וב'מין' הזה - מקים הנופלים לאהבות וליראות רעות, לאהבות ויראות קדושות וכו'.

ואז יכול הלב להתלהב בלמוד-התורה, ב'שלהובין דרחימותא'. ו'מים רבים'

שהם 'אהבות ויראות היצוניות', אי אפשר להם לכבות 'התלהבות' הזאת, בבחינת (שיר-השירים ח, ז): "מים רבים לא יוכלו לכבות את האהבה".

וה'שכינה' היא מכסה בכנפיה על דמהון של ישראל ב'אהבה' הזאת - שלא ישלטו עליהם "זרע מרעים" (ישעיה א, ד), שהם בחינת (בראשית ז, ז): "מי המבול" - (תקוני-זחר נא.).

וזה (ברכות יב:): "העובר עברה ומתבייש בה, מוחלין לו", כי "על כל פשעים תכסה אהבה" (משלי י, יב), כי על-ידי ה'בושה' נשפך דמו (בבא-מציעא נח:). ואז השכינה מכסה דמו באהבה כנ"ל, בבחינת "כפוי דם" (ויקרא יז, ג). ועל-ידי 'כפוי' הזאת, נתכסה כל פשעיו ממילא.

וכשהקדוש ברוד-הוא רוצה לטעם מ'מצוות-עשה' של איש ישראלי שהוא צדיק - אזי היא בחינת "איבר מן החי שהוא אסור באכילה" (בראשית ט, ד; דברים יב, כג), וצריך 'שחיטה' להתירה.

על-כן צריך שיבא עליו 'בושה' שהיא 'שפיכות-דמים' - בחינת 'שחיטה' שהיא מטהרת ה'איבר מן החי'.

ואזי יוכל השם יתברך לטעם מהמצוות-עשה שלו, בין 'מצוות-עשה' אחת, בין מצוות רבות - כי ה'מצוות' נקראים 'מטעמים', כמו שכתוב (בראשית כז, ד): "ועשה לי מטעמים כאשר אהבתי", "מפקודין דעשה" (תקוני-זחר נא. נב. נה.).

וכשנשפך דמו על-ידי ה'בושה' כנ"ל - אזי צריך לשמור, שלא יינקו ממנו החיצונים הידועים שרוצים לינק מזה

”וַתִּקַּח רַבֵּקָה אֶת בְּגָדֵי עֵשָׂו בְּנֵה הַגָּדֹל
הַחֲמֹדֹת אֲשֶׁר אֵתָהּ בְּבֵיתָ, וַתִּלְבַּשׁ אֶת
יַעֲקֹב בְּנֵה הַקָּטָן” (בראשית כז, טו)

עה.

(לקוטי-הלכות, גנבה ג, וז)

יעקב עשה מטעמים לאביו, והתלבש את
עצמו ב”בגדי עשו החמדות” (שם
שם, טו), עד שקבל את הברכות מאביו בגנבה.

כי ‘יעקב’ - הוא בבחינת פנים-דקדשה,
שהוא בחינת כלליות השבעים פנים
של תורה, בבחינת (תהלים כד, ו): “מבקשי
פניו יעקב סלה”.

והתלבשות יעקב בבגדי עשו - זה בחינת
התלבשות השבעים פנים
של תורה, ב’ספורי-מעשיות’.

כי ה’מעשיות’ שמספרין - זהו בחינת
‘עשיה’, שהוא בחינת עשו, שהוא
לשון עשיה, כמו שפרש רש”י (בראשית כה,
כה): “שעל-שם-זה קראוהו עשו” - שהיה
עשוי ונגמר בשערות” וכו’, כי על שם זה
נקראין ‘מעשיות’, לשון עשיה’.

אבל ‘ספורי-מעשיות’ של הצדיקי-אמת,
שמלבש בהם השבעים פנים של
תורה - זהו בחינת ‘התלבשות יעקב’ שהוא
‘כלליות התורה’, ב”בגדי עשו”, שהם
בחינת לבושין של עשיה, שהם בחינת
‘ספורי-מעשיות’, שמספרין ה’מעשה’
בלשון ה’נעשה’ בעולם-העשיה, ושם
מלבש כל השבעים פנים של תורה’.

כי “בגדי עשו שלבש יעקב אז, היו
בגדים של אדם-הראשון, שהם
כתנות עור שהלבישם השם-יתברך” (זהר
בא לט), כמו שכתוב (בראשית ג, כא): “ויעש ה’

הדם הנשפך. על-כן צריך ‘פסוי’, שהשכינה
מכסה דמהון של ישראל שנשפך ב’אהבה’
הזאת, בחינת: “כאשר אהבתי” כנ”ל - וזה
בחינת “פסוי דם”.

ובענין ‘שפיכות-דמים’ של ישראל, יש
דברים עליונים ונסתרים הרבה -
בין ‘שפיכות-דמים על-ידי בוששה’, בין שאר
‘שפיכות-דמים ממש’.

כי יש כמה וכמה נשמות נפולות - שאין
להם עליה פיאם על-ידי ‘שפיכות-
דמים’ של ישראל של אדם גדול. ולפעמים
אין להם עליה, פיאם על-ידי ‘שפיכות-
דמים ממש’.

וזה בחינת (יומא פז): “זדונות נעשין
בזכות” - שעל-ידי ה’בוששה’
ו’שפיכות-דמים’, השכינה מכסה דמהון
ב’אהבה הנ”ל.

וזה בחינת: “על כל פשעים תכסה אהבה”
- ונתהפכין הזדונות לזכיות, ונתעלו
הנשמות הנפולות, שהן בחינת ‘פשעים’ -
כי נתעלין ונתהפכין ל’זכיות’, על-ידי “פסוי
דם” - ב’אהבה הנ”ל.

”הן עשו אחי איש שער” (בראשית כז, יא)

עד.

(ח”א ח, ג-ה)

נמצא לעיל בפסוק (בראשית כה, כה): “כלו
באדרת שער”.

אלקים לאדם ולאשתו כַּתְּנוֹת עוֹר וּלְבָיִשִׁם, וְכַתְּנוֹת עוֹר" - זהו בְּחִינַת 'סְפוּרֵי־מַעֲשִׂיֹת', שֶׁהֵם 'לְבוּשֵׁי'ן שֶׁמְלַבֵּשׁ בָּהֶם ה'תּוֹרָה' שֶׁהִיא בְּחִינַת 'אָדָם'.

כִּי אַחַר הַחֲטָא שֶׁחָטְאוּ אָדָם וְחוּהָ, וְהָיָה רוּצָה הַשֵּׁם־יִתְבָּרַךְ לְהַחְזִירָם בְּתִשׁוּבָה וּלְעוֹרָרָם מִשִּׁנְתָּם, שֶׁהוּא בְּחִינַת מִיתָה שֶׁהַמְּשִׁיבֵי עֲלֵיהֶם, עַל־כֵּן עָשָׂה לָהֶם "כַּתְּנוֹת עוֹר", שֶׁהֵם רִמְזוּ לְ'סְפוּרֵי־מַעֲשִׂיֹת'.

שִׁמְעַתָּה אַחַר הַחֲטָא, בְּהִכָּרַח לְהַלְבִּישׁ כָּל הַתּוֹרָה בְּ'סְפוּרֵי־מַעֲשִׂיֹת' וְכוּ' וְכוּ' - כִּדִּי לְעוֹרָר מֵהַשָּׁנָה וְהַמִּיתָה כָּל בְּאֵי עוֹלָם, שִׁישׁוּבוּ לְהַשֵּׁם־יִתְבָּרַךְ.

כִּי חֲטָאִים הָיָה עַל־יְדֵי 'אֲכִילָה', דְּהֵינּוּ עַל־יְדֵי 'אֲכִילַת עֵץ־הַדַּעַת', שֶׁעַל־יְדֵי־זֶה אָבְדוּ ה'פָּנִים' וְנִמְשַׁךְ עֲלֵיהֶם ה'שָׁנָה', שֶׁהִיא בְּחִינַת 'מִיתָה' שֶׁנִּגְזַר עֲלֵיהֶם וְכוּ'.

וְעַל־כֵּן הִכָּרַח כִּבְיָכּוֹל הַשֵּׁם־יִתְבָּרַךְ, לְהַלְבִּישׁ לָהֶם הַתּוֹרָה בְּ'סְפוּרֵי־מַעֲשִׂיֹת', שֶׁהוּא בְּחִינַת "כַּתְּנוֹת עוֹר", כִּדִּי לְעוֹרָרָם מֵה'שָׁנָה', כִּנ"ל.

נִמְצָא: שֶׁ"כַּתְּנוֹת עוֹר שֶׁל אָדָם־הָרִאשׁוֹן", הֵם בְּחִינַת 'לְבוּשֵׁי'ן שֶׁל סְפוּרֵי־מַעֲשִׂיֹת' כִּנ"ל. וְזֶהוּ (בְּרֵאשִׁית כז, טו): "בְּגָדֵי עֵשׂוֹ הַחֲמָדָת" שֶׁלְבַשׁ יַעֲקֹב, שֶׁהוּא בְּחִינַת כָּל־לֵיֹת ה'שִׁבְעִים פָּנִים שֶׁל תּוֹרָה', שֶׁהֵם בְּחִינַת יַעֲקֹב שֶׁנִּתְלַבְּשׁוּ בְּבְגָדֵי עֵשׂוֹ, בְּבְחִינַת "כַּתְּנוֹת עוֹר", בְּ'סְפוּרֵי־מַעֲשִׂיֹת', כִּנ"ל.

וְכַל־זֶה הָיָה בְּלִיל פֶּסַח, כִּמּוֹ שֶׁאֲמָרוּ רַז"ל (תַּרְגוּם־יְהוֹנָתָן וְרַש"י בְּרֵאשִׁית כז, ט; פֶּרֶק־יְרֵבֵי־אֱלִיעֶזֶר פל"א): "שְׂאוֹתָהּ לִילָה שֶׁהִבִּיא יַעֲקֹב הַמֵּאֲכָלִים לְאֲבִיו, וְקִבַּל הַבְּרָכוֹת -

הָיָה לִיל פֶּסַח, שֶׁאֵז יֵצְאוּ אֲבוֹתֵינוּ מִמִּצְרַיִם".

כִּי 'יֵצִיאֵת־מִצְרַיִם', זֶהוּ בְּחִינַת 'הַתְּעוֹרָרוֹת־הַשָּׁנָה', כִּי ה'גְּלוֹת' נִמְשַׁל ל'שָׁנָה', כִּמּוֹ שֶׁאֲמָרוּ רַז"ל (זֶהר בְּרֵאשִׁית כח); וְכַשִּׁיּוֹצְאֵינָם מֵה'גְּלוֹת', זֶהוּ בְּחִינַת 'הַתְּעוֹרָרוֹת־הַשָּׁנָה'.

"כִּי הִקְרָה ה' אֶלְהֵיךָ לְפָנַי" (בְּרֵאשִׁית כז, כ)

"אִם לְזוּוֹגָה הַמְצִיא לָךְ, דְּכַתִּיב (בְּרֵאשִׁית כז, יב) "הִקְרָה נָא לְפָנַי הַיּוֹם", וְכַתִּיב (שָׁם שָׁם, סג): וַיִּרְא וְהָיָה גְּמִלִים בְּאֵיִם" - לְמֵאֲכָלָה עַל אַחַת כַּמָּה וְכַמָּה, "כִּי הִקְרָה ה' אֶלְהֵיךָ לְפָנַי" (שָׁם כז, כ). (בְּרֵאשִׁית־רַבָּה סה, יט)

עו.

(סְפָר־הַמִּדּוֹת, מִמוֹן ח"ב יג; נְאוּף ח"ב ט)

הַפְּרִנְסָה לְפִי הַזְיוּג. [הָרַב מִטְשַׁעְהָרִין ז"ל צִיָּן לְמַדְרַשׁ הַנ"ל; וְעֵינָן עוֹד בְּלִקוּטֵי־הַלְכוֹת, מִתְּנָה ה, מד - עַל הַמְדְרַשׁ הַזֶּה].

"הַקּוֹל קוֹל יַעֲקֹב" (בְּרֵאשִׁית כז, כב)

עז.

(ח"א כא, ז-ח)

ה'צַעֲקוֹת' שֶׁאָדָם צוֹעֵק בְּתַפְלָתוֹ וּבְתוֹרָתוֹ, כְּשֶׁנִּסְתַּלְקִין הַמַּחֲיִין בְּבְחִינַת עֵבוֹר - הֵן בְּחִינַת 'צַעֲקַת הַיּוֹלָדָת' בְּשַׁעַה שֶׁהִיא כּוֹרַעַת לִילָד, "שֶׁרְאֵמַת עֵי"ן קָלִי", כִּמְנַיִן תְּבוֹת שֶׁבְּמִזְמוֹר יַעֲקֹב' (תַּהֲלִים כ), וְאֵז מוֹלָדָת" (זֶהר פִּנְחָס רמט:).

וְכַשִּׁי אָדָם לּוֹמֵד תּוֹרָה, וְאֵין מִבִּין בָּהּ שׁוֹם חֲדוּשׁ - זֶה מַחְמַת שֶׁהַמַּחֲיִין

והשכל של התורה והלמוד הזה, הן בבחינת 'עבור'. - וזה נקרא בשם 'יעקב', כי 'יעקב' זה בחינת 'עבור', בחינת (הושע יב, ד): "בבטן עקב את אחיו". ואז צריך לצעק ה'קלין' הנ"ל.

וזה בחינת (בראשית כז, כב): "הקל קול יעקב" - כשהוא בבחינת 'יעקב', צריך לו ה'קלין' - פדי להוציא ה'מחין' בבחינת 'לדה'.

ומי שתורתו בלא הבנה בה שום הדוש - אין לדרש אותה לרבים.

כי התורה הזאת שהיא בבחינת 'יעקב', בבחינת 'עבור' - אף-על-פי שהקדוש-ברוך-הוא מתענג בה, בבחינת (שירי-השירים ב, ד): "ודגלו עלי אהבה", "אל תקרי ודגלו אלא ולגלוגו" (שירי-השירים רפה ב, טו) - אבל אין לדרש אותה כמו שהיא לרבים.

כי אין לדרש אלא דברים המבררים, כמאמר (שבת קמה: על משלי ז, ד): "אמר לחכמה אחתי את - אם ברור לך הדבר באחותך שהיא אסורה לך, אמר, ואם לאו, אל תאמרהו".

וזהו (תהלים קלה, ד): "כי יעקב בחר לו יי"ה" - כשהיא בבחינת 'יעקב', בבחינת 'עבור', בלא 'מחין' - זאת הלמוד בחר לו הקדוש-ברוך-הוא, בבחינת "ודגלו עלי אהבה" - ואין לדרש אותה לרבים.

אבל (שם): "ישראל לסגלתו" - 'ישראל' ל'אותיות ל'י רא"ש' (האריז"ל בכמה מקומות), הינו: 'התגלות המחין', 'המשכת אורי-הפנים', 'שפע אלקי', ה'מקיפין', בתוך ה'פנימי'.

וזה בחינת: "ישראל לסגלתו". "ישראל אשר בבחינת (ישעיהו מט, ג): "ישראל אשר

בה אתפאר". "בה" דיקא - שיתמשך עטרת תפארת, הינו: ה'מקיפין' הנ"ל - "בה", בתוך ה'פנימיות'. "לסגלתו" - זאת התורה יכול לדרש אותה לרבים.

עח.

(ח"א כז, ו)

על-ידי 'תקון-הברית', זכה ל'קול' - שיזדבב קול רנתו. ו'יעקב' ששמר בריתו, כמו שכתוב: "ראשית אוני" (בראשית מט, ג) - זכה ל'קול', כמו שכתוב: "הקל קול יעקב" (שם כז, כב).

עט.

(ח"ב ח, א)

נמצא לעיל בפסוק (בראשית כה, כו): "וידו אחזת בעקב עשו".

פ.

(ח"ב עט)

נמצא לעיל בפסוק (בראשית כה, יט): "ואלה תולדות יצחק בן אברהם".

"ויאמר: הגשה לי ואכלה מציד בני, למען תברכה נפשי, ויגש לו ואכל, ויבא לו יין וישת" (בראשית כז, כה) - ענין ה'בכורה' וה'ברכה' -

פא.

(ח"א מא)

ענין 'רקודין' - הנה איתא ב'עץ-חיים' (שער לח פ"ד): "ה'ברכים', הינו ה'רגלין', הם 'נצח הוד' (תקוני-זהר יז: פתח אליהו), והם 'עוקבין'. ו'עק"ב' גימטריא שתי פעמים 'אלקי"ם', שהם 'דינים' - שיש שם אחיזה לחיצונים, פידוע (זהר תולדות קלח).

לזכות לשמחת ישראל, לשמח בהשם-יתברך אשר
בחר בנו מכל העמים וכו'. ונתעורר לשמחה על-ידי-
זה, עד שנמשך השמחה לתוך הרגליו, דהינו: שמרקד
מחמת שמחה.

על-ידי-זה מגרש החיצונים הנאחזים בהרגליו, וממתיק
ומבטל כל הדינים, וזוכה לקבל כל הפרכות.
וה' התלהבות הזאת של הרקודין היא: "אשה ריח ניהח
לה".

אבל מי שמרקד ב'התלהבות היצר' - היא בחינת "אש
זרה", וחינוך ששתה, הוא בחינת: "יין המשפר", שמשם
'אחיזת החיצונים' חס-ושלום. - נמצא: 'רקודין דקדשה',
ממתיקין הדינים כמו פדיון].

"ראה ריח בני פריח שדה אשר ברכו
ה'. וינתן לה וגו'" (בראשית כז, כח)

פב.

(ח"ב ח, א)

נמצא לעיל בפסוק (בראשית כה, כז): "וידו
אחזת בעקב עשו".

פג.

(התורה "רב לכם" - בהוספות מכתב-יד
רבנו ז"ל, הנדפס בסוף הספר)

איש ישראל, אם הוא דבוק בהשם-
יתברך ובאמונתו הקדושה, אזי אינו
יכול לשלט עליו שום דין, ולא יהיה לו
שום נפילה.

אבל אם הוא נופל מאמונה - אז כל
הדינים שורין עליו. וירושלים נקרא
'אמונה' וכו', כמו שכתוב (ישעיה א, כא-כו):
"קריה נאמנה". ועל-פן כשנפל מאמונה
הנקרא 'ירושלים', ובא לידי 'כפירה' - זה
נקרא 'מחריבי-ירושלים' וכו'.

כי האמונה האמתית, אם הוא באמת - אזי
משפעת שפע ברכה וכל טוב מהשם-
יתברך על ישראל.

והפעלה להבריח החיצונים משם:
שימשיך לתוך ה'ברבים',
ה'גבורות' מ'שרש הבינה' - ואז ה'חיצונים'
בורחים משם - והוא לוקח ה'בכורה'
וה'ברכה', שזה בחינת 'ברבים' - ו'שרש'
ה'גבורות' נקרא 'יין', כידוע, וזה 'יין'
המשמח" (על-פי תהלים קד, טו).

וזה שכתוב בעקב, כשראה שהוא בחינת
'ברבים' במקום 'דין', כי שתי פעמים
'אלקיים' עם עשר אותיות, גימטריא:
'עק"ב' - אזי המשיך שרש הגבורות,
בחינת: "יין המשמח", כמו שכתוב (בראשית
כז, כח): "ויבא לו יין וישת" - שרש של
הברכה'.

נמצא: על-ידי רקודין, ששותה 'יין
המשמח', שהם שרש הגבורות
שבבינה, ונמשכין למטה בתוך הרגליו,
הינו: שמרקד - בזה מגרש החיצונים משם.
וזאת התלהבות של הרקוד, והוא: "אשה
ריח ניהוח לה" (ויקרא א; במדבר כח, ח).

אבל מי שמרקד ב'התלהבות היצר' - זה
נקרא: 'הטא של נדב ואביהוא',
שכתוב בהם (ויקרא י, א): "ויקריבו אש זרה".

"נדב ואביהוא הם נצח והוד" (שער
הגלגולים, הקדמה לג; ועוד), ו'התלהבות
שבקדשה' נקרא "יין המשמח", שעל-ידו
נמתקים ה'גבורות'. ו"אש זרה", נקרא: "יין
המשפר', 'התלהבות היצר'. ושם יש חס-
ושלום אחיזה להחיצונים "אשר לא צוה
אותם" (ויקרא שם). - וזה גם-כן 'פדיון נפש'
וכו'.

[לקוטי-עצות, שמחה יב: רקודין של מצוה - פגון
ששותה יין בשבת ויום-טוב, או ב'חתנה של מצוה, או
בשאר סעודת מצוה - ושותה במדה; וכוננו לשמים:

וְגַם אִם הוּא מֵאֲמִין בְּאֲמוּנָה שְׁלֵמָה
בְּהַשְׁמֵי-יִתְבָּרֵךְ, אֲזִי יֵרָא מֵהַשְׁמֵי-יִתְבָּרֵךְ
יִרְאֶה, וְאִזּוֹ אֵינוֹ יָכוֹל לִפְלֹ מֵהָאֲמוּנָה, כִּי
הָאֲמוּנָה הִיא לְמִטָּה.

וּכְשֶׁהִיא בְּשִׁלְמוֹתֶיהָ - אֲזִי נִשְׁפָּעִים מִמֶּנָּה
כָּל הַהִשְׁפָּעוֹת וְהַבְּרָכוֹת, כְּמוֹ
שְׁכַתוֹב (מִשְׁלֵי כז, כח): "אִישׁ אֲמוּנָה רַב
בְּרָכוֹת".

וְגַם-כֵּן [יְרוּשָׁלַיִם וּבֵית-הַמִּקְדָּשׁ] נִקְרָא 'שְׁדָה'
(בְּרֵאשִׁית כז, סג) - כִּי כְמוֹ הַ'שְׁדָה'
שֶׁגִּדְלָה בָּהּ כָּל הַתְּבוּאוֹת, וְנִלְקָטִין בָּהּ כָּל
הַפְּרוֹת - כֵּן עַל-יְדֵי הָאֲמוּנָה הַזֹּאת, כָּל
הַטוֹב.

וְ'יַעֲקֹב' נִקְרָא גַם-כֵּן 'שְׁדָה', כְּמוֹ שְׁכַתוֹב
(בְּרֵאשִׁית כז, כז-כח): "וְרִיחַ רִיחַ בְּנֵי
כְּרִיחַ שְׁדָה אֲשֶׁר בְּרָכוּ ה', וַיִּתֵּן לָדָּ" וְכוּ' -
וְכָל הַדֵּינִין מִתְבַּטְּלִין.

"וְתִירֹשׁ" (בְּרֵאשִׁית כז, כח)

פד

(ח"א כ"י)

"גְּלוֹת-מִצְרַיִם הָיָה עַל פְּגַם-הַבְּרִית"
(שְׁעַר-הַפְּנוּת פֶּסַח), וְ'פְּגַם'
הַבְּרִית' הוּא 'פְּגַם-הַדַּעַת', בְּבַחֲיִנַת (בְּרֵאשִׁית ד,
כח): "וַיֵּדַע אָדָם".

וְעַקֵּר הַמִּצְוָה בְּ'יין' - לְהוֹרוֹת: עַל 'תְּקוּן-
הַדַּעַת', בְּבַחֲיִנַת (סְנֵהֲדָרִין ע):
"בְּחִמְרָא וְרִיחָנִי פְקַחִין", וּבְבַחֲיִנַת (יוֹמָא עו:
סְנֵהֲדָרִין שָׁם): "תִּירוֹשׁ" (בְּרֵאשִׁית כז, כח) - זָכָה
נַעֲשֶׂה רֹאשׁ", הֵינּוּ: 'דַּעַת'.

פה

(ח"א כט, ח)

הַ'יין' הוּא בְּחִינַת 'צִידִין', הַתְּנַבְּרוֹת-
הַדָּמִים, בְּבַחֲיִנַת (מִשְׁלֵי כג, לא): "אֵל
תֵּרָא יין כִּי יִתְאָדָם", "שְׂאֵחֲרִיתוֹ דָּם" (סְנֵהֲדָרִין
ע).

וְעַל-שֵׁם-זֶה נִקְרָא (בְּרֵאשִׁית כז, כח):
"תִּירוֹשׁ", וְלִמְדוֹ רַז"ל מִזֶּה
(יוֹמָא עו: סְנֵהֲדָרִין ע): "זָכָה נַעֲשֶׂה רֹאשׁ, לֹא
זָכָה נַעֲשֶׂה רֹשׁ".

הֵינּוּ: כְּשֶׁ"לֹא זָכָה", שְׂאִינוֹ 'מְזַכֵּךְ' אֶת
הַדָּמִים. עַל יְדֵי זֶה "נַעֲשֶׂה רֹשׁ" -
שְׂאִין לוֹ "לָחֶם מִן הַשָּׁמַיִם" (שְׁמוֹת טז, ד).
אַבְל "זָכָה, נַעֲשֶׂה רֹאשׁ" - בְּבַחֲיִנַת 'מַחִין'.
הֵינּוּ: בְּחִינַת הַמְּשַׁכֵּת הַלְּבָנוּנִית מִן
הַמַּחִין וְכוּ'.

"וְיַעֲקֹבֵנִי זֶה פְּעַמִּים" (בְּרֵאשִׁית כז, לו)

וְחִכְמַנִּי. (תְּרַגּוּם אוּנְקְלוֹס)

פו

(ח"א א)

'יַעֲקֹב' זָכָה לְ'בְכוּרָה', "שֶׁהוּא 'רֹאשִׁית',
שֶׁהוּא בְּחִינַת 'חֲכָמָה'" (זֶהַר מִשְׁפָּטִים
קכא: תְּקוּנַת-זֶהַר ל), כְּמוֹ שְׁכַתוֹב (תְּהִלִּים קיא, י):
"רֹאשִׁית חֲכָמָה".

וְזֶה בְּחִינַת (בְּרֵאשִׁית כז, לו): "וְיַעֲקֹבֵנִי זֶה
פְּעַמִּים", וְתְרַגּוּם אוּנְקְלוֹס:
"וְחִכְמַנִּי".

פז

(ח"א י, ד)

'יַעֲקֹב' הוּא בְּחִינַת הַ'שְׁכָּל', כְּמוֹ שְׁתְּרַגָּם
אוּנְקְלוֹס (בְּרֵאשִׁית כז, לו):
"וְיַעֲקֹבֵנִי" - "וְחִכְמַנִּי".

פ.ח.

(ח"א עד)

הַמִּתְקַת־הַדִּין שֶׁל 'יִצְחָק, הוּא עַל-יְדֵי
בְּחִינַת 'יַעֲקֹב, בְּחִינַת
'דְּבוּר בְּדַעָה, דְּהִינּוּ: עַל-יְדֵי 'דִּיעַת הַתּוֹרָה.
כִּי 'יַעֲקֹב הוּא בְּחִינַת 'חֲכָמָה, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב
(בְּרֵאשִׁית כז, לו): "וַיַּעֲקֹבֵנִי זֶה פַעַמִּים", וְתַרְגָּם
אוּנְקָלוּס: "וְחֲכָמָנִי".

"וַיֵּשָׂא עֵשָׂו קְלוֹ וַיִּבֶן" (בְּרֵאשִׁית כז, לח)

אמר רבי יצחק: פורקנא ד'ישראל לא תליא אלא
בבכיה, כד ישתלמון ויכלון, בכי דמענות דבכה עשו
קמי אביו, דכתיב (בראשית כז, לח): "וַיֵּשָׂא עֵשָׂו קְלוֹ
וַיִּבֶן". ואינון דמעין, אחיתו לישראל בגלותיה.
כיון דיכלון אינון דמעין, ב'בכיה ד'ישראל' -
יפקון מגלותיה, הדא הוא דכתיב (ירמיה לא, ח):
"בבכי יבאו ובתחנונים אובילם". (זהר שמות יב:)

פ.ט.

(ח"ב ל)

כְּשָׁבָא 'סֵפֶר חֲדָשׁ' לְעוֹלָם, וְזֶה מְבַאֵר
אֲצִלְנוּ (לקוטי מוה"ר ח"א רסב): "שֵׁישׁ
חֲדוּשִׁים שְׁנַעֲשִׂין עַל-יְדֵי דְמַעוֹת" - אַזִּי אֵלוֹ
הַדְּמַעוֹת שֶׁל הַחֲדוּשִׁים, שְׁמֵהֶם נַעֲשָׂה
הַסֵּפֶר הַחֲדָשׁ - הֵם עוֹמְדִים כְּנֶגֶד גְּזֵרוֹת
הָאֲמוֹת, וּמְבַטְלֵן.

וְהַדְּבָר מְבַאֵר: כִּי "כָּל כַּחַם הִיא מִן
הַדְּמַעוֹת שֶׁל עֵשָׂו" (מְדַרְשׁ תַּהֲלִים פ;
זהר שמות יב:): - וְעַל-כֵּן כְּשֵׁישׁ אֵלוֹ הַדְּמַעוֹת
הַנִּלְ - הֵם עוֹמְדִים כְּנֶגְדָם וּמְבַטְלֵן.

וְזֶה: אוֹתִיּוֹת 'בְּכִי'ה' - רְאשֵׁי-תְבוּת (הוֹשַׁע
ב, א): "בְּנֵי יִשְׂרָאֵל כְּחֹל הַיָּם" -
'מָה חֹל הַיָּם' מִגֵּן מִן גְּלֵי הַיָּם, שְׁלֵא
יִשְׁטְפוּ הָעוֹלָם - כִּן בְּנֵי-יִשְׂרָאֵל, מִגֵּן עֲלֵיהֶם

הַבְּכִיָּה וְהַדְּמַעוֹת, כְּנֶגֶד 'גְּזֵרוֹת הָאֲמוֹת'" (זהר
פקודי רכה: - מְדַרְשׁ תַּהֲלִים פ; זהר שמות יב:), כְּנִלְ.

וְזֶה (שם): "וְהָיָה מִסְפַּר בְּנֵי יִשְׂרָאֵל כְּחֹל
הַיָּם" - 'מִסְפַּר'ר' הִינּוּ 'מִסְפַּר'ר' הַנִּלְ -
מִשָּׁם: "בְּנֵי יִשְׂרָאֵל כְּחֹל הַיָּם" - הִינּוּ:
'בְּכִיָּה וְדַמַּעוֹת' שֶׁל הַחֲדוּשִׁין שְׁבַסְפַּר, שְׁמִיגֵן
עֲלֵיהֶם כְּנִלְ.

צ.

(סְפַר-הַמִּדּוֹת, סְפַר ח"ב ד)

כְּשֶׁנֶּדְפַס אֵיזָהוּ סֵפֶר חֲדָשׁ - עַל-יְדֵי זֶה
הַבְּכִיָּה שְׁעַל-יְדוֹ נִתְחַדָּשׁ זֶה
הַסֵּפֶר, בְּבְחִינַת (תַּהֲלִים קב, י): "וַיִּשְׁקֵנִי בְּבִכֵי
מִסְכָּתַי" - הַבְּכִיָּה הַזֹּאת, נִתְגַּבֵּר כְּנֶגֶד
גְּזֵרוֹתֵיהֶם שֶׁל הָאֲמוֹת, שְׁלֵא יִתְגַּבְּרוּ עֲלֵינוּ
(מְדַרְשׁ תַּהֲלִים פ; זהר שמות יב: פקודי רכה:).

גַּם עֵקֶר כַּח מְמַשְׁלֵתָם, אֵינוֹ אֵלָא בְּבְכִיָּה
שֶׁל עֵשָׂו (שם).

וְסִימָן לְדָבָר (הוֹשַׁע ב, א): "וְהָיָה מִסְפַּר בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל כְּחֹל הַיָּם". [עֵינן הַבְּאִוֵר
בְּלְקוּטֵי-מוֹהַר"ן ח"ב ל' הַנִּלְ].

צ.א.

(ח"ב עט)

נִמְצָא לְעֵיל בְּפֶסוּק (בְּרֵאשִׁית כה, יט): "וַאֲלֵהָ
תּוֹלְדַת יִצְחָק בֶּן אֲבֵרָהם".

"וַאֲלֵהָ שְׂדֵי יִבְרָךְ אֶתְךָ וַיִּפְרֹךְ וַיִּרְבֶּךָ"
(בְּרֵאשִׁית כה, ג)

צ.ב.

(ח"א יא, ג-ה)

עַל-כֵּן 'בְּרִית' מְכַנָּה בְּשֵׁם 'שְׂדֵי', כְּמוֹ
שֶׁכְּתוּב (בְּרֵאשִׁית לח, יא): "אֲנִי אֵל"

שְׂדֵי, פְּרָה וּרְבֵה – פִּי שְׂדֵי הוּא בְּחִינַת: **”שֵׁשׁ דֵּי בְּאֻלְקוֹתַי לְכָל בְּרִיָּה”** (רש”י בְּרֵאשִׁית יז, א; בְּרֵאשִׁית-רַבָּה מו, ג).

וּכְשֵׁאִינוּ שׁוֹמְרֵי הַבְּרִית, הֵינּוּ עַל-יְדֵי ‘גְּאוֹת’ – הוּא עוֹשֶׂה לְעַצְמוֹ ‘עֲבוֹדַת-אֱלִילִים’ – הוּא מֵרָאֵה ‘שְׂאִין דֵּי לוֹ בְּאֻלְקוֹתוֹ’, עַד שְׁצָרִיךְ ‘עֲבוֹדַת-אֱלִילִים’, וְעַל-כֵּן פּוֹגֵם בְּשְׂדֵי “שֵׁשׁ דֵּי בְּאֻלְקוֹתוֹ לְכָל בְּרִיָּה”. וּכְשֵׁשׁוֹמְרֵי הַבְּרִית, הוּא זוֹכֵה לְאוֹר הַמַּאִיר לוֹ לְתִשְׁבּוּבָה.

וְשְׂמִירַת-הַבְּרִית ‘יֵשׁ בּוֹ שְׁנֵי בְּחִינּוֹת. (א) יֵשׁ מִי שְׁזוּגוֹ בְּשֵׁשֶׁת יָמֵי הַחֹל, וְאִף-עַל-פִּיכֵן הוּא שׁוֹמֵר אֶת בְּרִיתוֹ עַל-פִּי הַתּוֹרָה, שְׂאִינוּ יוֹצֵא מִדִּינֵי הַתּוֹרָה. (ב) וַיֵּשׁ מִי שֶׁהוּא שׁוֹמֵר הַבְּרִית, שְׁזוּגוֹ מְשַׁבֵּת לְשַׁבֵּת. וְהוּא בְּחִינַת: ‘יְהוּדָא-עַלְאָה’, וְ‘יְהוּדָא-תַתְּאָה’.

וְזֶה בְּחִינַת שְׂדֵי שֶׁל שַׁבָּת – “שְׂאֵמֵר לְעוֹלְמוֹ דֵּי” (תְּהִלָּה יב), שְׁעֲמִצֵּם אֶת-עַצְמוֹ מִכָּל הַמְּלָאכּוֹת, וְזֶה בְּחִינַת ‘יְהוּדָא-עַלְאָה’.

וַיֵּשׁ בְּחִינַת שְׂדֵי שֶׁל חֹל – שְׁגָם בְּחֹל יֵשׁ צְמֻצוּמִים מִמְּלָאכָה לְחַבְרָתָהּ, וְזֶה בְּחִינַת “מַט” ט – שֶׁשְׁלֹטְנוּתָהּ שֵׁשֶׁת יָמֵי הַחֹל” (תְּקוּנַיִזְזָהָר ב: וכו’).

צג.

(ח”א כג, ד-בסוף)

שְׂדֵי – הוּא בְּחִינַת בְּרִית” (זָהָר פְּנִיחַס רנז), כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (בְּרֵאשִׁית לה, יא): **”אֲנִי אֵל שְׂדֵי פְּרָה וּרְבֵה”**.

וְזֶה בְּחִינַת: **”שְׂדֵי, שְׂאֵמֵר לְעוֹלְמוֹ דֵּי”** (תְּהִלָּה יב) – דְּהֵינּוּ: שֶׁשְׂמַח בְּהַלְקוֹ, וְאוֹמֵר דֵּי לְמָה שֵׁשׁ לוֹ, וְאִינוּ מִתְּאוּהָ

יֹתֵר, שֶׁזָּהוּ בְּחִינַת ‘שְׂמִירַת תְּאוֹת-מְמוֹן’ שְׁזוֹכִין עַל-יְדֵי ‘שְׂמִירַת-הַבְּרִית’. [עֵינֵי לְקוּטֵי-הַלְכוֹת, קְדוּשֵׁינֵי ג, גִּיד].

”וְעַל חֲרָבָהּ תַּחֲיָה” (בְּרֵאשִׁית כז, מ)

צד.

(ח”א כו, ו)

”אֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל, הִיא אַחַת מִשְׁלֹשָׁה דְּבָרִים שְׁבָאִים עַל-יְדֵי יִסּוּרִין” (בְּרֵאשִׁית ה), וְעַקֵּר הַיִּסּוּרִים, הֵם הַמוֹנְעִים הַרְשָׁעִים “מוֹצְאֵי דַבַּת הָאֶרֶץ” (בְּמִדְבָּר יד, לז). – וְצָרִיךְ לְהַכְנִיעַ מִתְּחִלָּה אֶת הַרְשָׁעִים, וְלַעֲנֹשׁ אוֹתָם בְּחֲרָבָהּ וּקְטָלָהּ, וְעַל-יְדֵי-זֶה יְכוּלִין אַחֲרֵיהֶם לִילֵךְ לְאֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל.

וְכַךְ הֵזָה לְעֲנֹשׁ הַרְשָׁעִים – אִי-אֶפְשָׁר אֲלֵא כְּשֶׁמִּקְבְּלִין הַכַּח הֵזָה מֵאָדוּם, כִּי זֶה הַכַּח שְׁלוֹ, בְּבְחִינַת (בְּרֵאשִׁית כז, מ): **”וְעַל חֲרָבָהּ תַּחֲיָה”**, “וְהוּא יוֹנֵק מִמְּזַל מַאֲדִים” (זָהָר תְּצַא רַפְב).

”תִּתֵּן אֶמֶת לְיַעֲקֹב” (מִיכָה ז, ב)

צה.

(ח”א כג, א)

נִמְצָא לְעִיל בְּפָסוּק (בְּרֵאשִׁית כה, כז):
”וַיַּעֲקֹב אִישׁ תָּם יֹשֵׁב אֶהְלִים”.

צו.

(ח”א מז)

אָמְרוּ חַז”ל (בְּרֵאשִׁית כ:): **”כְּתִיב (דְּבָרִים י, יז):**
‘אֲשֶׁר לֹא יֵשֵׂא פָּנִים, וְכָתִיב (בְּמִדְבָּר
ו, כו): ‘יֵשֵׂא ה’ פָּנָיו אֵלֶיךָ. אָמַר הַקְּדוּשָׁ-

ברוך-הוא: איך לא אשא להם פנים, אני אמרתי (דברים ח, י): 'ואכלת ושבעת וברכת' - והם מדקדקין על עצמן בכזית ובכביצה".

וזהו רמז נפלא: אם ישראל מדקדקין לבלי לאכל הרבה, רק מפזית ועד כביצה - אזי הם בבחינת: 'ישא ה' פניו', ואז יש נשיאות-פנים'.

אך כשהם משקעים בתאות אכילה - אזי 'הסתרת-פנים' חס ושלום.

וזה פרוש (דברים לא, יז): "והסתרת פני והיה לאכל" - פרוש: על-ידי תאות-אכילה, הוא מסתיר פנים.

והנה "נשיאות-פנים", 'הארת-פנים', הוא בחינת 'אמת', בחינת 'יעקב', כמו שכתוב (מיכה ז, כ): "תתן אמת ליעקב".

וזהו שאמרנו: כי המשקע ב'אכילה', הוא רחוק מ'אמת' - כי הוא בהסתרת 'פנים', שהוא מדת 'אמת'.

והוא בחינת 'תפלין' - כי 'יעקב' הוא 'תפארת', כלליות הגונין, בחינת 'תפלין' הנקראים 'פאר' (ברכות יא). ועקר 'עשירות' בא מ'אמת', כמו שאמרנו חז"ל (שבת קד): "קשטא קאי" וכו'.

והנה כל העולם כלו גזון משפע של 'ארץ-ישראל' (זחר תרומה קנז).

ו'ארץ-ישראל' בעצמו, מקבל השפע מן 'אמת', שהוא מדת 'יעקב', בנאמר: "תתן אמת ליעקב". והוא מדת 'תפארת', כלליות הגונין. והוא בחינת 'שמים', 'אש ומים', שהוא גם-כן 'כללות הגונין'.

וכשאנו אוכלים 'שפע אמת' הבא דרך 'ארץ-ישראל', ולא מחמת תאוה הגשמיות - אזי הוא בבחינת 'נשיאות-פנים', ונזון ממדת 'אמת'.

וכאשר בכה אכילה זו עומד להודות ולהלל להשם - נעשה בכה זה, שתף להקדוש-ברוך-הוא לברא 'שמים וארץ', שהם בבחינת 'אמת', ואזי נעשה "שמים וארץ חדשה" (על-פי ישעיה סו, כב), כמו שאמרנו חז"ל (הקדמת הזחר ה).

כי 'שמים החדש' נעשה על-ידי 'הארת פני יעקב', וה'ארץ החדשה' נעשה על-ידי 'ארץ-ישראל' - שהולכת השפע דרך 'ארץ-ישראל'.

נמצא: שברא עכשו 'שמים ומזלות אחרים'. נמצא: שמשנה הטבע שהיה מטבע ב'מזלות הראשונים', כי עכשו נעשה 'מזלות חדשים'. נמצא: שעל-ידי 'שבור תאות-אכילה', נעשה מופתים ופלאות (עין בפנים).

צד.

(ח"א סו, ב"ג)

עקר האמת הוא, כשאין האדם נצרך לבריות, כי "בין שנצרך האדם לבריות, משתנה פניו בפרום, לכמה גונין" (ברכות ו).

כי קשה לו מאד להתפלל ברבים, וטוב ונוח לו להתפלל ביחיד, כי ברבים נופלין עליו פניות גדולות ושקרים, שעושה תנועות ושקרים בתפלתו בשביל בני-אדם, מאחר שהוא נצרך להם.

ואפלו מי שאין נצרך לבריות בשביל פרנסה, כי מתפרנס משלו, אף-על-פי-כן יש שהוא נצרך לבריות בשביל כבוד, או בשביל דבר אחר, דהינו: שיש לו תאוה של כבוד וחשיבות, וכיוצא.

וְאִזִּי יוּכַל לִפְּלֹא בְּשִׁקְרָא גְדוֹל בְּתַפְּלוּתוֹ, דְּהִינּוּ: לַעֲשׂוֹת תַּנּוּעוֹת בְּשִׁקְרָא בְּשִׁבִיל בְּנֵי-אָדָם.

וַיֵּשׁ אִישׁ כְּשֵׁר קָצֵת, וַיֵּרָא הַשֵּׁם בְּמִקְצֵת, וּמִתְבַּיֵּשׁ בְּעֵינָיו לַעֲשׂוֹת שִׁקְרָא מְגַנֵּה בְּתַפְּלוּתוֹ בְּשִׁבִיל אַחֲרִים, וּמִתְפַּוֵּן לְהַתְּפַלֵּל בְּאַמֶּת.

אָבֵל ה'אַמֶּת' הוּא הַרְבֵּה מְאֹד יוֹתֵר מִדִּי - וְגַם זֶה אֵינוֹ אַמֶּת, כִּי לֹא נִמְצָא הַרְבֵּה אַמֶּת, כִּי "הַאֶמֶת הוּא רַק אֶחָד" וְכוּ, דְּהִינּוּ: לְהַתְּפַלֵּל בְּאַמֶּת לְאַמֶּתוֹ בְּשִׁבִיל הַשֵּׁם-יִתְבָּרַךְ לְבַדּוֹ.

אָבֵל זֶה ה'אַמֶּת שֶׁל שִׁקְרָא, הוּא הַרְבֵּה מְאֹד - כִּי יֵשׁ בְּזֶה כְּמָה גּוֹנֵין וְכְמָה מֵינֵי אַמֶּת' שְׂמוּצָא לַעֲצֵמוֹ לְחַפּוֹת עַל ה'שִׁקְרָא'.

וְזֵהוּ: "כִּיּוֹן שְׂנַעְרָךְ הָאָדָם לְבְרִיּוֹת" - שְׂאֵז נּוֹפְלִים עָלָיו פְּנִיּוֹת וּשְׂקָרִים - אִזִּי "מִשְׁתַּנֵּה פָּנָיו לְכַמָּה גּוֹנֵין".

"פְּנִיּוֹ" - זֶה בְּחִינַת ה'אַמֶּת', שֶׁהוּא בְּחִינַת 'פְּנִים', בְּחִינַת (תְּהִלִּים כד, ו): "מִבְּקֵשֵׁי פָּנָיו יַעֲקֹב סִלָּה", בְּחִינַת (מִיכָה ז, ב): "תִּתֵּן אֶמֶת לַיַּעֲקֹב".

דְּהִינּוּ: שֶׁה'אַמֶּת' שְׁלוֹ, שֶׁהוּא בְּחִינַת 'פְּנִים', נִשְׁתַּנֵּה לְכַמָּה גּוֹנֵין - דְּהִינּוּ: שֵׁישׁ לוֹ כְּמָה מֵינֵי אַמֶּת' שְׂמִלְבִּישׁ בוֹ ה'שִׁקְרָא, דְּהִינּוּ: שְׂמוּצָא לַעֲצֵמוֹ אַמֶּת', שְׂכּוֹנָתוֹ בְּשִׁבִיל כָּךְ אוֹ בְּשִׁבִיל כָּךְ - נִמְצָא: שֶׁנִּשְׁתַּנֵּה ה'פְּנִים', שֶׁהוּא אַמֶּת', לְכַמָּה גּוֹנֵין - כִּי ה'עַקֵּר הָאַמֶּת אֵינוֹ אֶלָּא אֶחָד" כַּנ"ל.

וְעַל-יַדֵּי שֵׁישׁ לוֹ פִּרְנָסָה וְאֵינוֹ נִעְרָךְ לְבְרִיּוֹת - זוֹכֵה ל'אַמֶּת', בְּחִינַת עַל־מַאֲדָּאֵתִי, בְּבְחִינַת (תְּהִלִּים קמו, ה):

"אֲשֶׁרִי שָׂאֵל יַעֲקֹב בְּעִזְרוֹ שִׁבְרוֹ עַל ה' אֶלְקָיו".

כִּי כִּשׁ"שִׁבְרוֹ עַל ה' אֶלְקָיו", וְאִין נִעְרָךְ לְבְרִיּוֹת - אִזִּי "אֵל יַעֲקֹב בְּעִזְרוֹ". כִּי "אֵל יַעֲקֹב" הוּא בְּחִינַת 'אַמֶּת' - וְאִזִּי יוּכַל לְהַתְּפַלֵּל בְּאַמֶּת.

צח.

(ח"א פז)

אִי-אֶפְשָׁר לָבוֹא ל'אַמוּנָה', רַק עַל-יַדֵּי 'יִרְאַת-הָעֵנֶשׁ'. כִּי מִחֲמַת שֶׁהוּא יֵרָא מִהָעֵנֶשׁ, מֵאַמִּין שֶׁהַשֵּׁם-יִתְבָּרַךְ הוּא תַקִּיף וּבַעַל הַיְכָלָת וּבַעַל הַכַּחוֹת כָּלָם, וּמִזֵּה בָּא ל'אַמוּנָה יוֹתֵר גְּדוֹלָה.

נִמְצָא: תַּכְּף כְּשֶׁרוּצָה לִילֵךְ בְּדַרְךְ-הַיָּשָׁר - צְרִיךְ לְהִיּוֹת לוֹ 'יִרְאַה', הַנִּקְרָא 'צֶדֶק'. וּב'צֶדֶק' כְּתִיב (תְּהִלִּים ט, ט): "וְהוּא יִשְׁפֹּט תָּבֵל בְּצֶדֶק", לְפִיכָךְ מִתְעוֹרְרִין עָלָיו ה'דִּינִים'.

אִךְ כְּשֶׁבָּא אֵל ה'אַמֶּת', הֵינּוּ אֵל ה'יִרְאַה' הַנִּקְרָא 'אַמוּנָה' - אִז כָּל הַדִּינִין נִמְתַּקִּין בְּשִׂרְשׁוֹן.

וְזֵהוּ (מִיכָה ז, ב): "תִּתֵּן אֶמֶת לַיַּעֲקֹב חֶסֶד לְאַבְרָהָם".

"תִּתֵּן אֶמֶת לַיַּעֲקֹב" - הֵינּוּ: לְה'יִרְאַה', כִּי 'יַעֲקֹב' הוּא 'יִרְאַה', מְלִשׁוֹן (מִשְׁלֵי כב, ד): "עַקֵּב עֲנֹה יִרְאַת ה'".

אִז בּוֹדָאִי: "חֶסֶד לְאַבְרָהָם" - כִּי 'אַבְרָהָם' נִקְרָא: מִי שֶׁבָּא לְדַבֵּק עֲצֵמוֹ לְהַשֵּׁם-יִתְבָּרַךְ, מְלִשׁוֹן: 'אָבוֹא רָם'.

צט.

(ח"א צב)

'יַעֲקֹב' הוּא בְּחִינַת 'אַמֶּת', כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (מִיכָה ז, ב): "תִּתֵּן אֶמֶת לַיַּעֲקֹב".

ק.

(ח"א קצב)

אמת' הוא הפנים' של כל הפנים
דקדשה' בבחינות (תהלים כד, ו):
"מבקשי פניו יעקב סלה", בבחינות (מיכה ז,
ב): "תתן אמת ליעקב".

קא.

(ח"א רנא)

ודע: שאיש אמת', דהינו: שעושה
מצוות בשלמות ובכל הדקדוקים
בינו לבין קונו - יש לו פח להמשיך לעצמו
כל הצדקות.

פי הצדקה' נמשכת רק אחר האמת', פי
צדקה' הוא בחינת אמת', פי אמת'
הוא אחד', פי אחד' הוא רק אחד', פי
לפני אחד מה אתה סופר" (ספר יצירה), וכן
האמת' הוא רק אחד' וכו'.

ועל-כן "קדשא בריך הוא ואורייתא
וישראל כלא חד" (זהר אחרי עג) -
פי השם-יתברך אמת, ותורתו אמת,
וישראל אמת, וכיון שכלם אמת - הכל
אחד, פי באמת' אין בו שום שנוי, כמו
שכתוב (מלאכי ג, ו): "אני ה' לא שניתי, ואתם
בית יעקב לא כליתם" - והשנוי הוא רק
אצל המקבלים. אבל השם-יתברך אין בו
שום שנוי חסד ושלום.

וזוה בחינת 'שמש', שהוא רק פח אחד
לבד, והשנוי הוא אצל המקבלים,
כגון להתיך ולהקפות לקרר ולחמם וכו'. וזוה
בחינת צדקה', שהיא בחינת 'שמש', בחינת
אמת' כנ"ל, בחינת (מלאכי ג, ב): "וזרחה לכם
יראי שמי שמש צדקה".

וזוה שאמרו חז"ל (ברכות ו): "ביון שנצרך
אדם לבריות, פניו משתנין לכמה

גונין" - פי על-ידי הצדקה' באים כמה
'שנויים', והכל הוא רק מחמת המקבלים,
שנשתנין פניהם לכמה גונין.

יש שנשתנה פניו מחמת גדלות', באשר
שאינו ראוי לו שיצטרך לבריות. ויש
מחמת קטנות', על שהוא נצטרך לבריות
וכו', כל אחד לפי בחינתו כן נשתנין פניהם.

אבל הצדקה' שהוא בחינת אמת', בחינת
'שמש' כנ"ל, הוא רק פח אחד' לבד,
ואין בה שנוי - ועל-כן מושכת עצמה
לאמת' כנ"ל.

ויעקב' שהוא בחינת אמת', כמו שכתוב
(מיכה ז, ב): "תתן אמת ליעקב",
נאמר בו (בראשית לב, לב): "ויזרח לו השמש" -
פי 'שמש' היא בחינת צדקה' כנ"ל.

הינו: שיעקב' על-ידי האמת' - היה לו
פח להמשיך ולהזריח לעצמו כל
הצדקות', שהם בחינת 'שמש'.

וזוה: "ויזרח לו השמש" - 'לו' דיקא.
[בלקוטימוהר"ן ח"א עד: 'שמש' הוא בחינת
יעקב'. והוא בבראשית דבה סח, י; פד, יא].

קב.

(ח"ב ב, ד)

כשזוכין לבחינת תודה הלכה' - על-
ידי-זוה נתגלה 'אור-האמת'
ומאיר בה'דבור'.

פי מתחלה כשה'דמים' שוטפין על הלב,
הוא בחינת פגם-האמת', בבחינת (משלי
כט, ו): "אנשי דמים ישנאו תם".

אבל אחר-כך כשיוצאין מהצרה, שזה
בחינת תודה הלכה' - אזי מאיר
האמת', בבחינת (מיכה ז, ב): "תתן אמת
ליעקב, חסד לאברהם".

"חסד לאברהם" - הינו: 'הלכות', שהם
בחינת 'חסד', כמו
שאמרו רז"ל (כתבות צו): **"כל המונע תלמידו
מלשמשו, באלו מונע ממנו חסד" וכו'.**
ומאיר ה'אמת' ומשלים ה'דבור' - פי
עקר שלמות הדבור על-ידי
'אמת', פי "קשטא קאי" (שבת קד.).

קג.

(שיחות שאחרי ספורי-מעשיות)
'אמת' הוא בחינת **'יעקב'**. כמו שכתוב
(מיכה כ, ז): **"תתן אמת ליעקב"**.

קד.

(שיחות שאחרי ספורי-מעשיות)
ודע: שיש שני שכליות. והם בחינת
"אחור וקדם" (תהלים קלט, ה).

הינו: שיש שכל שמונע לאדם לפי הזמן,
וכל מה שנוקן ובא בימים יותר, הוא
יודע יותר, בבחינת (איוב לב, ז): **"ימים ידברו"**.
וזו ה'שכל' הוא בחינת 'אחור', שבא
ב'אחור הזמן', פי לזה השכל צריך
זמן.

אבל יש שכל שבא לאדם בשפע גדול,
במהירות גדול, בפחות מרגע. פי
הוא למעלה-מהזמן, ואין צריך שום זמן
לזה השכל.

וזו ה'שכל' הוא בחינת 'פנים'. והוא
בחינת **'יעקב'**, בחינת **'אמת'**, בבחינת
(תהלים כד, ז): **"מבקשי פניו יעקב סלה"** (עין
לקוטי-מוהר"ן ח"א כא).

הַפְּטוּת פְּרִשַׁת תּוֹלְדוֹת

"אח עשו ליעקב" (מלאכי א, ב)

א.

(לקוטי הלכות, יבום ב, ד)

התקון והצלה שאחיו מצילו [במצות יבום], הוא להכניע מלכות הרשעה, שהוא מלכות עמלק, שהוא כנגד מלכות דקדשה.

ומלכות עמלק, הוא בחינת מחית שם, כמו שכתוב (דברים כה, יט): "תמחה את זכר עמלק", ומשם אחיזתו מבחינת שבירת כלים, שהיא בחינת מחית שם, ועל כן ענשו מדה במדה: שימחה שמו וזכרו.

ומלכות עמלק, היא בחינת (מלאכי א, ב): "אח עשו ליעקב", כי הוא מזרע עשו. ועל כן מצות יבום ב'אח' - כי האח שבקדשה מציל נפשו, שלא יתגבר עליו חסושלום בחינת: "אח עשו ליעקב", שהיא מלכות הרשעה הנ"ל, שהיא מתגברת אם היה מחית שם חסושלום.

"בן יכבד אב" (מלאכי א, ו)

ב.

(ספר המדות, בנים קח)

על ידי כבוד אב, תזכה לבנים זכרים. [הרב מטשעהרין ז"ל צ"ן לפסוק הנ"ל במלאכי א, ו]: "בן יכבד אב".

"ואם אב אני איה כבודי" (מלאכי א, ו)

ג.

(ח"א עד)

תכלית כל העבודות שצריך האדם לעבד את הבורא יתברך, הוא רק כדי שיתגלה כבודו. והכבוד נתגלה על ידי החכמה, כמו שכתוב (מלאכי א, ו): "ואם אב אני איה כבודי". ואב הוא בחינת חכמה, כמו שכתוב (בראשית מא, מג): "אברך", ופרש רש"י: "אב בחכמה" (בראשית רבה צ, ג).

"פי ממזרח שמש ועד מבואו, גדול שמי בגוים, ובכל מקום מקטר מגש לשמי ומנחה טהורה. ושמי נורא בגוים" (מלאכי א, יא-יד)

ד.

(ח"א יז, ד)

להשלים פגם המזבח, פגם האכילה - הוא על ידי גרים. כי כל העבודה זרה אין להם פח, כי אם מפגם המזבח.

וזוה שכתוב (מלאכי א, יא): "בכל מקום מקטר ומגש לשמי". כי אף שהם עובדי עבודה זרה, כל פחם הוא בא מפגם חלקי המזבח. ועל כן אמר השם יתברך: "מקטר ומגש לשמי" - כי פחם הוא מהניצוץ הקדוש של המזבח דקדשה שנפל לשם.

וְעַל-יְדֵי הַגְּרִים, עַל-יְדֵי שְׂכָל אֶחָד מִשְׁלֵיךְ אַמוּנָתוֹ וְהוֹלֵךְ אַחַר אַמוּנַת יִשְׂרָאֵל - עַל-יְדֵי-זֶה מִכְּנִיעַ הָעֲבוּדָה-זֶרָה שֶׁנַּעֲשָׂה מִפְּנֵי חֻלְקֵי הַמִּזְבֵּחַ. וְאִזִּי חוֹזְרִין 'נִיצוּצֵי חֻלְקֵי הַמִּזְבֵּחַ' לְמִקְוָמָם, וְנִשְׁלַם הַמִּזְבֵּחַ.

ה.

(ח"א נו, א)

יֵשׁ אֶחָד: שְׂבֹאת־גְּלִיָּא אֵין לוֹ שׁוּם מִמְשָׁלָה, וְאִף-עַל-פִּי-כֹן בְּאַתְכֶּסְיָא וּבְהַעֲלָם גְּדוּל, הוּא מוֹשֵׁל עַל כָּל הַדּוֹר, וְאֶפְלוּ עַל כָּל צְדִיקֵי-הַדּוֹר.

כִּי כָל נַשְׁמוֹתֵיהֶם הֵם כָּלָם תַּחַת מִמְשַׁלְתּוֹ וּמַלְכוּתוֹ, וְכָלָם נִכְנָעִים וְכַפּוּפִים אֵלָיו, רַק שֶׁהוּא בְּהַעֲלָם גְּדוּל, בְּבַחֲיִנּוֹת (מִלְאֲכֵי א, יא): **"בְּכָל מָקוֹם מְקַטֵּר וּמִגֵּשׁ לְשָׁמַי"** - שְׂאֵף שֶׁהֵם עוֹבְדִים עֲבוּדַת-אֱלִילִים, עַל-כִּלְזָה, בְּהַעֲלָם גְּדוּל הֵם כָּלָם נִכְנָעִים אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְעוֹבְדִים אוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ.

[**חֲיֵי-מוֹהַר"ן נד:** אַחַר שֶׁאָמַר הַתּוֹרָה ח"א נ"ו, וְשֵׁם מִדְּבַר: "מִעֲנִין בְּחִינַת מַלְכוּת שֵׁשׁ בְּכָל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל וְכוּ', וְיֵשׁ מַלְכוּת בְּאַתְכֶּסְיָא וְכוּ', וְיֵשׁ אֶחָד שְׂאֵף עַל פִּי שְׂבֹאת־גְּלִיָּא אֵין לוֹ שׁוּם מִמְשָׁלָה אֵף עַל פִּי כֹן בְּאַתְכֶּסְיָא וְכוּ'". אַחֲרֵי-כֵן אָמַר בְּפִרוּשׁ עַל-עֲצָמוֹ: "לְכֶם נִדְמָה, שֶׁאֵין לִי מִמְשָׁלָה בִּי-אֵם עֲלֵיכֶם; בְּאֵמַת אֲנִי מוֹשֵׁל אֶפְלוּ עַל כָּל צְדִיקֵי-הַדּוֹר, רַק שֶׁהוּא בְּאַתְכֶּסְיָא"]

ו.

(ח"ב ה, ד)

לַפְעָמִים נַעֲשִׂין גְּרִים בְּכַח, וְלַפְעָמִים נַעֲשִׂין גְּרִים בְּפַעַל.

הֵינּוּ: אוֹ שֶׁנַּעֲשִׂין גְּרִים מִמֶּשׁ בְּפַעַל, שְׂבֹאִין עִבּוּ"ם וּמִתְגִּירִין. אוֹ שֶׁנַּעֲשָׂה רַק בְּכַח, שֶׁעַל-יְדֵי שְׂמַעֲלִין אַמוּנָה הַנְּפוּלָה וְנַחֲלַשׁ אַמוּנָתָם - עַל-יְדֵי-זֶה נִתְגַּלָּה לָהֶם בְּמִקְוָם שֶׁהֵם, הָאֻמוּנָה-הַקְּדוּשָׁה, וּמֵאֲמִינִים

שֵׁם בְּמִקְוָם שֶׁהֵם: שֵׁשׁ יַחִיד קַדְמוֹן יִתְבָּרַךְ, בְּבַחֲיִנַת (מִלְאֲכֵי א, יא): **"בְּכָל מָקוֹם מְקַטֵּר וּמִגֵּשׁ לְשָׁמַי"**.

ז.

(עֲלִים-לְתַרּוּפָה, עָרַב שְׂבֵת-קַדְשׁ לְךָ-לֶךְ תר"ג)

כָּל הַשְּׁלִיחוֹת וְכָל הַשְּׂטָאפֶעֱטִין [הַשְּׁלוּחִים] וְכָל הַמְּלָאכוֹת וְהַעֲסָקִים שֶׁבְּעוֹלָם, הַכֹּל בְּאֲשֶׁר לְכָל הוּא רַק בְּשִׁבִיל הַתְּכַלִּית הַנִּצְחִי. כִּי **"בְּכָל מָקוֹם מְקַטֵּר וּמִגֵּשׁ לְשָׁמַי"** (מִלְאֲכֵי א, יא). **"אֶפְלוּ"** וְכוּ', כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַז"ל (עֵינֵן מְנַחוֹת קי.).

וְשֶׁאֶפְלוּ בְּהַסְתָּרָה שְׂבֵתוֹךְ הַסְתָּרָה שְׂבֹאָה עַל יְדֵי רַבּוּי עֲוֹנוֹת מִמֶּשׁ רַחֲמָנָא-לְצַלְךָ, גַּם שֵׁם נֶעְלָם הַשֵּׁם-יִתְבָּרַךְ שֶׁהוּא הַתּוֹרָה, אֲדַרְבָּא שֵׁם דִּיקָא מִסְתָּר תּוֹרַת הַשֵּׁם מִמֶּשׁ, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב בְּסִימָן נ"ו, עֵינֵן-שֵׁם הַיֵּטֵב.

ח.

(לְקוּטֵי-הַלְכוּת, בְּרַב־תֵּשְׁתֵּר ג, לג)

וְהַכֹּלָל: שֶׁעַקֵּר הַבְּרִיאָה, וְכָל הָעֲבוּדוֹת שֶׁבְּעוֹלָם שְׂאֵנו עוֹבְדִין אוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ - הַכֹּל הוּא בְּשִׁבִיל לְגַלוֹת שְׁמוֹ יִתְבָּרַךְ בְּעוֹלָם, בְּבַחֲיִנַת **"בְּכָל מָקוֹם מְקַטֵּר וּמִגֵּשׁ לְשָׁמַי"** (מִלְאֲכֵי א, יא) - **"לְשָׁמַי"** דִּיקָא, דְּהֵינּוּ: לְגַלוֹת שְׁמוֹ יִתְבָּרַךְ בְּעוֹלָם.

ט.

(לְקוּטֵי-הַלְכוּת, תְּפִלַּת-הַמְּנַחָה ז, מד)

בְּמִדְרַשׁ-רַבָּה (עֵינֵקְרֵא-רַבָּה יח, ד): מִפְּלִיג שֵׁם בְּמַעֲלַת 'קַרְבַּן-מְנַחָה': **"וְלֹא עוֹד, אֶלָּא כָּל מִי שֶׁמְקַרֵּיב אוֹתָהּ, מַעֲלָה עָלָיו הַכֶּתוּב כְּאֵלוֹ הוּא מְקַרֵּיב מִסוּף הָעוֹלָם וְעַד סוּפוֹ, שֶׁנֶּאֱמַר (מִלְאֲכֵי א, יא): 'כִּי מִמְזֶרַח שֶׁמֶשׁ עַד מְבוֹאוֹ' וְכוּ', וְסִיפָא דְקָרָא: 'וּמְנַחָה טְהוֹרָה'".**

איזה טוב, בבחינת (מלאכי א, יא): "בכל מקום מקטר מגש לשמי".

רק שאר בני-אדם, אסורים לספן עצמן לכנס לשם - שלא יהיה נלכד שם חס-ושלום. אבל הצדיק, יכול לקבל חכמה גם מהם, בבחינת (אבות פ"ד מ"א): "איזהו חכם, הלומד מכל אדם" וכו'.

יא.

(לקוטי-הלכות, ערובי-תחומין ה, ו)

וזוה בחינת מה שאמרו רז"ל (מנחות קי - על מלאכי א, יא): "ובכל מקום מקטר מגש לשמי", "דקרו ליה אלקא דאלהיא". שאפלו העכו"ם העובדים עבודה-זרה, מודים בהשם-יתברך, רק שטועים באמונת-פוזביות ועבודה-זרה.

ומהיכן נמשך זאת? - מבחינת 'יחוד-החיצון' שאינו נפסק, שמשם נמשך חיות לכל העולמות ואפלו לאמות-העולם.

יב.

(לקוטי-הלכות, הנשר-פלים ב, א)

וזוה עקר החלוק וההבדל שבין ישראל לעכו"ם - כי גם 'חכמי-העכו"ם' רבם בכלם מאמינים בו יתברך, כמו שכתוב (מלאכי א, יד): "ושמי נורא בגוים", "דקרו ליה אלקא דאלקיא" (מנחות קי).

ובמו ששמעתי מפי רבנו ז"ל שאמר (שיחות-הר"ן רכד; חיי-מוהר"ן תכג):

"שהכמיהם חקרו בגדלתו יתברך, עד שאמרו שהוא יתברך גדול ומרום ומנשא מכל הפחשבות" וכו' וכו', כמו שהוא באמת.

אבל אין יודעין משום מצוה של תורה, כי זה אי אפשר להם להשיג בשכל-

הינו: כי בחינת 'קרבו-מנחה', שהוא 'קרפן עני', שהיא עקר התשובה - הוא נוקב ויורד עד התהום, ומגיע מסוף העולם ועד סופו, "ממזרח שמש עד מבואו".

כי כל אדם שפעולם, בכל דרגא ובכל מקום שהוא, אפלו הרחוקים מאד מאד - גם לשם מגיע התקון והעצה של בחינת 'קרפן עני', שהוא בחינת (אבות פ"ד מ"י): "אחד המרבה ואחד הממעיט" וכו'.

שבאיזה בחינת התעוררות כל-שהוא, בכל נקדה ונקדה טובה, יכולין לשוב להשם-יתברך. רק שיבטל גאותו, וירגיש שפלותו באמת, וירגיל עצמו להתפלל ולפרש שיחתו לפניו יתברך וכו'.

וזוה שמסים שם: "ולא עוד, אלא כל מי שמקריב אותה, מעלה עליו הפתוב: כאלו הוא מקריב מסוף העולם ועד סופו" וכו'.

הינו פנ"ל - כי בכל-זה גלו לנו חז"ל: שדיקא תפלה ושיחה עניה ודלה פזאת, מגעת עד אין קץ מסוף העולם ועד סופו וכו', מאחר שמתחזק מגריעות ועניות הדעת פזה, לצעק ולהתחנן עדין לפני השם-יתברך, כי זה יקר מאד אצל השם-יתברך.

והוא סוד שאי-אפשר להשיג, עד היכן רחמיו מגיעים, כל-זמן שאינו מתיאש עצמו מהצעקה ותפלה.

יג.

(לקוטי-הלכות, שבת ו, ח)

באמת: מי שהוא חכם אמתי - יכול לקבל חכמה ורמזים להתקרב להשם-יתברך, אפלו מתקף הסטרא-אחרא, ומחכמי אמות-העולם. כי בכל-מקום יש בהעלם

אנושי בשום אופן, איזה מצוה ממצוות התורה. ומחמת זה הם רחוקים מקדשת ישראל, מחמת שלא זכו להאמין בה, ובמשה עבדו.

אבל אנחנו עם קדוש, זכינו להאמין בה, ובמשה עבדו, עד שזכינו לקבל תורת-הקדושה, על-ידי משה עבדו נאמן ביתו.

וכמו-כן בכל דור ודור, אי-אפשר להתקרב אליו יתברך באמת, כי אם על-ידי 'אמונת-חכמים'. כי רק החכמים והצדיקים-אמתיים, רק הם ממשיכים לנו 'אור האמונה הקדושה', ורק על-ידם אנו יכולים להתקרב לאבינו שבשמים.

יג.

(לקוטי-הלכות, עבודת-אלילים ג, א)

על-כן כשנפגם הכסף והזהב אצלם, אזי הם נאחזין מאלו ה'גונוי-הנפולין, ועושין מהם עבודה-זרה, "אלהים אחרים" - מחמת שבשרשם, אלו ה'גונוי' הם גבוהים מאד, והם התגלות אלקותו יתברך.

וזוה שכתוב (מלאכי א, יא): **"ובכל מקום מקטר ומגש לשמי", "דקרו ליה אלהא דאלהיא"** (מנחות קי.) - כי שרש העבודה-זרה, הוא מ'ניצוצי-הקדושה' של ה'גונוי-על-אין' שנפלו אצלם.

יד.

(לקוטי-הלכות, הלואה ד, ט)

על-ידי שבירת-הלוחות, הראה משה גדל מעלת 'תורה שבעל-פה': שאין שום שלמות ל'תורה-שבכתב', כי אם על-ידי 'תורה שבעל-פה'.

כי הם עשו את העגל, ועבדו 'עבודה-זרה' ופגמו ב'אמונה'. ועקר הפגם שלהם

היה, בבחינת 'אמונה הפרטית', שהוא בחינת 'תורה שבעל-פה', שזהו הפגם של כל עובדי עבודה-זרה.

כי ב'אמונה הכללית', בחינת 'תורה-שבכתב' - הם מודים קצת בבחינת (מלאכי א, יא): **"בכל מקום מקטר ומגש לשמי" וכו'.**

טו.

(לקוטי-הלכות, אפטרופוס ג, ה)

גם בהעבודה-זרה וכפירות, יש שם איזה ניצוצות מהתנוצצות אלקותו יתברך, כמו שכתוב (מלאכי א, יא): **"בכל מקום מקטר ומגש לשמי", "דקרו ליה אלהא דאלהיא"** (מנחות קי.).

כי גם להם, הגיע איזה 'פרוץ' והתנוצצות מלמעלה, שהוא בחינת 'קול', רק שקלקלו אותו על-ידי מעשיהם-הרעים, ועל-ידי-זוה נתעו לדרכיהם הרעים.

"כי שפתי כהן ישמרו דעת, ותורה יבקשו מפיהו, כי מלאך ה' צבאות הוא" (מלאכי ב, ז)

טז.

(ח"א ב, בסוף)

'בהנים' הם בחינת 'תורה', בחינת 'נשמות', כמו שכתוב (מלאכי ב, ז): **"כי שפתי כהן ישמרו דעת ותורה" וכו'.**

יז.

(ח"א לא, ה'ז' בסוף)

צריך לאדם, להיות לו אלו שני בחינות 'ברית', הינו: שיהא 'צדיק' ו'למדן', כי "לא עם הארץ חסיד" (אבות פ"ב מ"ה). 'צדיק' נקרא על-ידי 'שמירת הברית-קדש'. ו'למדן' - על-ידי 'אסור והתר'.

וְזָהוּ (חגיגה טו: מועד-קטן יז. על מלאכי ב, ז):
"אם הרב דומה למלאך ה' צבאות"
 וכו' [יבקשו תורה מפיהו] - צריך שיהא 'צדיק'
 ו'למדן'. **"מלאך"** - זה בחינות 'למדן' וכו',
 בחינות 'מט"ט'. **"צבאות"** - "אות הוא
 בצבא דילה" (חגיגה טז. זהר פנחס רכט:), בחינות
 (זהר שם רלו): **"צדיק אות ברית"**.

ומי שהוא בבחינת 'ברית', אזי (זהר נשא
 קמב): **"חסד מתגלה בפמא דאמה"**,
 בבחינת (תהלים פט, כט): **"לעולם אשמר לו
 חסדי, ובריתי נאמנת לו"**.

ובשנתגלה ה'חסד', הינו ה'אהבה'
 וה'השתוקקות', אזי הוא
 עושה 'נפשות', הינו: שעושה 'נקדות'
 ל'אותיות-התורה'. פי 'אותיות' בלא 'נקדות',
 כ'גוף' בלא 'נפש', שאין להם שום תנועה
 ופעולה בלא 'נפש' וכו'.

וה'נקדות' הן ה'אהבה' וה'פסופין',
 בבחינות (שיר-השירים א, יא):
"נקדות הכסף". וה'פסופין' הן ה'נפש',
 בבחינות (תהלים פד, ג): **"נכספה וגם כלתה
 נפשי"**.

ולפי ה'פסופין' הן ה'נקדות'. אם בוסף
 ל'רע' - עושה ה'נקדות' רעים, ואזי
 נצטרפים ה'אותיות' ונזדווגים לעשות
 'פעלות רעות'. ואם בוסף 'לשוב בתשובה' -
 נעשה 'נקדות-טובות', הינו 'נפשות טובות',
 ומתנועעים ה'אותיות' ונזדווגים לעשות
 'פעלות טובות'.

אך כדי שתצא ה'נפש' מ'בח' אל ה'פעל' -
 צריך לדבר בפה, ה'פסופין'
 וה'השתוקקות' שהוא נכסף ומשתוקק, כמו
 שכתוב (שיר-השירים ה, ז): **"נפשי יצאה
 בדברו"** - שעל-ידי ה'דבור', יוצאת ה'נפש'
 מ'בח' אל ה'פעל'.

כי על-ידי ה'השתוקקות' - נתהוה ה'נפש'
ב'בח'. ועל-ידי ה'דבור' שהוא מדבר
 בפיו ה'השתוקקות' - נגמר ה'נפש' ויוצאה
 מ'בח' אל ה'פעל'.

וזה שאמרו רז"ל (חגיגה טו: מועד-קטן יז. על
 מלאכי ב, ז): **"אם הרב דומה למלאך ה'
 צבאות, תורה יבקשו מפיהו"** - פי
 'אותיות-התורה' הם פועלים, פי הם החיות
 של כל דבר, כמו שכתוב (תפלת שחרית):
**"ובטובו מחדש בכל יום תמיד מעשה
 בראשית"**, ו"אין טוב אלא תורה" (פרכות ה.),
 פי הם מנהיגין את כל העולם.

אך ה'אותיות' בעצמן - הם כגולם, ואין
 להם שום תנועה וחיות, ואין להם שום
 ציור.

ועל-כן יש להתורה שני פחות: "זכה
 נעשה לו סם חיים" (יומא עב: ועין
 תענית ז.) וכו'. פי כל אחד לפי מה שהוא
 נכסף, כך הוא מציר ומפרש 'אותיות'
 התורה. פי בהתורה כלול אחיזת טוב ורע,
 ו"צדיקים ילכו בהם, ופושעים יפשלו בהם"
 (הושע יד, י).

הינו: כל אחד לפי ה'פסופין' שלו, שמהם
 נעשים 'נפשות' - על-ידי-זה עושה
 'נקדות' ל'אותיות-התורה', ונצטרפו
 ה'אותיות', ונתפרשו לטוב, או להפך חס'
 ושלום. ולפי מה שנצטרפו, כך הם פועלים
 בעולם.

**ועל-כן 'אותיות-התורה', מבקשים
 להצטרף מפי צדיק, שהוא מדבר
 ה'פסופין-דקדשה' שלו, שעל-ידי-זה
 מקבלין ה'אותיות', 'נקדות', ונצטרפו לטוב.**

וזהו: **"אם הרב דומה למלאך ה'
 צבאות"** - פי הרב צריך גם-כן

שִׁיהִיָּה לֹו שְׁנֵי כַחוֹת שִׁישׁ לְהַתּוֹרָה: "סִם-חַיִּים וְסִם" וְכוּ, בְּאִפְּן שִׁיהִיָּה אֶפְשֶׁר לְהַמְתַּקְרַב אֵלָיו לְקַבֵּל כְּרִצּוֹנוֹ, "צַדִּיקִים יִלְכוּ, וּפְשָׁעִים יִכָּשְׁלוּ".

אם הוא משתוקק לעבודת השם יתברך - יוכל לקבל מהרב דרך ישרה לעבד את השם. ואם לאו, וטינא יש בלבו - יוכל גם כן למצא בהרב דבר שיקצץ בנטיעות, ויכפר בכל חסוֹשְׁלוֹם.

וְזֶה בְּחִינַת: "מְלֹאָךְ ה' צְבָאוֹת" - כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַז"ל (חגיגה טז.) עַל אַחֲרֵי: "מֵאֵי הַזֶּא, הַזֶּא מִט"ט דְּקָא יִתְבּ וְכוּ, אָמַר שְׁמַע מִנֵּה וְכוּ, רַבִּי עֲקִיבָא דְרַשׁ: ה' צְבָאוֹת שְׁמוֹ, אוֹת הוּא בְּצַבָּא שְׁלוֹ".

וְעַל-כֵּן צָרִיךְ הָרַב שִׁיהִיָּה לֹו שְׁנֵי בְּחִינּוֹת אֵלוֹ: (א) בְּחִינּוֹת "מְלֹאָךְ" - הֵינּוּ 'מִט"ט'. (ב) וּבְחִינּוֹת "ה' צְבָאוֹת". וְזֶהוּ: "דוֹמָה לְמְלֹאָךְ ה' צְבָאוֹת".

וְאִזִּי אֶפְשֶׁר לְהַנְכַּנֵּס וּנְתַקְרַב אֵלָיו: [א] לְקַצֵּץ בְּנִטְעוֹת עַל-יַדֵּי בְּחִינּוֹת "מְלֹאָךְ", כְּמוֹ אַחֲרֵי "שְׁקַצֵּץ בְּנִטְעוֹת, עַל-יַדֵּי שְׂרָאָה מִט"ט, שֶׁהוּא 'מְלֹאָךְ', שֶׁהוּא יוֹשֵׁב וְכוּ, שֶׁעַל-יַדֵּי־זֶה טָעָה וְאָמַר שֶׁהוּא רְשׁוֹת בְּפִנְיֵי-עַצְמוֹ חִסְיוֹשְׁלוֹם" (חגיגה יד.), כְּפִי. אוֹ לְכַנֵּס וְלִיצֵא בְּשָׁלוֹם, עַל-יַדֵּי בְּחִינּוֹת "ה' צְבָאוֹת", כְּמוֹ רַבִּי עֲקִיבָא.

כִּי כָּל צַדִּיק, צָרִיךְ שִׁיהִיָּה לְמַדָּן בַּתּוֹרָה, וְחָסִיד בְּמַעֲשֵׁי-טוֹבִים. כִּי אִם אֵינּוּ לְמַדָּן, אָמְרוּ רַז"ל (אבות פ"ב מה:): "וְלֹא עִם הָאָרֶץ חָסִיד". וְלְמַדָּן בְּלִבָּד, בּוֹדְאֵי אֵינּוּ כְּלוּם, כִּי אֶפְשֶׁר לְהִיטֵל לְמַדָּן, וְרַשְׁעֵי-גְמוּרָה, וְ"לֹא זָכָה נַעֲשֶׂה לֹו סִם מְוֹת", עַל-כֵּן צָרִיךְ שִׁיהִיָּה לְמַדָּן וְחָסִיד.

וְשִׁתִּי בְּחִינּוֹת אֵלוֹ - הֵם בְּחִינּוֹת: "מְלֹאָךְ ה' צְבָאוֹת".

כִּי מֵה שֶׁהוּא לְמַדָּן בַּתּוֹרָה, הוּא בְּחִינַת 'מְלֹאָךְ' שֶׁהוּא 'מִט"ט' וְכוּ - בְּחִינּוֹת (תְּקוּנַת-זֶהר ד:): "מְשֻׁנָּה, הַמְּבַדִּיל וּמַפְרִישׁ בֵּין מִיִּדְּכִין וּבֵין מִיִּדְּמִסְאָבִין, בֵּין טָמֵא לְטָהוֹר, אָסוּר וּמְתָר" וְכוּ.

וְצָרִיךְ לְהַדְמוֹת לְקוֹנוֹ, לְהִיטֵל חָסִיד בְּמַעֲשֵׁי-טוֹבִים, וְזֶה בְּחִינּוֹת: "ה' צְבָאוֹת".

אִךְ מִי שֶׁטוֹעָה וְסוֹבֵר: שֶׁבְּחִינּוֹת לְמַדָּן לְבַד הוּא הָעֵקֶר - הוּא בְּחִינּוֹת (חגיגה יד:): "אַחֲרֵי שְׁקַצֵּץ בְּנִטְעוֹת" - עַל-יַדֵּי שֶׁסָּבַר: שֶׁ'מְלֹאָךְ מִט"ט' בְּעַצְמוֹ הוּא רְשׁוֹת חִסְיוֹשְׁלוֹם.

אִךְ בְּאֵמַת: 'מִט"ט' בְּעַצְמוֹ, כְּלִי הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא - אֵינּוּ כְּלוּם, וְאֵין לֹו שׁוּם רְשׁוֹת. כִּךְ ה'תּוֹרָה בְּלֹא 'מַעֲשֵׁי-טוֹבִים' - אֵינֶה כְּלוּם, אֲדַרְבָּא "לֹא זָכָה" כו'.

וּמַחֲמַת שְׁנֵי הַבְּחִינּוֹת אֵלוֹ שֶׁצָּרִיךְ לְהִיטֵל לְהַצְדִּיק, לְמַדָּן וְחָסִיד, וְהֵם בְּחִינַת: "מְלֹאָךְ ה' צְבָאוֹת" - עַל-יַדֵּי־זֶה נִמְצָא בְּהַצְדִּיק שְׁנֵי כַחוֹת שִׁישׁ לְהַתּוֹרָה: "סִם-חַיִּים" וְ"סִם-מְוֹת". וְאֶפְשֶׁר לְהַמְתַּקְרַב אֵלָיו: [א] לְמַצֵּא בּוֹ דְּבַר שִׁיקְצֵץ בְּנִטְעוֹת, אוֹ לְכַנֵּס וְלִיצֵאת בְּשָׁלוֹם.

וְזֶהוּ: "אִם הָרַב דוֹמָה לְמְלֹאָךְ ה' צְבָאוֹת" - הֵינּוּ: שֶׁהוּא לְמַדָּן בַּתּוֹרָה, וְעוֹבֵד אֵת הַשֵּׁם, וְעַל-יַדֵּי־זֶה הוּא מְצִיר 'אוֹתִיּוֹת-הַתּוֹרָה' לְטוֹב. אִזִּי: "תּוֹרָה יִבְקָשׁוּ מִפִּיהוּ" - שִׁאוֹתִיּוֹת-הַתּוֹרָה מְבַקְשִׁין לְקַבֵּל נִקְדוּת, וְלְהַצְטִיר מִפִּיו.

הֵינּוּ: עַל-יַדֵּי שֶׁפִּיּוֹ יְדַבֵּר ה'הַשְׁתַּוְקָנוֹת וְהַכְּסוּפִיּוֹת-דְּקַדְשָׁה שְׁלוֹ; שֶׁעַל-יַדֵּי-

זה נגמרין ויוצאין ה'נפשות', ונעשין נקודות' ל'ה'אותיות', ונצטרירו ונעשין פלי לקבל טוב' - פי על-ידי ה'נקודות', נזדונו ונצטרפו ה'אותיות', פנ"ל.

וזהו: "אם הרב דומה למלאך ה' צבאות" פנ"ל - אזי בודאי 'חסד' ו'אהבה' מתגלה, ו'השתוקקות' נתגלה, שהם ה'נקודות'. אזי: "תורה יבקשו מפיהו" - אזי 'אותיות-התורה' בעצמן מבקשים ממנו שידיבר אותם, פדי שיהיה להם נקודות' ו'נפשות'.

יח.

(ח"א לג, גזו)

מי שכוּפה את יצרו, הינו שכוּפה את ימי רע' - [אזי] כשהוא מדבר עם העכו"ם או שרואה מדותיהם, אזי תקף הרע' ששוכן על ה'טוב', הינו 'אותיות-התורה', נתבטל ונופל, ו'אותיות-התורה' בולטין - אזי הוא יודע ה'תורה' שבאותו הדבר.

וזה שאמרו רז"ל (תגיגה טו: מועד-קטן יז. - על מלאכי ב, ז): "פי שפתי כהן ישמרו דעת, ותורה יבקשו מפיהו", "אם הרב דומה למלאך ה' צבאות" - הינו: שכוּפה את יצרו - אזי הוא "דומה למלאך ה' צבאות".

כמו שכתוב בזהר (לף-לף צ. - על תהלים קג, ט): "ברכו ה' מלאכיו גברי כח" - "אלין אנון דמתגברין על יצריהון" וכו'.

פי על-ידיזה שכוּפה את יצרו - אזי 'אותיות-התורה' בולטין ומצטרפין. אזי הוא בחינות (שמות כד, ז): "נעשה ונשמע" - פי עושה ובונה 'אותיות-התורה', וזוכה למשמע 'קול-התורה' מלעלא.

בודאי מזה הרב: "תורה יבקשו מפיהו" - פי בודאי יודע הוא את התורה, אפלו מ'דברים-גשמיים' הוא מלקט 'אותיות-התורה'.

וזה: "פי שפתי כהן ישמרו דעת". "כהן" - הוא בחינות 'חסד'. "ישמרו דעת" - הינו: שיתגלה על-ידי הרב הזה, ה'אהבה-שבדעת', שהוא לפי מדרגתו 'אהבה' שהוא למעלה-מהזמן, שהוא (זכריה יד, ז): "יום אחד יודע לה" וכו' (עינ בפנים).

יט.

(ח"ב פט)

ה'דעת' משדך כל השדוכים! - פי כל ה'שדוכים' הם 'שני הפכים', וה'דעת' הוא המתווד בין 'שני הפכים'. על-כן כל ה'שדוכים' שבעולם - כלם נעשים על-ידי ה'ברידעת' שיש בעולם וכו'.

והתקון לזה: שצריך שיבא להברידעת לשמע תורה מפיו, ועל-ידיזה יכול למצא השדוך שלו.

וזה אותיות 'שידוך' - ראשי-תבות (מלאכי ב, ז): "פי שפתי כהן ישמרו דעת ותורה". וזהו: "יבקשו מפיהו" - פי צריך לבקש התורה מ'פיו' דוקא, פדי להוציא ה'דעת' מבח אל הפעל פנ"ל.

ועל-כן צריך לשמע 'תורה דוקא' מפיו, אף שגם בדבורים פשוטים של ה'ברידעת', יש בהם גם-כן 'דעת', אף-על-פי-כן צריך לשמע 'תורה דוקא' וכו' - ועל-ידיזה יכולין למצא זוגו.

נ.

(ספֿר־הַמִּדּוֹת, דַּעַת ב־ג)

מִי שְׂמַחֵהוּ מִבְּלִבָּל, יִהְיֶה רָגִיל בְּ"תַפְלַת
חֶבְקוֹק הַנְּבִיא" (חֶבְקוֹק ג). גַּם 'לְמוֹד
שִׁ"ד' [שִׁפְתֵי־כַהֵן] סִגְלָה לָזֶה. גַּם 'אֲכִילַת
הַטִּים'.

[הָרַב מְטַשְׁעֵהֲרִין ז"ל: צִיָּן לְפָסוֹק הַנ"ל בְּמִלְאָכִי (ב, ז):
"כִּי שִׁפְתֵי כַהֵן יִשְׁמְרוּ דַעַת, וְתוֹרָה יִבְקָשׁוּ מִפִּיהוּ, כִּי
מִלְאָךְ ה' צְבָאוֹת הוּא"].

נא.

(לְקוֹטִי־הַלְכוֹת, בְּרַפְת־הַמְזוֹן
וּמִים־אֲחֵרוֹנִים ג, יא)

וְעַל־בֵּן נִקְרָא הַצַּדִּיק וְהָרַב־הָאֱמֶת
שְׂבִדוֹר, בְּחִינַת 'פֶּה', כְּמוֹ שְׂפָתוֹב
(מִלְאָכִי ב, ז): "כִּי שִׁפְתֵי כַהֵן יִשְׁמְרוּ דַעַת
וְתוֹרָה יִבְקָשׁוּ מִפִּיהוּ" וְכו' - כִּי אֶצֶל
הַצַּדִּיק שֶׁהוּא בְּחִינַת הַנְּקֻדָּה הַקְּדוּשָׁה, שֶׁם
שׁוֹרָה הָאֱהָבָה־דְקְדוּשָׁה, בְּחִינַת 'פֶּה'.

"תּוֹרַת אֱמֶת הִיְתָה בְּפִיהוּ" (מִלְאָכִי ב, ו)

נב.

(ח"א ח, ד)

הוּא מְגַדֵּל רַחֲמָנוֹת וְחֲנִינוֹת מִהַבּוֹרָא
יִתְבַרְךָ שְׁמוֹ - שְׂצֻמְצֻם עֲצֻמוֹ לְהִיּוֹת
הַרוּח־חַיִּים אֶצֶל הַצַּדִּיקִים, דְּהִיְנוּ: שֶׁהֵם
יִקְבְּלוּ הַרוּח־חַיִּים מִ'תּוֹרָה, וְהֵם מְמַשִּׁיכִין
רוּח־חַיִּים אֶל הַחֲסֵרוֹנוֹת, וּבָזֶה מְכַפְרִין
הָעוֹנוֹת.

וְזֶהוּ בְּחִינַת 'שְׁלִשְׁעֶשְׂרֵה מִדּוֹת' וְכו'.
וְהִינּוּ (שְׁמוֹת לז, ז): "וְאֱמֶת" - כִּי
הַצַּדִּיק מְקַבֵּל הַרוּח־חַיִּים מִ'תּוֹרָה'

שְׁנִקְרָאת (מִלְאָכִי ב, ז): "תּוֹרַת אֱמֶת הִיְתָה
בְּפִיהוּ".

נג.

(ח"א א, צב)

הַ'רְאָה' וְהַ'לֵּב', הֵם בְּחִינּוֹת 'יַעֲקֹב'
וְ'יוֹסֵף'. כִּי 'יַעֲקֹב' הוּא בְּחִינַת
'אֱמֶת' - כְּמוֹ שְׂפָתוֹב (מִיְכָה ז, כ): "תִּתֵּן אֱמֶת
לְיַעֲקֹב", וְ'אֱמֶת' הוּא בְּחִינַת 'תּוֹרָה', כְּמוֹ
שְׂפָתוֹב (מִלְאָכִי ב, ז): "תּוֹרַת אֱמֶת".
וּבְהַ'תּוֹרָה' יֵשׁ 'חֲמֻשָּׁה סִפְרִים', "כְּנֶגֶד חֲמֻשָּׁה
כְּנָפֵי רְאָה" (תְּקוּנַי־זֶהָר ע). וְ'יוֹסֵף' הוּא בְּחִינַת
'לֵב' וְכו'.

נד.

(ח"ב ב, ד)

"אֱלֹקִים" (תְּהִלִּים ג, א) - זֶה בְּחִינַת 'תּוֹרָה',
כְּמוֹ שְׂפָתוֹב (שְׁמוֹת ד, טז): "וְאֵתָה
תִּהְיֶה לוֹ לְאֱלֹקִים", וְתִרְגּוּמוֹ: "לְרַב".

וְזֶהוּ: "הוּא יִהְיֶה לָךְ לְפֶה" - שְׂבִחִינַת
'אֱלֹקִים', בְּחִינַת 'תּוֹרָה' - הוּא מְאִיר
לְפֶה, דְּהִינּוּ לְהַ'דְּבוֹר'.

כִּי הָרַב מוֹרָה דְרַךְ יִשְׂרָאֵל לְתַלְמִידָיו בְּתוֹרָתוֹ,
שְׂזֶה בְּחִינַת (יִרְמְיָה טו, יט): "אִם תּוֹצִיא
יָקָר מְזוּלָל כְּפִי תִהְיֶה".

וְהוּא בְּחִינַת 'אֱמֶת', בְּבְחִינַת (מִלְאָכִי ב, ז):
"תּוֹרַת אֱמֶת הִיְתָה בְּפִיהוּ".

נה.

(ח"ב פג)

"פֶּסַח" (שְׁמוֹת יב, יא) - "הוּא פֶּה־סַח" (שַׁעֲר־
הַכּוֹנֵנוֹת פֶּסַח), בְּחִינַת (מִלְאָכִי ב, ז):
"תּוֹרַת אֱמֶת הִיְתָה בְּפִיהוּ".

לקוטי תפלות

פרשת תולדות

מפתח התפלות

חבילה של עברות, יתן השם יתברך על עשו אדום, שהוא הגורם הראשון, לכל העונות הראשונים והאחרונים (ח"במח).

[ו] "כלו כאדרת שער", "מלא שער, בטלית של צמר"; "הן עשו אחי איש שער" - שנוצה להתגבר על כל השונאים, המתנגדים על הצדיק-אמת; ושנוצה על-ידי מצות ציצית, להמשיך ה'רוח-חיים' דקדשה, ולהכניע עשו איש שער" (ח"אח).

[ז] "וידו אחזת בעקב עשו"; "הקל קול יעקב, והידים ידי עשו"; "ראה ריח בני פריח שדה אשר ברכו ה'" - שנוצה ל'מוכית אמת', שעל-ידי תוכחתו הטובה, ימשך עלינו ריח טובה, ריח גן-עדן; ויתגבר "הקול קול יעקב" על "הידים ידי עשו", שהוא קול המוכית הראוי, בחינת 'קול השיר שלעתיד-לבוא; ושנוצה להכניע עקב עשו הרשע, 'מזונא-דגופא', תאות-אכילה; ולהגביר עליו עקב דקדשה, קדשת יעקב אבינו, 'מזונא-דנשמתא' (ח"בה).

[ח] "והקמתי את השבעה אשר נשבעתי לאברהם אביך" - שנוצה שהקדוש-ברוך-הוא

[א] "ואלה תולדות יצחק בן אברהם, אברהם הוליד את יצחק" - להמתיק גבורות יצחק - שנוצה להנצל מדינים הקשים של הסטרא-אחרא; ושנוצה לעסק בתורה, באפן שנוצה על-ידי-זה, להמתיק כל הדינים הקדושים, גבורות יצחק, שיתנהפכו לחסדים גמורים (ח"אצג).

[ב] "ולאם מלאם יאמץ", "כשזה קם זה נופל" - שנוצה שיתרום קרן ישראל, והחן והחשיבות של ישראל, ושיתבטל החן וחשיבות של העבו"ם והסטרא-אחרא (ח"אא).

[ג] "ולאם מלאם יאמץ", "כשזה קם זה נופל" - שהשם יתברך יכניע שער של ארם נפילה אחר נפילה, המה יכרעו ויפלו, ואנחנו נקום ונתעודד (ח"אנז).

[ד] "ולאם מלאם יאמץ", "כשזה קם זה נופל" - שנוצה לחזק ולגדל את האמונה הקדושה, עד שיפלו ויתבטלו כל האמונות בוזביות שבעולם, ויתוספו גרים רבים בכל עת (ח"בה).

[ה] "ויצא הראשון אדמוני", "אדום נקרא ראשון" - שנוצה שה'עונות הראשונים' של כל

יחדש ויקים השבועה אשר נשבע לאבותינו,
כאלו נשבע להם היום (ח"ב מג).

[ט] "ויגדל האיש וילך הלוך וגדל עד פי גדל
מאד" - להיות הולך וגדול בעבודת השם -
שנזפה שיהיה שכלנו "הולך וגדל", ולהוסיף
חכמה ובינה ודעת, בכל יום ובכל עת (ח"א לה).

[י] "ויגדל האיש וילך הלוך וגדל עד פי גדל
מאד" - להיות הולך וגדול בעבודת השם -
שנזפה שיהיה מחנו ושכלנו "הולך וגדול"
בקדשה גדולה (ח"א ס).

[יא] "ויגדל האיש וילך הלוך וגדל עד פי גדל
מאד" - להיות הולך וגדול בעבודת השם -
שנזפה שיהיה שכלנו "הולך וגדול", בקדשה
גדולה ובזריזות גדול (ח"א פב).

[יב] "ויגדל האיש וילך הלוך וגדל עד פי גדל
מאד" - להיות הולך וגדול בעבודת השם -
שנזפה להיות "הולך וגדול" וצומח בעבודת-
השם, על-ידי פח הגודל וכח הצומח דקדשה,
הנמשך מן האמונה הקדושה (ח"א פד).

[יג] "ויגדל האיש וילך הלוך וגדל עד פי גדל
מאד" - להיות הולך וגדול בעבודת השם -
שנזפה שיהיה שכלנו "הולך וגדול" בכל-עת,
בקדשה ובטהרה גדולה (ח"ב ח).

[יד] "ויגדל האיש וילך הלוך וגדל עד פי גדל
מאד" - להיות הולך וגדול בעבודת השם -
שנזפה שיהיה מוחנו ושכלנו "הולך וגדול" -
בתורה ובעבודת השם והשיגת אלקות (ח"ב לה).

[טו] "ועשה לי מטעמים כאשר אהבתי",
"מפקודין דעשה" - שנזפה לעשות להשם -

יתברך 'מטעמים טובים' כאשר אהבת, ממצות-
עשה (ח"ב ה).

[טז] "ועשה לי מטעמים כאשר אהבתי",
"מפקודין דעשה" - שהשם יתברך יזכר כל
ה'שפיכות דמים' שנשפכו בישראל בכלל
ובפרט, ועל-ידי-זה יטעם ה'מטעמים'
הקדושים של כל ה'מצות-עשה' (ח"ב מב).

[יז] "בעבור תברכה נפשי" - ענין ה'בכורה'
וה'ברכה' - שתמשיך עלינו טרש הבכרה
והברכה (ח"א מא).

[יח] "וישטם עשו את יעקב, על הברכה אשר
ברכו אביו, ויאמר עשו בלבו: יקרבו ימי אבל אבי,
ואהרגה את יעקב אחי" - הצילני מקלפת עשו
הרשע - שנזפה ל'תקון המשפט'; ושלל יעלה
לנו במח, 'קלפת עשו הרשע' (ח"ב ה).

[יט] "תתן אמת ליעקב" - שנזפה לבטל ולשבר
'תאות-אכילה' מאתנו לגמרי; ושנזפה על-ידי-
זה להמשיך מזונותינו ופרנסותינו מ'ארץ-
ישראל'; ושנזפה על-ידי-זה להיות נכלל במדתו
של יעקב אבינו עליו-השלוש שמדתו אמת,
ולדבר דברי אמת תמיד, ונזפה להיות 'איש
אמת', להתנהג בדרך האמת, ולא נטה מנקדת-
האמת (ח"א מז).

[כ] "תתן אמת ליעקב" - שנזפה בשלמות,
ל'מדת האמת' של יעקב אבינו עליו-השלוש
(ח"ב עט).

[כא] "וישא עשו קלו ויבך" - שנזפה שפח
הדמעות הקדושים של הצדיקים-אמתיים,
יעמדו פנגד פח הדמעות הרעות של עשו
הרשע, ויעמדו פנגד גזרות העכו"ם ויבטלו
אותם (ח"ב כה).

רבונו של עולם, האומר לעולמו די
יאמר לצרותי די. וירחם עלי
ברחמיו המרבים, ברחמיו הגדולים.

בבית הרחמים שחתרו והשיגו כל
הצדיקים האמתיים, וימתיק
ויבטל כל הדינים, מעלי, ומעל כל בני
ביתי, ומעל כל הנלוים אלי, ומעל כל
ישראל.

כי אין מי שיעמד בעדנו עתה בדור
הזה בעוקבות משיחא, באחרית
הימים האלה, בעת צרה הזאת.

כי אם פח וזכות כל השבעה רועים,
וכל הצדיקים שוכני עפר, פחם
וזכותם הגדול יגנו עלינו, וימליצו טוב
בעדנו.

ויעשו פחכמתם הגדולה, וכרחמיהם
המרבים, וימתיקו ויבטלו מעלינו
כל מיני דינים שבעולם, באפן שנוזקה
מעתה להתקרב להשם יתברך באמת.

☪ [ב] לקוטי-תפלות ח"א א ☪

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א א, 'אשרי תמימי דרך')

"ולאם מלאם יאמץ" (בראשית כה, כג)

"בשעה קום זה נופל" (רש"י)

שנוזקה שיתרומם קרן ישראל, והחן
והחשיבות של ישראל, ושיתבטל החן
וחשיבות של העכו"ם והסטרא-אחרא.

ובכן תעזרני ברחמיך הרבים, שאזכה
לתן פח למלכות-דקדושה,

☪ [א] לקוטי-תפלות ח"א צג ☪

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א עד, 'רומה על השמים')

"ואלה תולדות יצחק בן אברהם, אברהם

הוליד את יצחק" (בראשית כה, יט)

- להמתיק גבורות יצחק' -

שנוזקה להנצל מדינים הקשים של הסטרא-
אחרא - ושנוזקה לעסק בתורה, באפן שנוזקה
על-ידי-זה, להמתיק כל הדינים הקדושים,
'גבורות יצחק' - שיתפכו לחסדים גמורים

ותרחם עלי ברחמיך הרבים, ברחמיך
הגדולים, ותבטל מעלי כל
מיני דינים שבעולם. ותשמרני ותצילני
תמיד, מכל ה'דינים הקשים' הנמשכין
מסטרא-דמסאבא מזהמת-הנחש.

אנא יהוה, רחמיך רבים מאד, אל
תעשה עמי פחטאי ולא תגמל
עמי כעונותי. ועשה את אשר תעשה,
ברחמיך הרבים, ו"שמרה נפשי
והצילני", מ'דינים הקשים' האלו,
הנמשכין דרך הסטרא-אחרא.

ותרחם עלי, ותהיה בעזרי, ותתן לי
דעת ושכל דקדושה, לעסק
בתורתך באמת.

באפן שאזכה להמתיק גם כל ה'דינים
הקדושים' הנמשכין דרך
הקדושה, שהם בחינות 'גבורות יצחק',
אשר כל אלו ה'דינים הקדושים' הם
לטובה. גם אותם אזכה להמתיק,
שיתפכו לחסדים גמורים.

מכל-שכן שלא ישתלשל מהם חס-
ושלום, שום 'דינים קשים'
רחמנא-לצלן.

☪ [ד] לקוטי תפלות ח"ב ה ☪

(על-פי לקוטי מוהר"ן ח"ב ה, 'תקעו אמונה')

"ולאם מלאם יאמץ" (בראשית כה, כג)

"בשעה קם זה נופל" (רש"י)

שנזפה לחזק ולגדל את האמונה הקדושה -
עד שיפלו ויתבטלו כל האמונות פוזביות
שבעולם, ויתוספו גרים רבים בכל עת

ותעזרנו ותזכנו, ותתן לנו כח, לחזק
ולגדל את האמונה
הקדושה, בכל עז ותעצמות.

עד אשר יפלו ויתבטלו כל האמונות
פוזביות שבעולם, כלם יכרעו
ויפלו, ולכבוד שמך יקר יתנו, ותעביר
גלולים מן הארץ, והאלילים פרות
יכרתון, לתקן עולם במלכות שדי, וכל
בני בשר יקראו בשמך, להפנות אליך כל
רשעי ארץ.

ויתוספו גרים רבים בכל עת, גרי
צדק על בני ישראל עמך,
ורבים מעמי ארץ יהיו מתיידיים
ומתגירים לשמך הגדול באמת, ויאתו
כל לעבדך, ויכירו כח מלכותך, ויהיה
נעשין גרים בכח ובפעל.

ונם אותם שלא יזכו להתגיר, יפירו
וידעו בכל מקום שהם, את יקר
תפארת גדלתך.

וידעו כל באי עולם, שיש יחיד קדמון,
יתברך ויתעלה שמו לעולמי עד
ולנצח נצחים. וישתוקקו כלם לאמונתך
האמתית, וידע כל פעול כי אתה פעלתו,
ויבין כל יצור כי אתה יצרתו, ויאמר כל
אשר נשמה באפו, יהוה אלהי ישראל
מלך "ומלכותו בכל משלה".

שיתגבר על מלכות הרשעה, ואזכה
להגביר היצירה הטוב על יצירה הרע.

רבנו של עולם, הביטה בענינו וראה
בשפלותנו ובזיונו. כי כל החן
והחשיבות של ישראל עמך הקדוש נפל
בגלות המר הזה, ועמך ישראל נבזים
ושפלים בעיני העכו"ם והרשעים. וכל
החן והחשיבות נפל אליהם.

על-כן חוסה נא פרוב רחמיה, על
כבודך הגדול והקדוש, ותעלה
ותרומם ותגדל את החן והחשיבות של
ישראל בגשמיות וברוחניות.

ותבטל ותכניע את החן והחשיבות של
העכו"ם והסטרא אחרא והרשעים,
שלא יהיה להם שום חן וחשיבות לא
למעלה ולא למטה, ותרומם קרן ישראל.

☪ [ג] לקוטי תפלות ח"א נז ☪

(על-פי לקוטי מוהר"ן ח"א נז, 'שאלו רבי יוסי בן קסמא')

"ולאם מלאם יאמץ" (בראשית כה, כג)

"בשעה קם זה נופל" (רש"י)

שהשם יתברך יכניע שער של ארם נפילה אחר
נפילה - המה יכרעו ויפלו, ואנחנו נקום ונתעודד

ותמהר ותחיש לגאלנו, ותביא לנו את
משיח צדקנו. ותכניע ותשפר
ותמגר ותכלה, את שער של ארם,
נפילה אחר נפילה, ויפלו ולא יקומו,
המה יכרעו ויפלו, ואנחנו נקום ונתעודד,
"וישפן ישראל בטח בך".

☪ [ה] לקוטי תפלות ח"ב מח ☪

(על-פי שיחות-ה"ר"ן פט,
'לדבק עצמו ב"ג מדות של רחמים')

"ויצא הראשון אדמוני" (בראשית כה, כה)

'אדום' נקרא 'ראשון' (פסחים ה.)

שנזכה שיה'עונות הראשונים' של כל חבילה של עברות - יתן השם-יתברך על 'עשו אדום' - שהוא הגורם הראשון, לכל העונות הראשונים והאחרונים

רבנו של עולם, מה אומר לפניך יושב מרום, ומה אספר לפניך שוכן שחקים. אתה יודע כמה וכמה חטאים ועונות ופשעים, ופגמים גדולים ונוראים, שעשיתי מעודי עד היום הזה, עד אשר נעשו מהם כמה וכמה חבילות חבילות של עברות.

ואתה לבד יודע כל עברה ועברה, איך נגררה ונמשכה מהעברה הראשונה השיכה אליה, וכן מעברה לעברה הסמוכה לה, עד אשר נעשית חבילה של עברות.

ובעונותי-הרבים חזרתי ומחדש עברה, שהיא ראשונה לחבילה שניה - פי על-ידה חזרו ונמשכו ונגררו כמה וכמה עברות, ועברות מעברות, רחמנא-לצלן, עד שחזרה ונעשית חבילה שניה של עברות.

ובן עשיתי כמה פעמים, עד אשר "השתרגו עלו על צוארי" חבילות חבילות של עברות.

רבנו של עולם, רבנו של עולם, רבנו דעלמא כלא, מי כמוך מרבה להטיב, מי כמוך רב להושיע, רב סליחות ובעל הרחמים.

עשה למענך, וסלח לנו, ומחל לנו, וכפר לנו, כל העונות הראשונים שבכל חבילה וחבילה, ותעביר ראשון ראשון, באפן שכל העונות הנשארים שבכל חבילה וחבילה, ישובו אליך, ולא יקטרגו עוד עלינו כלל.

ואתה תרחם עלינו, ותחזר ותתן אותם, על ה'ראשון לעונות ראשונים', שהוא 'עשו' הוא 'אדום', אשר אנחנו בגלות אצלו.

אשר הוא הגורם הראשון לכל העונות הראשונים והאחרונים, על-ידי עצם הגלות המר שמתגבר עלינו בכל יום, אשר "כשל כח הסבל".

אשר כמעט בכל יום, מוציאין הדמים מקרב עמך ישראל, על-ידי רבוי המסים וארנוניות, והנתינות שונות, והגזילות, והשחדים, שמוציאין מעמך ישראל, אשר זאת היא בעוכרנו.

כי על-ידי-זה באנו לכמה וכמה עונות, כאשר הודעת לנו על-ידי חכמך הקדושים.

"זכור רחמך יהוה וחסדיך פי מעולם המה. אל תזכר לנו עונות ראשונים, מהר יקדמונו רחמך פי דלוננו מאד. אתה יהוה לא תכלא רחמך ממני, חסדך ואמתך תמיד יצרוני. יהיו לרצון

אמרי-פי והגיון לבי לפניך, יהוה צורי וגואלי".

למלאת כל החסרונות שחסר לנו בגשמיות וברוחניות, בגוף ונפש.

ותאחו בכנפות הארץ ותנער רשעים ממנה. ותשבר ותמגר ותכניע ותשפיל, את "איש צר ואויב", הוא "עשו איש שער", ותוציא בלעז מפיו.

❁ [זו] לקוטי-תפלות ח"א ח ❁

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א ח, 'ראיתי מנורת זזהב)

"כלו באדרת שער" (בראשית כה, כה)

"מלא שער, בטלית של צמר" (ר"י)

"הן עשו אחי איש שער" (בראשית כז, יא)

שנזכה להתגבר על כל השונאים, המתנגדים על הצדיקי-אמת - ושנזכה על-ידי מצות ציצית, להמשיך ה'רוח-חיים' דקדשה, ולהכניע "עשו איש שער"

אנא יהוה, עשה עמנו למען שמך, ולמען הצדיקים האמתיים, ותמשיך עלינו כח וגבורה מהם ברחמיך, לחיותינו ולאמצנו לזכות אותנו, לזכות בכח הצדיק-האמת, להתגבר על כל השונאים המתנגדים על האמת.

ותשבר ותכניע, את כל הצנורות של הרשעים, שהם המדות-רעות שהתגברו עליהם, ועל-ידי-זה תשפיל הרשעים עדי ארץ, ולא יהיה להם שום כח להתגבר עלינו חס-ושלום, "ולא תעשינה ידיהם תושיה, יבשו ויבהלו מאד כל אויבי ישובו יבשו רגע".

ותעזרנו לקים מצות ציצית בתקונה בשלמות. בכל פרטיה ודקדוקיה ותרי"ג מצות התלויים בה, ובכונה שלמה פראוי, ובלב טוב ובשמחה גדולה.

באפן שנזכה להמשיך ה'רוח-חיים' דקדשה, על-ידי מצות ציצית,

❁ [זו] לקוטי-תפלות ח"ב ח ❁

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"ב ח, 'תקעו תוכחה')

"וידו אחזת בעקב עשו" (בראשית כה, כו)

"הקל קול יעקב, והידיים ידי עשו" (בראשית כז, כב)
"ראה ריח בני בריח שדה אשר ברכו ה'" (בראשית כז, כז)
שנזכה ל'מוכיח אמת', שעל-ידי תוכחתו הטובה, ימשיך עלינו ריח טובה, ריח גן-עדן, שכל מעשינו הרעים יתהפכו לזכיות ויעלו ריח טוב - ויתגבר "הקול קול יעקב" על "הידיים ידי עשו", שהוא קול המוכיח הראוי, בחינת 'קול השיר שלעתיד-לבוא' - ושנזכה שיקים: "וידו אחזת בעקב עשו", שנזכה להכניע עקב עשו הרשע, שהוא 'מזונא-דגופא', 'תאות-אכילה' - ולהגביר עליו עקב דקדשה, 'קדשת יעקב אבינו', שהוא 'מזונא-דנשמטא'

בשופר ארים קולי ואקרא, רבנו של עולם, אדון יחיד, מושל בכל, חוס וחנונו ברחמיך הרבים, ושלה לנו מוכיח טוב וראוי והגון, 'מוכיח אמת' שיהיה ראוי להוכיח את עמך ישראל באמת.

שיהיה ראוי להוכיחנו ב"תוכחת מגלה מאהבה מסתרת".
"יהלמני צדיק חסד, ויוכיחני בתוכחתו הטובה, בתוכחה של משה רבנו עליו-השלום.

אֲשֶׁר עַל-יְדֵי תוֹכַחְתּוֹ הַטּוֹבָה, יוֹסִיף
וַיִּתֵּן רִיחַ טוֹב בְּנִשְׁמוֹתֵינוּ,
וַיַּחֲזֵק וַיֵּאמֶץ אֶת נִשְׁמוֹתֵינוּ עַל-יְדֵי
תוֹכַחְתּוֹ הַטּוֹבָה. וַיִּתְחַזְּקוּ וַיִּתְאַמְצוּ
וַיִּתְגַּבְּרוּ נִשְׁמוֹתֵינוּ עַל-יְדוֹ, בְּכַח גְּדוֹל
דְּקִדְשָׁהּ.

וְתִשְׁפִיעַ עַל הַמוֹכִיחַ הָאֱמִתִּי, 'קוּלוֹ
שֶׁל מֹשֶׁה', שֶׁהוּא 'קוּל הַשִּׁיר
שִׁיתְעַר לַעֲתִיד', שֶׁהוּא "שִׁיר פְּשוּט,
כְּפוּל, מְשֻׁלָּשׁ, מְרַבֵּעַ", הַכְּלוּל בְּשִׁמְךָ
הַגְּדוֹל וְהַקְּדוֹשׁ, שֶׁהוּא 'שִׁיר שֶׁל חֶסֶד',
שִׁיתְנַגֵּן לַעֲתִיד עַל שְׁבַע־יָמִים וְשָׁנִים נִימִין,
בְּעֵת שִׁיגִיעַ קְבוּל שְׁכָרְךָ שֶׁל הַצְּדִיקִים
לַעֲתִיד. אֲשֶׁרֵי אֶזֶן שִׁיזְכֶּה לִשְׁמַע 'קוּל
הַשִּׁיר' הַזֶּה.

רַחֵם עָלֵינוּ בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים, וְתֵן לָנוּ
מוֹכִיחַ כָּזֶה, שְׁיוּכַל לְהוֹכִיחֵנוּ
בְּקוּל הַשִּׁיר הַזֶּה. וַיִּקְיֵם בְּהַמוֹכִיחַ הָאֱמִתִּי
מִקְרָא שְׁפָתוֹב: "קְרָא בְּגֵרוֹן אֶל תַּחֲשֶׁךְ,
כְּשׁוֹפֵר הָרֶם קוּלְךָ".

וְנִזְכֶּה שִׁיעוֹרֵר וַיִּגְלֶה וַיִּמְשִׁיךְ עָלֵינוּ,
הַ'קוּל הַמְשֻׁקָּה אֶת הַגֶּן-עֵדֶן',
שֶׁהוּא "הַנֶּהָר הַיּוֹצֵא מֵעֵדֶן לְהַשְׁקוֹת אֶת
הַגֶּן", שֶׁהוּא 'קוּל הַשִּׁיר הַקְּדוֹשׁ' הַזֶּה,
שִׁיתְעַר לַעֲתִיד בְּעֵת שֶׁתַּחַדֵּשׁ אֶת עוֹלָמְךָ
בְּחֶסֶדְךָ הַטּוֹב, כְּמוֹ שְׁפָתוֹב: עוֹלָם חֶסֶד
יִבְנֶה. אֲשֶׁר עַל-יְדֵי הַ'קוּל' הַזֶּה, גְּדֻלִּים
כָּל הַ'רִיחוֹת טוֹבוֹת', וְכָל הַ'יִרְאוֹת
הַקְּדוֹשׁוֹת'.

וּבְכֵן תְּרַחֵם עָלַי בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים
וּבְחֶסֶדְךָ הַגְּדוֹלִים, וְתִזְכְּנוּ לְבַטֵּל

וּלְשַׁבֵּר 'תְּאוֹת-אֲכִילָה' לְגַמְרֵי בְּאֵמֶת.
וְאִזְכֶּה לְהַכְנִיעַ 'מְזוֹנָא-דְּגוּפָא', וּלְגַבֵּר
וּלְחַזֵּק וּלְאַמֵּץ בְּכָל עֵז וְתַעֲצוּמוֹת 'מְזוֹנָא-
דְּנִשְׁמָתָא'.

רַבּוּנוּ שֶׁל עוֹלָם, אַתָּה יוֹדֵעַ גְּדֻלַּת
חֲלִישוֹת נִשְׁמוֹתֵינוּ, אֲשֶׁר נֶחְלָשׁוּ
מְאֹד מְאֹד בְּעוֹנוֹתֵינוּ הַרְבִּים וְהַעֲצוּמִים
מְאֹד, עַד אֲשֶׁר כָּל מְשַׁכְּבֵנוּ נִהְפָּךְ
בְּחֻלְיֵינוּ, אֲשֶׁר אֵי-אֶפְשֶׁר לְהַעֲרִיךְ וּלְסַפֵּר
כָּלֵל, עַד אֲשֶׁר "כָּשֵׁל כַּח הַסֶּבֶל".

מְלֵא רַחֲמִים בְּכָל-עֵת, חוֹסֶה עַל נַפְשֵׁנוּ
וְרוּחֵנוּ וְנִשְׁמוֹתֵינוּ, וְחַזְּקֵם וְאַמְצֵם
בְּיִרְאַתְךָ הַקְּדוֹשָׁה. וְתִשְׁפִיעַ עֲלֵיהֶם,
וְתִשְׁקֵם מִשְׁקִיא דְּגַנְתָּא-דְּעֵדֶן.

וְתִמְשִׁיךְ עֲלֵיהֶם רִיחַ טוֹבָה, 'רִיחַ גֶּן-
עֵדֶן', עַד אֲשֶׁר כָּל מַעֲשֵׂינֵנוּ
הַרְעִים כָּלֵם יִתְהַפְּכוּ לְזָכוֹת בְּחֶסֶדְךָ
הַגְּדוֹל, וַיַּעֲלוּ 'רִיחַ טוֹב' לְפָנֶיךָ.

כְּמוֹ שְׁפָתוֹב: "נִרְדֵי נָתַן רִיחוֹ". וְאָמְרוּ
רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרוֹנָם לְבִרְכָה: "עֲזֹב לֹא
נֵאמַר, אֶלָּא נָתַן".

וַיִּקְיֵם בְּנוֹ מִקְרָא שְׁפָתוֹב: "יְרוּיֵן מִדְּשָׁן
בֵּיתְךָ, וְנַחֵל עֵדְנִיךָ תִּשְׁקֵם".

וְתַעֲזָרְנוּ לְהַכְנִיעַ וּלְשַׁבֵּר וּלְבַטֵּל, 'עֶקֶב
דְּסִטְרָא-אֲחֵרָא', 'עֶקֶב שֶׁל
עֲשׂוֹ הַרְשָׁע', שֶׁהוּא 'תְּאוֹת אֲכִילָה
וּשְׁתִּיָּה', 'מְזוֹנָא-דְּגוּפָא'.

וּלְהַגְבִּיר עָלָיו 'עֶקֶב דְּקִדְשָׁה', שֶׁהוּא
קִדְשַׁת 'יַעֲקֹב אָבִינוּ' עָלָיו-
הַשְּׁלוֹם, שֶׁהוּא "עֶקֶב עֲנֹה יִרְאת יְהוָה".
שֶׁהוּא 'מְזוֹנָא-דְּנִשְׁמָתָא'.

וְתִהְיֶה כָּל אֲכִילָתִי וְשִׁתִּיתִי, בְּשִׁבְלֵי
 קִיּוֹם הַנֶּפֶשׁ לְבַד, כְּמוֹ שְׁכַתוֹב:
 "צַדִּיק אוֹכֵל לְשִׁבְעַ נֶפְשׁוֹ".

וְתִתְנַבֵּר וְתִתְחַזַּק אַמוּנַת חַדוּשׁ-
 הָעוֹלָם, עַד שְׁנִזְכֶּה לְחַדוּשׁ-
 הָעוֹלָם שְׁלֵעֲתִיד, וְיִתְנַהֵג כָּל הָעוֹלָם כְּלוֹ,
 עַל-יְדֵי הַשְּׁגָחָה וְנִפְלְאוֹת לְבַד, שֶׁלֹּא
 בְּדַרְךְ-הַטְּבַע כְּלָל.

וְיִתְעַר שִׁיר חֲדָשׁ בְּעוֹלָם, שִׁיר שֶׁל
 נִפְלְאוֹת, וְ"יִפְצְחוּ הָרִים רִנָּה".
 וְתִכְנִיעַ אֶת 'עֶקֶב דִּסְטְרָא-אַחְרָא, שֶׁהוּא
 'עֶקְבוֹ שֶׁל עֲשׂוֹ הָרָשָׁע'.

וְיִתְנַבֵּר וְיִתְעַלֶּה וְיִתְחַזַּק וְיִתְאַמֵּץ
 "הַקּוֹל קוֹל יַעֲקֹב", עַל
 "הַיָּדִים יְדֵי עֲשׂוֹ". וְיִקְיָם מִקְרָא שְׁכַתוֹב:
 "וַיְדוּ אוֹחֲזֹת בַּעֲקֹב עֲשׂוֹ".

וְיִמְשֹׁךְ עָלֵינוּ "הַנְּהַר הַיּוֹצֵא מֵעֵדֶן
 לְהַשְׁקוֹת אֶת הַגֶּן", וְעַל-יְדֵי-זֶה
 נִזְכָּה לְהַעֲלוֹת 'רִיחַ טוֹב' לְפָנֶיךָ.

תָּמִיד. וְאַזְכָּה לְהַתְפַּלֵּל בְּכּוֹנֵה גְדוּלָה,
 וּבְמִסִּירוֹת-נֶפֶשׁ, וּבְכַח גְדוּלָה.

וְתַעֲזָרְנִי וְתוֹשִׁיעֵנִי, שְׁאַזְכָּה לְהַכְנִיס
 כָּל הַכַּחוֹת שְׁבַקְרָבִי, בְּתוֹךְ
 דְּבוּרֵי הַתְּפִלָּה, בְּאִפְן שְׁאַזְכָּה לְהַגְבִּיר אֶת
 הַתְּפִלָּה שֶׁהִיא 'מְלֻכּוֹת-דְּקָדְשָׁה', עַל
 'מְלֻכּוֹת-הָרָשָׁע'.

וְיִהְיֶה נַעֲשֶׂה תָּמִיד, יַחֲוֹד קִדְשָׁא-בְּרִיךְ-
 הוּא וְשְׂכִינְתִּיהָ, עַל-יְדֵי
 תְּפִלוֹתֵינוּ, יַחֲוֹדָא שְׁלִים בְּתַכְלִית
 הַשְּׁלֵמוֹת.

וְתִזְכֹּר וְתִקְיָם אֶת בְּרִיתְךָ אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתָּ
 לְאַבוֹתֵינוּ כִּיּוֹם הַזֶּה, וְתַחֲדָשׁ
 הַשְּׁבוּעָה אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתָּ לָהֶם, כְּאִלוֹ הַיּוֹם
 נִשְׁבַּעְתָּ לָהֶם. וְתִרְחַם עָלֵינוּ וְתִמְהַר
 לְהוֹצִיאֵנוּ מִהַגְלוֹת הָאָרוֹךְ הַמֵּר הַזֶּה,
 וְתִגְאָלְנוּ גְאֻלַּת עוֹלָם "לְחַבֵּר אֶת הָאֵהָל
 לְהִיּוֹת אֶחָד".

⊗ [ט] לְקוּטֵי-תְּפִלוֹת ח"א לַהּ ⊗

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א לַהּ, 'אֲשֶׁרֵי הָעַם זִרְקָא')

"וַיִּגְדַּל הָאִישׁ וַיִּלְךְ הַלּוֹךְ וַיִּגְדַּל עַד כִּי גָדַל מְאֹד"
 (בְּרֵאשִׁית כו, יג) - לְהִיּוֹת הוֹלֵךְ וַיִּגְדַּל בְּעִבּוּדַת-הַשֵּׁם
 שְׁנִזְכֶּה שִׁיְהִיָּה שׁוֹכְלֵנוּ "הוֹלֵךְ וַיִּגְדַּל", וְלַהּוֹסִיף
 חֲכָמָה וּבִינָה וְדַעַת, בְּכָל יוֹם וּבְכָל עֵת

וְתִזְכְּרֵנִי, שֶׁלֹּא אֶשְׁתַּמֵּשׁ בְּשִׁכְלֵי בְּשׁוּם
 דְּבַר וְעַסְק כְּלָל, לֹא בְּשׁוּם
 חֲכָמָה חִיצוֹנָה, וְלֹא בְּשׁוּם מַחְשְׁבָה
 חִיצוֹנָה כְּלָל, כִּי-אִם בְּהַתְּבוּנָנוֹת עִבּוּדַת-
 הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, בְּקִדְשָׁה וּבְטָהָרָה גְדוּלָה,
 בְּאַמֶּת וּבְאַמוּנָה שְׁלֵמָה.

⊗ [ח] לְקוּטֵי-תְּפִלוֹת ח"ב מַג ⊗

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"ב פד,

'דַּע שֶׁעַקֵּר הַתְּחַבְּרוֹת לְהַשֵּׁם-יִתְבָּרֵךְ')

"וְהִקְמַתִי אֶת הַשְּׁבַעָה אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתִּי
 לְאַבְרָהָם אָבִיךָ" (בְּרֵאשִׁית כו, ג)

שְׁנִזְכֶּה שֶׁהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַחֲדָשׁ וַיִּקְיָם הַשְּׁבוּעָה
 אֲשֶׁר נִשְׁבַּע לְאַבוֹתֵינוּ, כְּאִלוֹ נִשְׁבַּע לָהֶם הַיּוֹם

"אֲדַרְנִי שְׁפַתִי תִפְתָּח, וּפִי יִגִּיד תְּהִלָּתְךָ".
 רְבוּנוֹ שֶׁל עוֹלָם, שׁוֹמֵעַ תְּפִלָּה,
 הַבוֹחֵר בְּתְּפִלַּת עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּרַחֲמִים.
 זַפְנֵי בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים, לְהַרְבוֹת בְּתְּפִלָּה

❁ [יא] לקוטי-תפלות ח"א פב ❁

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א עו, ז'יהי אחר הדברים)

"ויגדל האיש וילך הלוך וגדל עד כי גדל מאד"
(בראשית כו, יג) - להיות הולך וגדול בעבודת-השם

שנזכה שיהיה שכלנו "הולך וגדול" -
בקדשה גדולה ובזריזות גדול

ואזכה לחדש מחי בכל-עת, בקדשה ובטהרה גדולה. ותעזרני ותושיעני תמיד, שאזכה ללמד וללמד בשכל צח וזך.

ואזכה להבין תמיד, במהירות גדול, בכל מקום שאלמוד, ולא אצטרך לעיין כלל. ויהיה שכלי "הולך וגדול", בקדשה גדולה, ובזריזות גדול, בצחות ובבהירות.

ואזכה להיות מהיר במלאכת-שמים, ולהבין כל דבר לאשרו ולאמתו, בדברי תורתך-הקדושה, במהירות גדול, בלי שום בלבול כלל.

❁ [יב] לקוטי-תפלות ח"א פד ❁

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א קנה, 'אריכת-אפים על-ידי ארץ-ישראל')

"ויגדל האיש וילך הלוך וגדל עד כי גדל מאד"
(בראשית כו, יג) - להיות הולך וגדול בעבודת-השם

שנזכה להיות "הולך וגדול" וצומח בעבודת-השם, על-ידי פח הגודל וכח הצומח דקדשה, הנמשך מן האמונה הקדושה

ואזכה למדת "ארץ אפים" באמת, שאזכה להאריך אפי על כל המניעות והבלבולים, לבלי להסתפל

ויהיה שכלי "הולך וגדל", ואזכה לקדש את שכלי תמיד, ולהוסיף חכמה ובינה ודעת בקדשה גדולה, בכל יום ויום, ובכל עת ועת.

ואזכה תמיד, לצאת ולעלות ממחין-דקטנות למחין-גדלות, בקדשה גדולה, באמת ובאמונה פרצונך הטוב.

ואזכה להשיג בכל פעם השגת עבודתך באמת, במדרגה גבוהה יותר, ובקדשה וטהרה יתרה, עד שאזכה להיות פרצונך הטוב באמת.

❁ [י] לקוטי-תפלות ח"א ס ❁

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א ס, 'פתח רבי שמעון')

"ויגדל האיש וילך הלוך וגדל עד כי גדל מאד"
(בראשית כו, יג) - להיות הולך וגדול בעבודת-השם

שנזכה שיהיה מחנו ושכלנו -
"הולך וגדול" בקדשה גדולה

ותזכנו לאריכת הנשימה, שנזכה להמשיך אלינו תמיד רוח-חיים דקדשה, בכל עת ובכל שעה, ובכל רגע ורגע.

ותשמר את שכלנו תמיד, ונזכה להמשיך תמיד בכל עת, שמנים קדושים לשכלנו, עד שיהיה שכלנו בוער בהתבוננות גדול דקדשה. ויהיה מחנו ושכלנו "הולך וגדול", בקדשה גדולה באמת.

ולבלי לחוש עליהם כלל, ולא יכפת לי שום דבר כלל.

רק אזכה לעשות את שלי, בתורה ותפלה ומעשים טובים, בזריזות ובשמחה. ולא תקצר רוחי חסוּשָׁלוֹם, משום דבר שבעולם.

ותשפיע עלי כח הגודל וכח הצומח דקדושה, הנמשך מן האמונה הקדושה, שאזכה להיות "הולך וגדול" וצומח בעבודתך, ולא יזיק לי שום דבר שבעולם. ובכל מעשה אשר אחל בעבודת יהוה, ובתורה ובמצות, בכל לבבי אעשה ואצליח.

ואזכה להזדרז בעבודתך מאד, בשמחה וחיית והתלהבות גדול דקדושה, ותחזקני ותאמציני תמיד, עד שאזכה לעבר בשלום, ולדלג ולקפץ על כל המניעות והעכובים מן הקדושה.

ואזכה מהרה להתקרב אליך באמת כרצונך הטוב. ואהיה חזק ואמיץ ותקיף בעבודתך תמיד.

⊗ [יג] לקוטי-תפלות ח"ב ח ⊗

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"ב ח, 'תקעו תוכחה')

"ויגדל האיש וילך הלוך וגדל עד כי גדל מאד" (בראשית כו, יג) - להיות הולך וגדול בעבודת-השם שנזכרה שיהיה שכלנו "הולך וגדול" בכל-עית, בקדושה ובטהרה גדולה

ותשמרני ותצילני תמיד ממחין-דקטנות, ותשפיע ותמשיך

עלי תמיד מוחין-דגדלות. ויהיה שכלי "הולך וגדול" בכל-עית, בקדושה ובטהרה גדולה.

⊗ [יד] לקוטי-תפלות ח"ב לה ⊗

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"ב עב, 'חיים נצחיים')

"ויגדל האיש וילך הלוך וגדל עד כי גדל מאד" (בראשית כו, יג) - להיות הולך וגדול בעבודת-השם שנזכרה שיהיה מוחנו ושכלנו "הולך וגדול" - בתורה ובעבודת-השם והשגת-אלקות

על-בן חמל עלי ועל כל ישראל בחמלתך הגדולה, ועשה מה שתעשה בחסדיך הרבים, להתקרב לצדיקים-אמתיים, ולראות עצמנו עמהם "פנים אל פנים", ולהכליל בקדשתם הנוראה.

ויהיה נמשך עלינו קדשתם ופרישתם, עד שנזכה להיות קדושים וטהורים בקדשת-הברית פחותם. ונזכה לקבל מהם התנוצצות-המחין בקדושה גדולה, ויהיה מוחנו ושכלנו "הולך וגדול" בתורתך ובעבודתך, ובהשגת אלהותך באמת.

⊗ [טו] לקוטי-תפלות ח"ב ה ⊗

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"ב ה, 'תקעו אמונה')

"ועשה לי מטעמים פאשר אהבתי" (בראשית כז, ד) "מפקודין דעשה" (תקוני-זוהר נא. נב. נה.)

שנזכה לעשות להשם-יתברך 'מטעמים טובים' פאשר אהבת, ממצות-עשה

וְנִזְכָּה לְהַרְבוֹת בְּמִצּוֹת וּבְמַעֲשֵׂים-טוֹבִים בְּכָל הַשָּׁנָה, עַד שְׁנִזְכָּה שְׁתַּטַּעַם בְּרֹאש־הַשָּׁנָה, טַעַם מִצּוֹתֵינוּ וּמַעֲשֵׂינוּ הַטוֹבִים. וְתִזְכְּנוּ בְּרַחֲמֶיךָ לְתַקֵּן וּלְעֲשׂוֹת לָךְ "מִטַּעַמִּים טוֹבִים כְּאֲשֶׁר אָהַבְתָּ", "מִפְּקוּדֵיךָ דַעֲשֵׂה".

וְתִהְיֶה יָדְךָ פְּשׁוּטָה לְקַבֵּל שָׂבִים, וְתִחְזִירֵנוּ וְתִקְבְּלֵנוּ בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה לְפָנֶיךָ.

☪ [טז] לְקוּטֵי-תַפְלוֹת ח"ב מ"ב ☪

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"ב פג, 'על-ידי תקוה-הברית')

"וַעֲשֵׂה לִי מִטַּעַמִּים כְּאֲשֶׁר אָהַבְתָּ" (בראשית כז, ד) "מִפְּקוּדֵיךָ דַעֲשֵׂה" (תקוה-זוהר נא. נב. מה.)

שֵׁה שֵׁם-יְתֵבְרָךְ יִזְכֹּר כָּל ה'שְׁפִיכוֹת-דָּמִים' שֶׁנִּשְׁפְּכוּ בְּיִשְׂרָאֵל בְּכָלל וּבִפְרָט - וְעַל-יְדֵי-זֶה יִטַּעַם ה'מִטַּעַמִּים' הַקְּדוּשִׁים שֶׁל כָּל ה'מִצּוֹת-עֲשֵׂה'

וּבְרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים תִּזְכֹּר אֶת כָּל הַדָּמִים שֶׁנִּשְׁפְּכוּ בְּיִשְׂרָאֵל בְּכָלל וּבִפְרָט.

הֵן 'שְׁפִיכוֹת-דָּמִים' מִמָּשׁ, שֶׁכָּבַר נִשְׁפָּךְ דָּם יִשְׂרָאֵל הַרְבֵּה הַרְבֵּה מְאֹד מִיּוֹם הַחֲרָבָן עַד הַנְּהָ, "שֶׁפְּכוּ דָמָם כַּמִּים סְבִיבוֹת יְרוּשָׁלַיִם וְאֵין קוֹבֵר".

הֵן 'שְׁפִיכוֹת-דָּמִים' עַל-יְדֵי בּוֹשׁוֹת וְחֲרָפוֹת שֶׁסָּבְלוּ יִשְׂרָאֵל בְּכָל דּוֹר.

וּבִפְרָט 'שְׁפִיכוֹת-דָּמִים' הַרְבֵּה שֶׁל כָּל הַקְּדוּשִׁים וְהַצְּדִיקִים שֶׁנִּשְׁפָּךְ מֵהֶם דָּמָם כַּמִּים.

וְכָל אֱלוֹ הַדָּמִים - יִהְיוּ בְּמָקוֹם 'תַּקּוּן הַשְּׁחִיטָה' לְה'מִטַּעַמִּים שֶׁל הַמִּצּוֹת', שֶׁלֹּא יִהְיוּ בְּבַחֲיַנֵּת 'אָבֵר מִן הַחַי', רַק יִהְיוּ נִתְרִין בְּאֲכִילָה עַל-יְדֵי 'שְׁפִיכוֹת-דָּמִים' הָאֵלֶּה.

וְעַל-יְדֵי-זֶה תִּטַּעַם אֶת ה'מִטַּעַמִּים הַקְּדוּשִׁים' שֶׁל כָּל ה'מִצּוֹת עֲשֵׂה' שֶׁתַּקְּנוּ לְפָנֶיךָ כָּל הַצְּדִיקִים שֶׁבְּכָל דּוֹר וְכָל יִשְׂרָאֵל בְּכָלל.

וְעַל-יְדֵי-זֶה יִתְעוֹרֵר אֶהְבַּתְךָ עַל עַמֶּךָ יִשְׂרָאֵל, וְאֶהְבַּתְךָ אֶל תְּסִיר מִמֶּנּוּ לְעוֹלָמִים, וְתִכְסֶּה עַל כָּל הַדָּמִים בְּאֶהְבָּה הַקְּדוּשָׁה הַזֹּאת, וְעַל-יְדֵי-זֶה יִתְכַסּוּ כָּל פְּשָׁעֵינוּ מִמִּילָא.

☪ [יז] לְקוּטֵי-תַפְלוֹת ח"א מ"א ☪

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א מא, 'דקוודין')

"בְּעֵבוֹר תְּבָרַכְךָ נַפְשִׁי" (בראשית כז, ד)

- עֲנֵן ה'בְּכוֹרָה' וְה'בְּרָכָה' -

שֶׁתִּמְשִׁיךְ עָלֵינוּ טָרַט הַבְּכֹרָה וְהַבְּרָכָה

וְתִמְשִׁיךְ עָלֵינוּ בְּרַחֲמֶיךָ, שְׂרֵשׁ הַבְּכוֹרָה וְהַבְּרָכָה, וַיִּקְיֵם בְּנוֹ מִקְרָא שְׁפָתוֹב: "בְּנֵי בְכוֹרֵי יִשְׂרָאֵל". וַנֶּאֱמַר: "אֵף אָנִי בְכוֹר אֶתְנַהוּ, עָלְיוֹן לְמַלְכֵי אֶרֶץ".

וְתִמְשִׁיךְ עָלֵינוּ שְׁפַע טוֹבָה וּבְרָכָה וְרַחֲמִים וְחַיִּים וְשָׁלוֹם וְכָל טוֹב תְּמִיד, וְתִמְשִׁיךְ שָׁלוֹם בְּעוֹלָם, וְתִבְטַל כָּל מִינֵי מַחְלָקַת מִן הָעוֹלָם.

מאתנו לגמרי, ונסתפק במעט, לאכל מעט כדי חיוני, בצמצום ובדקדוק גדול, ולשבע ממנו, ותסיר ותגרש ותבטל הרעבון מקרבנו.

ותעזרנו להחיות עצמנו ולהשביע נפשנו באכילה מעטת, ואזכה לדקדק באכילתי "מפזית ועד כביצה", ומעט אכילתי יהיה בקדשה ובטהרה גדולה באמת כרצונך הטוב.

ותזכני, שאמשיך מזונותי ופרנסתי, וכל השפעות טובות, מארץ-ישראל, שהוא ארץ הקדושה, ארץ החיים, ששם שרש כל ההשפעות וכל הברכות.

ובכן תעזרני ותזכני ברחמיך הרבים, שאזכה להיות נכלל במדתו של יעקב אבינו עליו השלום שמדתו אמת. ואזכה לדבר דברי אמת תמיד, ולא יצא שום דבר שקר מפני לעולם, בין בשוגג בין במזיד, בין באנס בין ברצון.

ותשמרני ותצילני, שלא אהיה נכשל בשום דבר שקר אפלו בטעות, ואזכה להרחיק עצמי מדברי שקר בתכלית הרחוק, כמו שכתוב: "מדבר שקר תרחק".

ותזכנו ברחמיך הרבים, להיות איש אמת בכל הענינים, להתנהג בדרך האמת, ולדבר אמת בלבבי, ולא אטה ולא אסור ממרפז נקדת האמת ימין ושמאל.

❁ [יח] לקוטי תפלות ח"ב ה ❁

(על-פי לקוטי מוהר"ן ח"ב ה, תקעו אמונה)

"וישטם עשו את יעקב, על הברכה אשר ברכו אביו, ויאמר עשו בלבו: יקרבו ימי אבל אבי, ואהרגה את יעקב אחי" (בראשית כז, מא)
- הצילני מקלפת עשו הרשע -
שנזכה לתקון המשפט; ושללא יעלה לנו במח, קלפת עשו הרשע

ותעזרנו ותזכנו לתקן את המשפט, בקדשה ובטהרה גדולה, בתכלית התקון בשלמות.

ותהיה עצמנו תמיד. ותשמרנו ותעזרנו ותושיענו שלא נפגם את התפלין והמחין שלנו, ולא יעלה אל המח, יחות ושמנוניות רעות, שהם בחינת טפת עשו וישמעאל.

❁ [יט] לקוטי תפלות ח"א מז ❁

(על-פי לקוטי מוהר"ן ח"א מז, ואכלתם אכול ושבועי)

"תתן אמת ליעקב" (מיכה ז, כ)

שנזכה לבטל ולשבר תאות אכילה מאתנו לגמרי - ושנזכה על-ידי-זה להמשיך מזונותינו ופרנסתינו מארץ-ישראל - ושנזכה על-ידי-זה להיות נכלל במדתו של יעקב אבינו עליו השלום שמדתו אמת. ולדבר דברי אמת תמיד, ולא יצא שום דבר שקר מפנינו, ונזכה להיות איש אמת בכל הענינים, להתנהג בדרך האמת, ולא נטה ולא נסור מנקדת האמת

אבינו מלפנו, אדירנו בוראנו גואלנו יוצרנו, קדושנו קדוש יעקב, רוענו רועה ישראל, עזרנו והושיענו ברחמיך הרבים ובחסדיך הגדולים, שנזכה לבטל ולשבר תאות אכילה

מִלְפָּנֶיךָ, לְשֹׁבֵר 'תְּאוֹת־אֲכִילָה' לְגַמְרִי,
וּלְזִכּוֹת לְמִדַּת אֱמֶת בְּאֵמֶת, וּלְבוֹא לְשָׁלוֹם
מִהֲרָה לְאַרְץ־יִשְׂרָאֵל.

וְתַצִּילֵנִי בְּרַחֲמֶיךָ, מִן הָעֲנִיּוֹת וּמִן
הַחֶסֶד, וְתַמְשִׁיךְ תְּמִיד לִי
וּלְבָנֵי בֵיתִי, וּלְכָל חֲבֵרְתָנוּ, וּלְכָל עַמֶּךָ
בֵּית יִשְׂרָאֵל, שְׁפַע טוֹבָה וּבִרְכָה, וּפְרִנְסָה
טוֹבָה, וְרַחֲמִים וְחַיִּים וְשָׁלוֹם וְכָל טוֹב,
מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם.

⊙ [כ] לקוטי-תפלות ח"ב עט ⊙

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א רנא, 'דע שעל-ידי מלחמות')

"תתן אמת ליעקב" (מיכה ז. ב)

שנזכה בשלמות, ל'מדת האמת'
של 'יעקב אבינו' עליו-השלוש

וְתַעֲזָרֵנוּ בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים, שְׁנִזְכֶּה
לְהַפְּלִל בְּמִדַּתוֹ שֶׁל יַעֲקֹב
אֲבִינוֹ עָלְיוֹ-הַשָּׁלוֹם שֶׁהִיא מִדַּתוֹ אֱמֶת,
וְנִזְכֶּה לְ'מִדַּת אֱמֶת' בְּשָׁלְמוֹת.

וְתַזְכֵּנוּ לַעֲשׂוֹת כָּל הַמְצוֹת "לִפְנֵי יְהוָה
אֱלֹהֵינוּ כַּאֲשֶׁר צִוֵּנוּ", עִם כָּל
פְּרִטְיָהֶם וְדִקְדוּקֵיהֶם, לְשִׁמּוֹךְ לְבַד בְּאֵמֶת,
בְּלִי שׁוֹם פְּנִיָּה, וּבְלִי שׁוֹם מַחְשְׁבַּה־זָרָה
בְּשִׁבִיל בְּנֵי־אָדָם חֲסוּשָׁלוֹם.

וְנִזְכֶּה לְהִיּוֹת 'הַצֵּנֵעַ לְכַת' בְּאֵמֶת,
לְדַקְדֵּק בְּכָל הַמְצוֹת בִּינֵינוּ לְבִין
קוֹנֵנוּ, לַעֲשׂוֹתָם בְּתַכְלִית הַשְּׁלֵמוֹת לְשִׁמּוֹךְ
לְבַד בְּאֵמֶת לְאֵמֶתוֹ.

מִלֵּא רַחֲמִים, חוֹנֵן דְּלִים, רַב חֶסֶד
וּמְרֻבָּה לְהַטִּיב, תֵּן לִי בְּמִתְנַת־חֲנָם
וְנִדְבַת חֶסֶד, מִדַּת אֱמֶת, וַיִּקָּים מִקְרָא
שְׁפָתוֹב: "תֵּתֶן אֱמֶת לַיעֲקֹב חֶסֶד
לְאֲבָרָהֶם, אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתָּ לְאֲבוֹתֵינוּ מִימֵי
קָדָם".

חַנּוּנֵי חַנּוּנֵי בְּמִתְנַת־חֲנָם, וְקִדְשֵׁנִי
בְּקִדְשֵׁךָ הָעֲלִיוֹנָה, בְּנִדְבַת חֶסֶד,
וְזַכֵּנִי מִהֲרָה לְשֹׁבֵר 'תְּאוֹת־אֲכִילָה' בְּאֵמֶת
כְּרִצוֹנְךָ הַטוֹב, וּמַעַט אֲכִילָתִי יִהְיֶה
בְּקִדְשָׁה וּבִטְהָרָה גְּדוּלָּה, לְשִׁמּוֹךְ הַגְּדוּל
לְבַד, בְּאֵמֶת לְאֵמֶתוֹ, בְּלִי שׁוֹם תְּאוֹת הַגּוֹף
כָּלֵל.

וְאַזְכֶּה בְּכַח אֲכִילָתִי בְּקִדְשָׁה גְּדוּלָּה,
לְהוֹדוֹת וּלְהַלֵּל וּלְשַׁבַּח לְשִׁמּוֹךְ
הַגְּדוּל וְהַקְּדוּשׁ תְּמִיד, וּלְדַבֵּר דְּבָרֵי אֱמֶת
תְּמִיד, וּלְפָאֵר לְיוֹצְרֵי עַל שֵׁם כְּבוֹד
מַלְכוּתוֹ.

עַד שְׁאֲזַכֶּה עַל־יְדֵי דְבוּרֵי בְּאֵמֶת
בְּקִדְשָׁה גְּדוּלָּה, לְהִיּוֹת בְּכָלֵל
הַצְּדִיקִים־אֱמֶתִים אֲנֹשֵׁי מוֹפֵת, הַבוֹרְאִים
שָׁמַיִם חֲדָשִׁים וְאָרֶץ חֲדָשָׁה בְּדְבוּרֵיהֶם
הָאֱמֶתִים, וְעוֹשֵׂים מוֹפְתִים גְּדוּלִים
אֱמֶתִים בְּשָׁמַיִם וּבָאָרֶץ.

וְזַכֵּנִי לִילֶךְ וּלְבוֹא לְאַרְץ־יִשְׂרָאֵל, לְאַרְץ
הַחַיִּים, לְאַרְץ הַקְּדוּשָׁה, חַיֵּשׁ קַל
מִהֲרָה, לְהַתְּגוּלֵל בַּעֲפָרָה, וּלְנַשֵּׁק
רַגְבוֹתֶיהָ, וּלְשֹׂאב מְאוּרָה הַקְּדוּשָׁה,
וּלְהַסְתוֹפֵף בְּצִלָּהּ.

חֹם וְחַנּוּנֵי, וְרַחֵם עָלַי וְהוֹשִׁיעֵנִי, וְזַכֵּנִי
לְבוֹא מִהֲרָה לְכָל מָה שְׁבַקְשָׁתִי

וְתַעֲזֹרֵנוּ לְהַתְּדַבֵּק וּלְהַכְּלִיל בְּצַדִּיקִים
אֲמֵתִיִּים וּבְאֲנָשִׁים כְּשָׂרִים
"אֲנָשֵׁי אֱמֶת".

וַיִּקְרָא בְּנוֹ מִקְרָא שְׂכֵתוֹב: "וְצַדִּיקָה
תְּהִיָּה לָנוּ, כִּי נִשְׁמַר לַעֲשׂוֹת אֶת
כָּל הַמִּצְוָה הַזֹּאת לִפְנֵי יְהוָה אֱלֹהֵינוּ
כְּאֲשֶׁר צִוֵּנוּ. וְנֹאמַר: "וְזָרְחָה לָכֶם יְרֵאֵי
שְׁמִי שְׁמֵשׁ צַדִּיקָה וּמִרְפָּא בְּכַנְפֶיהָ".
וְנֹאמַר: "תִּתֵּן אֱמֶת לַיעֲקֹב חֶסֶד לְאַבְרָהָם,
אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתָּ לְאַבְרָהָם מִיְמֵי קֶדֶם".

רַחֵם עַל יִשְׂרָאֵל עִמָּךְ בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים,
וְתַעֲזֹרֵר כַּח הַדְּמָעוֹת הַקְּדוּשִׁים
הָאֲמֵתִיִּים הָאֵלֶּה - שִׁיעֲמָדוּ כִּנְגַד גְּזֵרוֹת
הַעֲבוּרִים, וַיִּבְטְלוּ אוֹתָם.

אֲנֵי אֲדוֹן יְחִיד, מְלֵא רַחֲמִים, גּוֹאֵל
יִשְׂרָאֵל וְקְדוּשׁוֹ, עֲזָרַת אֲבוֹתֵינוּ
אֲתָה הוּא מְעוֹלָם, מְגַן וּמוֹשִׁיעַ לָהֶם
וְלִבְנֵיהֶם אַחֲרֵיהֶם בְּכָל דּוֹר וָדוֹר.

יְהִי חֶמְדוֹ וַיִּכְמְרוּ הַמּוֹן מֵעִיד וְרַחֲמֶיךָ עַל
עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר בְּחַרְתָּ, בְּעֵת
צָרָה הַזֹּאת, בְּעוֹקְבֵי דְמִשְׁיָחָא.

וְתַקְיִין וְתַעֲזֹרֵר, זְכוֹת וְכַח הַדְּמָעוֹת
הַקְּדוּשִׁים וְהַנּוֹרָאִים הָאֵלֶּה,
דְּמָעוֹת רַבִּים רוֹתְחִים וּבוֹעָרִים כְּאֵשׁ
לוֹהֵט, שְׂבָכוֹ כָּל הַצַּדִּיקִים הַקְּדוּשִׁים
לְפָנֶיךָ מִיְמֹת עוֹלָם, אֲשֶׁר נִתְחַבְּרוּ סְפָרִים
קְדוּשִׁים רַבִּים מִחֲדוּשֵׁי-תוֹרָתָם שְׁחַדְּשׁוּ,
עַל-יְדֵי דְמָעוֹת שְׂבָכוֹ לְפָנֶיךָ קֶדֶם שְׁחַדְּשׁוּ
בַתּוֹרָה.

זָכַר וְהִבֵּט וְרַחֵם עַל עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר
אֶהְבֵּתָ, שִׁיעֲמָדוּ אֵלָיו הַדְּמָעוֹת
הַקְּדוּשִׁים שֶׁל הַצַּדִּיקִים, כִּנְגַד כַּח
הַדְּמָעוֹת הַרְעוּת שֶׁל 'עֲשׂוֹ הַרְשָׁע', אֲשֶׁר
כָּבַר סָבְלוּ יִשְׂרָאֵל צְרוּת רַבּוֹת דֵּי וְהוֹתֵר
עַל-יְדֵי שְׁלֵשׁ דְּמָעוֹת שָׁלוֹ.

אֲבִינוּ שְׂבִשְׂמִים, אֲבִינוּ אָב הַרַחֲמָן,
הִבֵּט מִשָּׁמַיִם וּרְאֵה, וְקַבֵּל
כִּנְגַדָם אֶלְפֵי אֶלְפִים וְרַבִּי רַבּוֹת דְּמָעוֹת
שְׁלִישׁ, שֶׁשְׂבָכוֹ יִשְׂרָאֵל לְפָנֶיךָ מִיּוֹם
הַיּוֹתָם עַד הַנְּהָ. וּבִפְרֹט מִיּוֹם חֶרְבֵּן בֵּיתְךָ
עַד הַיּוֹם הַזֶּה, וּבִפְרֹט הַדְּמָעוֹת הַקְּדוּשִׁים

☪ [כא] לְקוּטֵי-תַפְלוֹת ח"ב כה ☪
(על-פי לקוטי-מוה"רן ח"ב ל, 'פּשׁבּא ספּר חדש')
"וַיִּשָּׂא עֵשׂוֹ קִלּוֹ וַיִּבְדֹּךְ" (בְּרַאשִׁית כז. לח)
שְׂנֵזֶבֶה שֶׁכַּח הַדְּמָעוֹת הַקְּדוּשִׁים שֶׁל הַצַּדִּיקִים-
אֲמֵתִיִּים, יַעֲמָדוּ כִּנְגַד כַּח הַדְּמָעוֹת הַרְעוּת שֶׁל עֵשׂוֹ
הַרְשָׁע - וַיַּעֲמָדוּ כִּנְגַד גְּזֵרוֹת הַעֲבוּרִים וַיִּבְטְלוּ אוֹתָם

וּבְכֵן יְהִי רְצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ
וְאֵלֵהִי אֲבוֹתֵינוּ, מְלֵא רַחֲמִים,
אוֹהֵב עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל.

שְׂכַח הַדְּמָעוֹת הַקְּדוּשִׁים שֶׁל הַצַּדִּיקִים-
אֲמֵתִיִּים, שְׂבָכוֹ הַרְבֵּה וְשְׂפָכוֹ
דְּמָעוֹת רַבּוֹת לְפָנֶיךָ כַּמִּים, עַד שֶׁזָּכּוּ
שְׁנַתְּגָלוּ לָהֶם חֲדוּשֵׁי-תוֹרָה הַרְבֵּה עַל-יְדֵי
דְמָעוֹתֵיהֶם.

עַד אֲשֶׁר חִבְּרוּ סְפָרִים שְׁלֵמִים קְדוּשִׁים
וּטְהוּרִים נִפְלְאִים וְנוֹרָאִים,
מִחֲדוּשֵׁי-תוֹרָתָם הַקְּדוּשָׁה שְׁחַדְּשׁוּ עַל-
יְדֵי בְכִיָּה בְּדְמָעוֹת שְׁלִישׁ.

שֶׁל הַצְּדִיקִים-אֱמֵתִים, שְׁנַתְּחַבְּרוּ סִפְרֵים
קְדוּשִׁים עַל-יָדָם.

מֵלֵא רַחֲמִים, גְּבוּר וְרַב לְהוֹשִׁיעַ, תֵּן
כַּח לְהַדְמָעוֹת הַקְּדוּשִׁים הָאֵלֶּה,
שִׁיעֲמָדוּ אֵלֶּי הַדְמָעוֹת הַקְּדוּשִׁים שֶׁל
הַצְּדִיקִים, כְּנֶגֶד הַדְמָעוֹת שֶׁל 'עֲשׂו
הַרְשָׁע', לְבַטֵּל עַל-יְדֵי-זֶה כָּל מִינֵי גְזֵרוֹת
קְשׁוֹת וְרַעוֹת שֶׁל הָעַמִּים.

הֵן אוֹתָם שֶׁכָּבַר נִגְזְרוּ, הֵן אוֹתָם
שְׁרוּצִים לְגִזֵּר חֶסֶד-וְשָׁלוֹם. כָּלֵם
תַּעֲקֹר וְתִשָּׁבֵר וְתִמְגַּר וְתִבְטֵל, בְּכַח
הַדְמָעוֹת הַקְּדוּשִׁים הָאֵלֶּה שֶׁל הַצְּדִיקִים-
הָאֱמֵתִים.

וְתַעֲזְרֵנוּ וְתוֹשִׁיעֵנוּ לְעֶסֶק תְּמִיד בְּסִפְרֵי
הַצְּדִיקִים הָאֱמֵתִים, וְלְהַגִּיט
בָּהֶם יוֹמָם וְלַיְלָה, וְנִזְכָּה לְהַבִּין וְלְהַשְׁכִּיל
אֶת כָּל דְּבָרֵי תוֹרַתְּם הַקְּדוּשָׁה, וְלִקְיָם
דְּבָרֵיהֶם בְּאֱמֶת. וְיִתְפַּשְׁטוּ סִפְרֵיהֶם
בְּעוֹלָם, וְיִפּוּצוּ מֵעִינֹתֵיהֶם חוּצָה.

בְּאִפֵּן שִׁיתְעוֹרְרוּ בְּכֹל פַּעַם כַּח
דְמָעוֹתֵיהֶם הַקְּדוּשִׁים שֶׁעַל-
יְדֵיהֶם נִתְחַבְּרוּ סִפְרֵיהֶם הַקְּדוּשִׁים,
וַיִּבְטְלוּ וַיִּשְׁבְּרוּ וַיַּעֲקְרוּ כָּל הָעֲצוֹת רָעוֹת
וְכֹל הַגְּזֵרוֹת שֶׁל הָעַפּוּ"ם, וְכֹל הַקָּמִים
עָלֵינוּ לְרָעָה מִהֲרָה תָּפֹר עֲצָתָם וְתִקְלָקֵל
מִחֲשַׁבְתָּם.

עֲשֵׂה לְמַעַן שְׁמֶךָ, עֲשֵׂה לְמַעַן יְמִינְךָ,
עֲשֵׂה לְמַעַן קְדֻשָּׁתְךָ, עֲשֵׂה לְמַעַן
תּוֹרַתְךָ. כִּי אֵין לָנוּ עַל מִי לְהִשָּׁעֵן, כִּי אִם
עַל אֲבִינוּ שֶׁבְּשָׁמַיִם, וְעַל כַּח וְזִכּוֹת
אֲבוֹתֵינוּ הַצְּדִיקִים הַקְּדוּשִׁים.

אֲבִינוּ מִלְכֵנוּ, בְּטֵל מֵעָלֵינוּ כָּל גְּזֵרוֹת
קְשׁוֹת וְרַעוֹת. אֲבִינוּ מִלְכֵנוּ הִפְרָה
עֲצַת אוֹיְבֵינוּ. "אֵל תִּתֵּן לְחַיִּת נֶפֶשׁ תּוֹרְךָ,
חַיִּת עֲנִיִּיךָ אֵל תִּשְׁכַּח לְנֶצַח. כִּי שָׁחָה
לְעַפְרָה נֶפֶשׁנוּ, דְּבַקָּה לְאָרֶץ בְּטָנְנוּ. קוּמָה
עֲזַרְתָּה לָנוּ, וּפְדָנוּ לְמַעַן חֶסֶדְךָ."

